

ΕΙΔΙΚΗ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΥΔΑΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

1^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

των Λεκανών Απορροής Ποταμών

του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής (ΕΛ06)

Ενδιάμεση Φάση 1, Παραδοτέο Π10: Καθορισμός των περιβαλλοντικών στόχων συμπεριλαμβανομένων των εξαιρέσεων από την επίτευξη των στόχων και κατάλογος προγραμματισμένων και νέων έργων /δραστηριοτήτων /τροποποιήσεων με τα κοινωνικο-οικονομικά οφέλη που εξυπηρετούνται

Μάιος 2017

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΔΑΤΩΝ

ΕΡΓΟ: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ 1^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΩΝ 14 ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2000/60/ΕΚ, ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Ν. 3199/2003 ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΚΑΙ ΙΣΧΥΕΙ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΔ 51/2007 / Μ.3: ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΑΤΤΙΚΗΣ (GR06) ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (GR07)

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ: «1^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΔΛΑΠ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ»

- Ε.Τ.ΜΕ – ΠΕΠΠΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ε.Ε.
- ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ του ΣΩΚΡΑΤΗ
- ΓΑΜΜΑ - 4 Ε.Π.Ε.
- ΠΑΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ του ΗΛΙΑ
- ΑΛΙΚΗ ΤΣΑΡΟΥΧΗ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ

1^Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ (ΕΛ06)

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΦΑΣΗ 1, ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π10: ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΕΞΑΙΡΕΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΕΡΓΩΝ /ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ /ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΟΦΕΛΗ ΠΟΥ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΑΙ

Ημερομηνία πρώτης Δημοσίευσης: 30/05/2017

Αναθεωρήσεις:

Έκδοση	Ημερομηνία	Παρατηρήσεις
Εκδ. 1 (v.1)	30.05.2017	Αρχική έκδοση

1^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ (ΕΛ06)

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΦΑΣΗ 1

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π10:

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΕΞΑΙΡΕΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΕΡΓΩΝ /ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ /ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΟΦΕΛΗ ΠΟΥ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΑΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1-1
1.1 Ιστορικό	1-1
1.1 Στόχος, αντικείμενα και φάσεις της μελέτης.....	1-2
1.2 Αντικείμενο στόχος και δομή της παρούσας έκθεσης	1-5
1.3 Ομάδα μελέτης	1-6
2. Η ΟΔΗΓΙΑ 2000/60/ΕΚ.....	2-1
2.1 Θεσμικό πλαίσιο, στόχοι και εφαρμογή της Οδηγίας	2-1
2.2 Υφιστάμενη κατάσταση αναφορικά με την εφαρμογή της Οδηγίας	2-5
3. 1 ^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΟΥ.....	3-1
4. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ	4-1
4.1 Περιβαλλοντικοί στόχοι της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.....	4-1
4.2 Εξαιρέσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.....	4-2
4.2.1 Γενικά.....	4-2
4.2.2 Εξαιρέσεις Άρθρου 4.4	4-3
4.2.3 Εξαιρέσεις Άρθρου 4.5	4-4
4.2.4 Εξαιρέσεις Άρθρου 4.6	4-5
4.2.5 Εξαιρέσεις Άρθρου 4.7	4-6
4.3 Εξαιρέσεις της Οδηγίας 2006/118/ΕΚ	4-7
5. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΘΟΔΗΓΗΤΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ Ν ^ο 20	5-1
5.1 ΤΥΣ - ΙΤΥΣ και εξαιρέσεις	5-1
5.2 Κλίμακα	5-1
5.3 Προστατευόμενες περιοχές.....	5-2
5.4 Αβεβαιότητες.....	5-2
5.5 Τεχνική εφικτότητα.....	5-4

5.6	Δυσανάλογο κόστος	5-4
5.7	Άλλα Μέσα	5-7
5.8	Διασυνοριακά ύδατα	5-7
5.9	Βασικά ζητήματα για τα Άρθρα 4.4 και 4.5	5-9
5.9.1	Σχέση μεταξύ Άρθρων 4.4 και 4.5	5-9
5.9.2	Εσωτερική λογική Άρθρου 4.4	5-11
5.9.3	Εσωτερική λογική Άρθρου 4.5	5-14
5.9.4	Εφαρμογή νέων εξαιρέσεων στις αναθεωρήσεις του ΣΔΛΑΠ	5-17
5.9.5	Φυσικές συνθήκες	5-17
5.10	Βασικά ζητήματα για το Άρθρο 4.6	5-18
5.10.1	Γενικά	5-18
5.10.2	Ακραίες πλημμύρες	5-19
5.10.3	Παρατεταμένες ξηρασίες	5-19
5.11	Άρθρο 4.7: Ειδικές κατευθύνσεις για την εφαρμογή του	5-20
5.11.1	Νέες τροποποιήσεις	5-20
5.11.2	Νέες ανθρώπινες δραστηριότητες βιώσιμης ανάπτυξης	5-21
5.11.3	Επιδείνωση της κατάστασης ή του δυναμικού	5-21
5.11.4	Προσωρινές επιδράσεις:	5-22
5.11.5	Έργα μικρού μεγέθους:	5-22
5.11.6	Διάγραμμα ροής εφαρμογής του Άρθρου 4.7	5-23
5.11.6.1	Εφικτά μέτρα για το μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων	5-25
5.11.6.2	Επιτακτικό (υπέρτερο) δημόσιο συμφέρον	5-25
5.11.6.3	Οφέλη από τη νέα τροποποίηση έναντι του οφέλους για το περιβάλλον	5-26
6.	Εναλλακτικοί στόχοι	6-1
6.1	Γενικά	6-1
6.2	Αιτιολόγηση δυσανάλογου κόστους	6-4
6.3	Αιτιολόγηση των εναλλακτικών στόχων	6-6
7.	Εξαιρέσεις στο Υδατικό Διαμέρισμα Αττικής (ΕΛ06)	7-1
7.1	Εξαιρέσεις Άρθρου 4.4 των Εγκεκριμένων ΣΔΛΑΠ	7-2
7.1.1	Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα ΥΔ Αττικής	7-2
7.1.1.1	Ποτάμια Υδατικά Συστήματα	7-2
7.1.1.2	Παράκτια Υδατικά Συστήματα	7-5
7.1.2	Υπόγεια Υδατικά Συστήματα ΥΔ Αττικής	7-7
7.2	Αξιολόγηση εξαιρέσεων Εγκεκριμένων ΣΔΛΑΠ στα πλαίσια της 1 ^{ης} Αναθεώρησης Εξαιρέσεων Άρθρου 4.4 του ΥΔ Αττικής (ΕΛ06)	7-17
7.3	Εξαιρέσεις Άρθρου 4.4 που προέκυψαν στα πλαίσια της 1 ^{ης} Αναθεώρησης	7-18
7.3.1	Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα ΥΔ Αττικής	7-18
7.3.1.1	Ποτάμια Υδατικά Συστήματα	7-18
7.3.1.2	Παράκτια Υδατικά Συστήματα	7-21

7.3.1 Υπόγεια Υδατικά Συστήματα ΥΔ Αττικής	7-22
8. Προγραμματιζόμενα και νέα έργα/ δραστηριότητες/τροποποιήσεις με τα κοινωνικο-οικονομικά οφέλη που εξυπηρετούνται στο Υδατικό Διαμέρισμα Αττικής (ΕΛ06)	8-1

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 6-1. Επεξήγηση των περιστάσεων υπό τις οποίες οι εξαιρέσεις από τους περιβαλλοντικούς στόχους μπορούν να εφαρμοστούν σύμφωνα με τα Άρθρα 4.4 και 4.5	6-7
Πίνακας 7-1. Επιφανειακά ποτάμια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν σύμφωνα με την παρ. 4.4 ως προς την οικολογική τους κατάσταση στο εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ και κατάσταση (οικολογική, χημική και συνολική) 1 ^{ης} Αναθεώρησης.....	7-2
Πίνακας 7-2 Επιφανειακά παράκτια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν σύμφωνα με την παρ. 4.4 ως προς την οικολογική τους κατάσταση στο εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ και κατάσταση (Οικολογική, Χημική και Συνολική) 1 ^{ης} Αναθεώρησης.....	7-5
Πίνακας 7-3: Υπόγεια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν σύμφωνα με την παρ. 4.4 ως προς την κακή ποιοτική (χημική) κατάσταση στο εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ και κατάσταση (Ποιοτική /Χημική και Ποσοτική) 1 ^{ης} Αναθεώρησης.....	7-7
Πίνακας 7-4: Υπόγεια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν σύμφωνα με την παρ. 4.4 ως προς την κακή ποσοτική κατάσταση στο εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ και κατάσταση (Ποιοτική /Χημική και Ποσοτική) 1 ^{ης} Αναθεώρησης.....	7-13
Πίνακας 7-1. Ποτάμια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν σύμφωνα με την παρ. 4.4 ως προς την οικολογική τους κατάσταση σύμφωνα με τα αποτελέσματα της 1 ^{ης} Αναθεώρησης και κατάσταση (οικολογική, χημική και συνολική)	7-18
Πίνακας 7-6. Παράκτια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν σύμφωνα με την παρ. 4.4 ως προς την άγνωστη κατάστασή τους σύμφωνα με τα αποτελέσματα της 1 ^{ης} Αναθεώρησης και κατάσταση (οικολογική, χημική και συνολική)	7-21
Πίνακας 8-1: Προγραμματιζόμενα έργα – προτάσεις έργων ανά κατηγορία	Error! Bookmark not defined.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 3-1. Υδατικά Διαμερίσματα Ελλάδας	3-3
--	-----

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 5-1. Σταδιακή διαδικασία για την αξιολόγηση κατάλληλου τύπου εξαίρεσης (4.4 ή 4.5). Για τα ΤΥΣ & ΙΤΥΣ οι αναφορές σε «καλή κατάσταση» θα πρέπει να θεωρούνται ότι σημαίνουν «καλό οικολογικό δυναμικό» και «καλή χημική κατάσταση».	5-10
--	------

Σχήμα 5-2. Λογικό διάγραμμα για την εφαρμογή του Άρθρου 4.4. Για τα ΤΥΣ & ΙΤΥΣ οι αναφορές σε «καλή κατάσταση» θα πρέπει να θεωρούνται ότι σημαίνουν «καλό οικολογικό δυναμικό» και «καλή χημική κατάσταση»	5-13
Σχήμα 5-3. Λογικό διάγραμμα για την εφαρμογή του Άρθρου 4.5. Για τα ΤΥΣ & ΙΤΥΣ οι αναφορές σε «καλή κατάσταση» θα πρέπει να θεωρούνται ότι σημαίνουν «καλό οικολογικό δυναμικό» και «καλή χημική κατάσταση».	5-16
Σχήμα 5-4. Σταδιακή προσέγγιση εφαρμογής του Άρθρου 4.7.	5-24
Σχήμα 6-1. Διαδικασία εφαρμογής εναλλακτικών στόχων στο πλαίσιο των Άρθρων 4.4 και 4.5 για τις ανάγκες της 1 ^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ.....	6-3

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Ιστορικό

Η Ευρωπαϊκή Ένωση διαθέτει από τις αρχές του 2000 μια νέα πολιτική για τη διαχείριση των υδατικών πόρων. Βασικό εργαλείο προώθησης της νέας πολιτικής είναι η Οδηγία Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ για τα νερά.

Η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την κοινοτική Οδηγία-Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ έγινε με το Ν. 3199/2003 (ΦΕΚ Α' 280) και το Π.Δ. 51/2007 (ΦΕΚ Α' 54). Με τις διατάξεις αυτές ενσωματώνονται στην εθνική νομοθεσία οι βασικές έννοιες της Οδηγίας για τους υδατικούς πόρους και ταυτόχρονα συγκροτείται η νέα διοικητική δομή και καθορίζονται οι αρμοδιότητες των επιμέρους φορέων, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε περιφερειακό.

Προτεραιότητα και αναγκαίο βήμα για την εφαρμογή της Οδηγίας στη χώρα μας αποτέλεσε η κατάρτιση των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, όπως αυτά έχουν καθορισθεί με την υπ' αριθμ. οικ. 706/2010 Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων (ΦΕΚ 1383/Β'/02-09-2010 και ΦΕΚ 1572/Β'/28-09-2010 διόρθωσης του Παραρτήματος ΙΙ) και όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. οικ. 1300/2014 Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων (ΦΕΚ 3665/Β'/31-12-2014). Τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής συντάσσονται με ευθύνη των αρμόδιων αρχών της κάθε Περιοχής Λεκάνης Απορροής Ποταμού (που αντιστοιχεί στον όρο Υδατικό Διαμέρισμα του Άρθρου 3 του Π.Δ. 51/2007). Με βάση τα σχετικά αιτήματα των Γενικών Γραμματέων των πρώην κρατικών Περιφερειών Αττικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ανέλαβε την εκπόνηση των Σχεδίων Διαχείρισης των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής (ΥΔ 06) και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας (ΥΔ 07). Σύμφωνα με το Άρθρο 5 του Ν. 4117/2013 (ΦΕΚ Α' 29), με τον οποίο τροποποιήθηκε ο Ν. 3199/2003 και το Π.Δ. 51/2007, προβλέπεται ότι στην περίπτωση αυτή το Σχέδιο Διαχείρισης εγκρίνεται από την Εθνική Επιτροπή Υδάτων μετά από εισήγηση της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Τα Σχέδια Διαχείρισης αναθεωρούνται και ενημερώνονται ανά εξαετία. Τα πρώτα Σχέδια Διαχείρισης, που έχουν εγκριθεί, αφορούν στο 1^ο Κύκλο Διαχείρισης (2009-2015) και ισχύουν μέχρι την αναθεώρησή τους. Τα Σχέδια Διαχείρισης που θα καταρτισθούν με την 1^η Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, αφορούν στον 2^ο Κύκλο Διαχείρισης (2016-2021).

Τον Νοέμβριο του 2015, προκηρύχθηκε από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων (Ε.Γ.Υ.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ανοικτός διεθνής διαγωνισμός για την ανάθεση της μελέτης «Κατάρτιση 1^{ης} Αναθεώρησης Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και του Π.Δ. 51/2007».

Σε συνέχεια του διαγωνισμού, με την από 23.12.2016 Σύμβαση, ανατέθηκε από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων η εκπόνηση της ως άνω μελέτης στην Κ/ΞΙΑ των γραφείων μελετών/Μελετητών:

«ΕΤΜΕ: ΠΕΠΠΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ε.Ε»

«ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ του ΣΩΚΡΑΤΗ»

«ΓΑΜΜΑ - 4 Ε.Π.Ε. ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΓΕΩΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ» δ.τ. ΓΑΜΜΑ- 4 Ε.Π.Ε

«ΠΑΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ του ΗΛΙΑ»

«ΑΛΙΚΗ ΤΣΑΡΟΥΧΗ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ»

με Εκπρόσωπο και Συντονιστή της Σύμπραξης τον Πολιτικό Μηχανικό Ιωάννη Πέππα και Αναπληρωτή Εκπρόσωπο τον Πολιτικό Μηχανικό Δημήτριο Αργυρόπουλο.

Σε όλες τις φάσεις του έργου (προδιαγραφές και διενέργεια διαγωνισμού, επίβλεψη εκπόνησης και υλοποίηση της διαβούλευσης) το συντονισμό και τη γενική επίβλεψη είχαν οι προϊσταμένες της Ε.Γ.Υ. :

- Μαρία Γκίνη, ΠΕ Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών με Α' βαθμό, Προϊσταμένη Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος και
- Κωνσταντίνα Νίκα, ΠΕ Γεωτεχνικών (Γεωπόνος) με Α' βαθμό, Προϊσταμένη του Τμήματος Επιφανειακών και Υπογείων Υδάτων της Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος.

Μέλη της επιτροπής επίβλεψης της μελέτης αποτέλεσαν τα στελέχη της Ε.Γ.Υ. :

- Θεόδωρος Πλιάκας, ΠΕ Περιβάλλοντος (Φυσικός) με Α' βαθμό,
- Σπύρος Τασόγλου, ΠΕ Γεωτεχνικών (Γεωλόγος) με Α' βαθμό,
- Χριστίνα Μητσιάνη, ΠΕ Περιβάλλοντος (Μηχανικός Περιβάλλοντος) με Α' βαθμό,
- Γεώργιος Κουράκος, ΠΕ Μηχανικών (Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός) με Β' βαθμό.

1.1 Στόχος, αντικείμενα και φάσεις της μελέτης

Κύριος στόχος της μελέτης αποτελεί η εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, με την οποία εγκαθιδρύεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ένα κοινό πλαίσιο δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων, με σκοπό την προστασία και τη διαχείριση των υδατικών πόρων. Με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ καθιερώνονται και εφαρμόζονται κοινές αρχές και κοινά μέτρα για όλα τα Κράτη Μέλη, με θεμελιώδη στόχο τη σταδιακή επίτευξη της “καλής κατάστασης” όλων των υδάτων.

Για την επίτευξη της “καλής κατάστασης” των υδάτων απαιτείται η κατάρτιση και εφαρμογή Σχεδίων Διαχείρισης σε επίπεδο Λεκάνης Απορροής Ποταμού. Τα Σχέδια Διαχείρισης περιγράφονται αναλυτικά στο Άρθρο 13 και στο Παράρτημα VII της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, Προγράμματα Μέτρων για την προστασία και αποκατάσταση των υδάτων, σύμφωνα με το Άρθρο 11 και το Παράρτημα VI της Οδηγίας. Τα Σχέδια Διαχείρισης τίθενται σε διαβούλευση με το κοινό και τους ενδιαφερομένους σύμφωνα με το Άρθρο 14 της Οδηγίας, προκειμένου να οριστικοποιηθούν και να εγκριθούν ενώ αναθεωρούνται ανά εξαιτία.

Τα πρώτα Σχέδια Διαχείρισης έχουν ήδη καταρτιστεί και εγκριθεί και για τα 14 Υδατικά Διαμερίσματα της Ελλάδας.

Η παρούσα μελέτη αποτελεί στην 1η Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων της Αττικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και του Π.Δ. 51/2007, καθώς επίσης και τα κείμενα Κατευθυντήριων Γραμμών και τις κατευθύνσεις της Ε.Γ.Υ, με περίοδο ισχύος μέχρι το τέλος του 2021 ή έως την επόμενη αναθεώρησή τους.

Τα επιμέρους κύρια αντικείμενα της μελέτης «Κατάρτιση 1ης Αναθεώρησης Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του Π.Δ. 51/2007», είναι:

- α) Η αναθεώρηση του Προγράμματος Μέτρων, βασικών και συμπληρωματικών, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 11 και στο Παράρτημα VI της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ [Άρθρο 12 και Παράρτημα VII του Π.Δ. 51/2007 (ΦΕΚ Α'54)] για την προστασία και την αποκατάσταση των υδατικών πόρων της περιοχής μελέτης, προκειμένου να επιτευχθούν οι περιβαλλοντικοί στόχοι, όπως αυτοί καθορίζονται στο Άρθρο 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και στο Άρθρο 4 του Π.Δ. 51/2007 (ΦΕΚ Α'54).
- β) Η εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για τον εντοπισμό, την περιγραφή και την αξιολόγηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή των προαναφερθέντων Προγραμμάτων Μέτρων και των Σχεδίων Διαχείρισης και τη διερεύνηση εναλλακτικών δυνατοτήτων, λαμβανομένων υπόψη των στόχων των Σχεδίων Διαχείρισης.
- γ) Η πληροφόρηση του κοινού και η δημόσια διαβούλευση των προκαταρκτικών Σχεδίων Διαχείρισης [Προσχεδίων Διαχείρισης] της 1^{ης} Αναθεώρησης έξι μήνες πριν την ολοκλήρωσή τους, σύμφωνα με το Άρθρο 14 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και το Άρθρο 15 του Π.Δ. 51/2007 (ΦΕΚ Α'54).
- δ) Ο έλεγχος και επικαιροποίηση- αναθεώρηση των εκθέσεων εφαρμογής των Άρθρων 3, 5, 6 & 8 και των Παραρτημάτων Ι-Υ της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ στα Υδατικά Διαμερίσματα της περιοχής μελέτης, οι οποίες έχουν υποβληθεί στην Ε.Ε. και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την ανάλυση των ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεων τους, τη διαμόρφωση των προγραμμάτων παρακολούθησης, την οικονομική ανάλυση των χρήσεων ύδατος, το μητρώο προστατευόμενων περιοχών, το χαρακτηρισμό των τύπων των υδατικών συστημάτων, κ.λπ.
- ε) Η επικαιροποίηση του οριστικού προσδιορισμού των ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών υδατικών συστημάτων της περιοχής μελέτης, καθώς επίσης και των εξαιρέσεων από την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και του Άρθρου 4 του Π.Δ. 51/2007 (ΦΕΚ Α'54).
- στ) Η πλήρης κάλυψη των υποχρεώσεων, σε σχέση με την υποβολή εκθέσεων και λοιπών στοιχείων στην Ε.Ε. σχετικά με τα Σχέδια Διαχείρισης, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έχουν καθορισθεί από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος.

Για την υλοποίηση των ως άνω ελήφθησαν υπόψη:

- i. η έκθεση αξιολόγησης από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της ΕΕ, των εγκεκριμένων/πρώτων Σχεδίων Διαχείρισης και το πλάνο ενεργειών που έχει υποβληθεί από την ΕΓΥ, με βάση τις συστάσεις της Ε.Ε.,
- ii. οι κατευθυντήριες οδηγίες της ΕΓΥ, όπως αυτές διαμορφώθηκαν σε συνεργασία με την Υποστηρικτική Ομάδα 1^{ης} Αναθεώρησης με εκπροσώπους από τις αρμόδιες Δ/νσεις Υδάτων των οικείων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. οικ. 650/13-10-2016 Απόφαση του Ειδικού Γραμματέα Υδάτων (ΑΔΑ: Ψ3Π14653Π8-ΑΛΥ),
- iii. πληροφορίες από άλλες σχετικές μελέτες ή έργα, οι οποίες εκπονούνται ή έχουν εκπονηθεί, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο (στην περιοχή μελέτης), από εμπλεκόμενες Υπηρεσίες, Φορείς και Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας (π.χ. πιλοτικές μελέτες ανάλυσης κόστους του αρδευτικού νερού από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων) καθώς και τα διαθέσιμα δεδομένα από εθνικές πλατφόρμες και βάσεις δεδομένων όπως το Εθνικό Μητρώο Σημείων Υδροληψίας (ΕΜΣΥ) της ΚΥΑ 145026/2014 (ΦΕΚ 31/Β'/14-01-2014) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
- iv. τα απαγορευτικά, περιοριστικά και λοιπά ρυθμιστικά μέτρα υδατικού δυναμικού που τυχόν έχουν εκδοθεί από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις μετά την έγκριση των πρώτων Σχεδίων Διαχείρισης,
- v. οι κατευθύνσεις και προτάσεις των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης που προβλέπονται στο Άρθρο 8 του Ν. 2742/1999 (ΦΕΚ 207 Α') και
- vi. οι πρακτικές εφαρμογής, από άλλα Κράτη Μέλη της ΕΕ, με μεγαλύτερη εμπειρία και τεχνογνωσία σε θέματα εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Η συνολική μελέτη υλοποιείται σε 2 Φάσεις:

Ενδιάμεση Φάση 1: Κατάρτιση των Προσχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών, για τα ΥΔ Αττικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, με όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται από το Άρθρο 13 και το Παράρτημα VII της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και τα οποία θα τεθούν σε διαβούλευση. Κατά την κατάρτισή τους εξετάζονται πρώτα οι σχετικές πληροφορίες (κυρίως τα σχετικά Παραρτήματα) από τα πρώτα Σχέδια Διαχείρισης και κατόπιν συνεννόησης με την Ειδική Γραμματεία Υδάτων (Ε.Γ.Υ.), προσδιορίζονται ποιά από τα στοιχεία των επιμέρους δράσεων χρειάζονται ενημέρωση/επικαιροποίηση.

Ενδιάμεση Φάση 2: Διαβούλευση με το κοινό (Άρθρο 14 της Οδηγίας) και οριστικοποίηση των Αναθεωρημένων Σχεδίων Διαχείρισης, σύμφωνα με το Άρθρο 13 και το Παράρτημα VII της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, καθώς και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.). Τα Αναθεωρημένα Σχέδια Διαχείρισης οριστικοποιούνται και εγκρίνονται έπειτα από την δημοσιοποίηση των Αναθεωρημένων Προσχεδίων Διαχείρισης και των Στρατηγικών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.) που θα έχουν συνταχθεί, μετά από διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους και το κοινό και αξιολόγηση και ενσωμάτωση των παρατηρήσεων που θα υποβληθούν.

1.2 Αντικείμενο στόχος και δομή της παρούσας έκθεσης

Το παρόν αποτελεί το **Τεύχος 10** του παραδοτέου αντικειμένου της Ενδιάμεσης Φάσης 1, σύμφωνα με τον κατάλογο παραδοτέων που παρατίθεται στο Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων (ΤΤΔ) της Σύμβασης και αφορά στον Καθορισμό των Περιβαλλοντικών Στόχων, συμπεριλαμβανομένων των «Εξαιρέσεων» από την επίτευξη των στόχων καθώς και στον κατάλογο προγραμματισμένων και νέων έργων/δραστηριοτήτων/τροποποιήσεων με τα κοινωνικο-οικονομικά οφέλη που εξυπηρετούνται στο Υδατικό Διαμέρισμα Αττικής (ΕΛ06).

Σύμφωνα με το Άρθρο 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ καθορίζονται οι Περιβαλλοντικοί Στόχοι για όλα τα υδατικά συστήματα, επιφανειακά και υπόγεια και για τις προστατευόμενες περιοχές που πρέπει να ικανοποιηθούν το αργότερο σε δεκαπέντε έτη μετά την ημερομηνία έναρξης της Οδηγίας, ενώ παράλληλα, στις παραγράφους 4, 5, 6 και 7 του ως άνω άρθρου προσδιορίζονται οι συνθήκες και οι διαδικασίες βάσει των οποίων για κάποια υδατικά συστήματα προβλέπονται παρατάσεις επίτευξης των περιβαλλοντικών στόχων ή λιγότεροι αυστηροί περιβαλλοντικοί στόχοι. Τα συστήματα αυτά αναφέρονται ως «εξαιρέσεις».

Για την πληρότητα του τεύχους προηγούνται τα **πρώτα τρία** κεφάλαια, τα οποία περιλαμβάνουν εισαγωγικά στοιχεία για την Οδηγία 2000/60/ΕΚ και τα Σχέδια Διαχείρισης.

Το **Κεφάλαιο 4** του παρόντος κειμένου, αφορά στους περιβαλλοντικούς στόχους και τις εξαιρέσεις των παραγράφων 4-7 του Άρθρου 4 της ΟΠΥ. Ορίζονται οι περιβαλλοντικοί στόχοι της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ για τα Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα και τις προστατευόμενες περιοχές και αναλύονται οι κατηγορίες των εξαιρέσεων.

Στο **Κεφάλαιο 5** παρουσιάζονται οι κατευθύνσεις του Καθοδηγητικού Κειμένου Ν° 20, σχετικά με τις προϋποθέσεις που θα πρέπει να ισχύουν προκειμένου ένα Υδατικό Σύστημα να υπαχθεί στις "Εξαιρέσεις" από την τήρηση των περιβαλλοντικών στόχων. Επίσης αναλύεται η λογική του κάθε άρθρου των εξαιρέσεων και η σύνδεση μεταξύ τους.

Στο **Κεφάλαιο 6**, παρουσιάζονται οι εναλλακτικοί στόχοι που είχαν τεθεί για τα υδατικά συστήματα στα εγκεκριμένα ΣΔΛΑΠ και επανεξετάζονται στο σύνολό τους με βάση τα αποτελέσματα παρακολούθησης.

Στο **Κεφάλαιο 7**, παρουσιάζονται τα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα που έχουν καταταχθεί στις "Εξαιρέσεις" περιγράφονται οι ανθρωπογενείς πιέσεις καθώς και τα στοιχεία ποιότητας που τεκμηριώνουν την κατάταξη αυτή, καταγράφεται, αποτυπώνεται και αξιολογείται η υφιστάμενη κατάστασή τους στα πλαίσια της 1^{ης} Αναθεώρησης.

Στο **Κεφάλαιο 8**, παρουσιάζονται τα νέα και προγραμματιζόμενα έργα και δραστηριότητες/τροποποιήσεις που εντοπίστηκαν στο ΥΔ Αττικής και τα οποία εξετάζονται ως προς την επιρροή τους στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας.

1.3 Ομάδα μελέτης

Για τη σύνταξη της μελέτης συνεργάζεται η ακόλουθη ομάδα επιστημόνων:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
Ιωάννης Πέππας	Πολ. Μηχ. Υδραυλικού Πανεπιστημίου Ρώμης/ Εκπρόσωπος και Συντονιστής
Αντώνιος Πέππας	Πολ. Μηχ. ΕΜΠ, MSc/DIC Υδρολογίας
Ροδάνθη Λημναίου	Πολ. Μηχ. ΕΜΠ/ Υδραυλικός
Μαρία Μπέσκου	Πολ. Μηχ. ΕΜΠ/ Υδραυλικός
Δημήτρης Τσακαλομάτης	Πολ. Μηχ. ΕΜΠ/ Υδραυλικός
Τζανέτος Σμυρνής	Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός ΕΜΠ, MSc W.R.E.M.
Γεώργιος Λαζαρόπουλος	Πολ. Μηχ. ΕΜΠ/ Υδραυλικός
Αναστασία Κακκαβά	Πολ. Μηχ. ΕΜΠ, MSc Υδατικών Πόρων ΕΜΠ
Χρήστος Μακρόπουλος	Αναπληρωτής Καθηγητής Σχολής Πολ. Μηχ. ΕΜΠ, Πολ. Μηχ. ΕΜΠ, MSc, PhD/DIC, Ειδικός Σύμβουλος Υδραυλικής Μελέτης
Ανδρέας Ευστρατιάδης	Πολ. Μηχ. ΕΜΠ, PhD
Γεωργία Κανδηλιώτη	Φυσικός Ωκεανογράφος, MSc Υδατικών Πόρων ΕΜΠ
Παναγιώτης Αυγερόπουλος	Γεωλόγος MSc, Αναπληρωτής Εκπροσώπου
Γεράσιμος Γιαννάτος	Γεωλόγος PhD
Ειρήνη Παπαδοπούλου	Γεωλόγος
Δημήτριος Αργυρόπουλος	Πολιτικός Μηχανικός ΑΠΘ, Υγιεινολόγος MSc
Δημήτριος Μπέντος	Υγιεινολόγος T.E, MSc
Λάζαρος Ντοανίδης	Μηχανικός Περιβάλλοντος ΔΠΘ, MSc
Κρυσταλία Ευαγγελάτου	Περιβαλλοντολόγος Παν.Αιγαίου, MSc
Ιωάννα Ελευθερίου	Περιβαλλοντολόγος Παν.Αιγαίου, MSc
Μυρτώ Αργυροπούλου-Παπά	Χημικός Μηχανικός ΕΜΠ, MSc/DIC
Δάφνη Χριστοφίδου	Γεωπόνος ΓΠΑ
Αντώνιος Σακαλής	Περιβαλλοντολόγος Παν.Αιγαίου, MSc
Πάυλος Αποστολίδης	Γεωπόνος ΑΠΘ
Χρήστος Τσαντήλας	Γεωπόνος ΓΠΑ, PhD
Χρήστος Στεφάνου	Γεωπόνος ΓΠΑ, MSc
Αλίκη Τσαρούχη	Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, Οικονομολόγος MBA,ΟΠΑ
Φοίβη Κουντούρη	Οικονομολόγος PhD

2. Η ΟΔΗΓΙΑ 2000/60/ΕΚ

2.1 Θεσμικό πλαίσιο, στόχοι και εφαρμογή της Οδηγίας

Η Οδηγία 2000/60/ΕΚ, γνωστή ως Οδηγία Πλαίσιο για τους Υδατικούς Πόρους (ΟΠΥ) που τέθηκε σε ισχύ στις 22 Δεκεμβρίου 2000, θέσπισε, για πρώτη φορά, πλαίσιο για την προστασία των επιφανειακών, υπογείων και παράκτιων/μεταβατικών υδάτων συνολικά σε επίπεδο Λεκάνης Απορροής Ποταμού (ΛΑΠ).

Η Οδηγία 2000/60/ΕΚ αποτελεί μια συνολική και καινοτόμο προσπάθεια προστασίας και διαχείρισης των υδατικών πόρων και συνιστά το πιο βασικό θεσμικό εργαλείο που εισάγεται στον τομέα των υδάτων, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Συνδυάζει ποιοτικούς, οικολογικούς και ποσοτικούς στόχους για την προστασία των εσωτερικών επιφανειακών (ποταμών και λιμνών), των μεταβατικών, των παράκτιων και των υπόγειων υδάτων και θέτει ως κεντρική ιδέα την ολοκληρωμένη διαχείρισή τους στη γεωγραφική κλίμακα των Λεκανών Απορροής Ποταμών. Επιπλέον, επαναπροσδιορίζει την έννοια της Λεκάνης Απορροής Ποταμού, η οποία περιλαμβάνει επίσης τα δέλτα, τις εκβολές ποταμών και τα παράκτια οικοσυστήματα.

Παράλληλα, αντιμετωπίζονται συνολικά όλες οι χρήσεις και υπηρεσίες ύδατος, συνυπολογίζοντας την αξία του νερού για το περιβάλλον, την υγεία, την ανθρώπινη κατανάλωση και την κατανάλωση σε παραγωγικούς τομείς. Η Οδηγία ενισχύει και διασφαλίζει τη συμμετοχή του κοινού με τη δημιουργία συστηματικών και ουσιαστικών διαδικασιών διαβούλευσης. Παράλληλα, προωθεί την αειφόρο και ολοκληρωμένη διαχείριση των διασυνοριακών λεκανών απορροής ποταμών. Στο ίδιο πλαίσιο, η Οδηγία 2000/60/ΕΚ δημιουργεί και εισάγει νέες προσεγγίσεις στην αντιμετώπιση κινδύνων από τις πλημμύρες και την ξηρασία.

Το θεσμικό πλαίσιο της Ελλάδας έχει εναρμονισθεί με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ, με τις ακόλουθες νομοθετικές διατάξεις:

1. Το Ν. 3199/09.12.2003 (ΦΕΚ Α' 280) για την «προστασία και διαχείριση των υδάτων - εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Σημειώνεται η τροποποίησή του με το Νόμο 4117/04.02.2013 (ΦΕΚ Α' 29) «Κύρωση της από 31 Οκτωβρίου 2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Τροποποίηση της παρ. 16 του άρθρου 49 του Ν. 4030/2011 «Νέος τρόπος έκδοσης αδειών δόμησης, ελέγχου κατασκευών και λουπές διατάξεις (Α' 249)» και λουπές διατάξεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής», με τον οποίο αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 7 του Ν. 3199/2003 και καθορίζεται ότι «Ύστερα από αίτημα του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης είναι δυνατόν το Σχέδιο Διαχείρισης να καταρτίζεται, να αναθεωρείται ή να ενημερώνεται από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Στην περίπτωση αυτή το Σχέδιο Διαχείρισης εγκρίνεται από την Εθνική Επιτροπή Υδάτων μετά από εισήγηση της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων». Επίσης, σημειώνεται η πρόσφατη τροποποίησή του με το Νόμο 4315/24.12.2014 (ΦΕΚ Α' 296) «Πράξεις εισφοράς σε γη και σε χρήμα Ρυμοτομικές απαλλοτριώσεις και άλλες διατάξεις».

2. Το Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμ. 51/08.03.2007 (ΦΕΚ Α' 54) "Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ «για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000", κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του Άρθρου 15, παράγραφος 1 του Νόμου 3199/2003.

Κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του Ν. 3199/2003, έχουν εκδοθεί οι παρακάτω Αποφάσεις:

3. Η ΚΥΑ 47630/16.11.2005 (ΦΕΚ Β' 1688) «Διάρθρωση της Διεύθυνσης Υδάτων της Περιφέρειας», με την οποία συγκροτήθηκαν οι Διευθύνσεις Υδάτων των 13 Περιφερειών της χώρας, όπως αυτή ισχύει μετά το Ν.3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» και τα κατ' εξουσιοδότηση αυτού Προεδρικά Διατάγματα περί Οργανισμών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας.

4. Η ΚΥΑ 49139/24.11.2005 (ΦΕΚ Β' 1695), «Οργάνωση της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων», όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την ΚΥΑ 322/21.3.2013 (ΦΕΚ Β' 679) «Οργάνωση της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής».

5. Η Υ.Α. με αριθ. 26798/22.06.2005 (ΦΕΚ Β' 895) «Τρόπος λειτουργίας του Εθνικού Συμβουλίου Υδάτων».

6. Η Υ.Α. με αριθ. 34685/6.12.2005 (ΦΕΚ Β' 1736) «Συγκρότηση Εθνικού Συμβουλίου Υδάτων», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

7. Η Απόφαση υπ' αριθμ. οικ. 706/16.07.2010 της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων (ΦΕΚ Β' 1383/2010) «Καθορισμός των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους», σε εφαρμογή του Άρθρου 3 του Π.Δ. 51/2007, όπως διορθώθηκε με το ΦΕΚ 1572/Β'/2010 και τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. οικ. 1300/24.12.2014 Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων (ΦΕΚ Β' 3365/2014).

8. Η ΚΥΑ 140384/19.8.2011 (ΦΕΚ Β' 2017) «Ορισμός Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της ποιότητας και της ποσότητας των υδάτων με καθορισμό των θέσεων (σταθμών) μετρήσεων και των φορέων που υποχρεούνται στη λειτουργία τους, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 4 του Ν.3199/2003».

9. Η ΚΥΑ 146896/27.10.2014 (ΦΕΚ Β' 2878 και Β' 3142) «Κατηγορίες αδειών χρήσης και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης των υδάτων. Διαδικασία και όροι έκδοσης των αδειών, περιεχόμενο και διάρκεια ισχύος τους και άλλες συναφείς διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με τις ΚΥΑ οικ.101123/10.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1435) και οικ.170766/22.01.2016 (ΦΕΚ Β' 69) και ισχύει, και με την οποία αντικαταστάθηκαν οι ΚΥΑ 43504/5.12.2005 (ΦΕΚ Β' 1784) και ΚΥΑ 150559/10.06.2011 (ΦΕΚ Β' 1440).

10. Η ΚΥΑ 135275/22.05.2017 (ΦΕΚ Β' 1751) «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του».

Άμεσα συναφές με την εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ είναι και το θεσμικό πλαίσιο, με το οποίο ενσωματώθηκε, στο Εθνικό δίκαιο, η Κοινοτική νομοθεσία για την προστασία των υδάτων, όπως ορίζεται στο Παράρτημα VI της Οδηγίας (Μέρος Α):

- i. Η ΚΥΑ 8600/416/Ε103/23.02.2009 (ΦΕΚ Β' 356) σχετικά με την «ποιότητα και μέτρα διαχείρισης των υδάτων κολύμβησης, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2006/7/ΕΚ "σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και την κατάργηση της οδηγίας 76/160/ΕΟΚ".
- ii. Η ΚΥΑ Η.Π. 37338/1807/Ε103/01.09.2010 (ΦΕΚ Β' 1495) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ "Περί διατηρήσεως των άγριων πτηνών", του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ» και η τροποποιητική αυτής ΚΥΑ Η.Π. 8353/276/Ε103/2012 (ΦΕΚ Β' 415).
- iii. Η υπ' αριθμ. Υ2/2600/21.06.2001 (ΦΕΚ Β' 892) απόφαση σχετικά «με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης» με την οποία ενσωματώθηκε η Οδηγία 98/83/ΕΚ για το πόσιμο νερό, όπως έχει τροποποιηθεί από την ΥΑ ΔΥΓ2/Γ.Π.οικ.38295/2007 και ισχύει.
- iv. Η ΚΥΑ 12044/613/19.03.2007 (ΦΕΚ Β' 376) για τον «καθορισμό μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες, λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2003/105/ΕΚ "για τροποποίηση της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζομένων με επικίνδυνες ουσίες"».
- v. Η Οδηγία 85/337/ΕΟΚ «για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον» όπως ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με το Ν.1650/1986 (ΦΕΚ Α' 160) και η μεταγενέστερη σχετική διάταξη Ν.3010/2002 (ΦΕΚ Α' 91) «Εναρμόνιση του Ν. 1650/86 με τις οδηγίες 97/11/ΕΚ και 96/61/ΕΚ, διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις» για την ενσωμάτωση της οδηγίας 97/11/ΕΚ "περί τροποποίησης της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον" αλλά και της οδηγίας 96/61/ΕΚ "σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης". Επίσης έχει εκδοθεί ο Ν.4258/14.04.2014 (ΦΕΚ Α' 94) για την «Διαδικασία Οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα – ρυθμίσεις Πολεοδομικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις».
- vi. Η ΚΥΑ 80568/4225/05.07.1991 (ΦΕΚ Β' 641) «Μέθοδοι, όροι και περιορισμοί για τη χρησιμοποίηση στη γεωργία της ιλύος που προέρχεται από επεξεργασία οικιακών και αστικών λυμάτων» για την εναρμόνιση με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 86/278/ΕΟΚ οδηγίας "σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά τη χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία".
- vii. Η ΚΥΑ 5673/400/05.03.1997 (ΦΕΚ Β' 192) «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων» και οι τροποποιητικές αυτής αποφάσεις Υ.Α. 19661/1982/2.8.1999 (ΦΕΚ Β' 1811) και Υ.Α. 48392/939/28.3.2002 (ΦΕΚ Β' 405), σχετικά με την εναρμόνιση του εθνικού δικαίου με τις διατάξεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ "για την επεξεργασία αστικών λυμάτων" και την τροποποιητική αυτής Οδηγία 98/15/ΕΚ.
- viii. Η ΚΥΑ 19652/1906/05.09.1999 «Προσδιορισμός των νερών που υφίστανται νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης- Κατάλογος ευπρόσβλητων ζωνών, σύμφωνα με τις παραγράφους 1

και 2 αντίστοιχα του άρθρου 4 της υπ' αριθμ. 16190/1335/1997 Κοινής Υπουργικής Απόφασης «Μέτρα και όροι για την προστασία των νερών από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης» (Β' 519) Τροποποίηση των άρθρων 3, 4, 5 και 8 της απόφασης αυτής» (Β' 1575), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει».

- ix. Ο Ν. 4036/27.01.2012 (ΦΕΚ Α' 8) για την έγκριση, διάθεση στην αγορά και έλεγχο φυτοπροστατευτικών προϊόντων, προς εφαρμογή των Κ 1107/2009, Κ 396/2005 και της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου.
- x. Η ΚΥΑ 16190/1335/19.05.1997 (ΦΕΚ Β' 519) «Μέτρα και όροι για την προστασία των νερών από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης» για την εναρμόνιση με την Οδηγία 91/676/ΕΟΚ "για την προστασία από τη νιτρορύπανση".
- xi. Η ΚΥΑ 33318/3028/11.12.1998 (ΦΕΚ Β' 1289) «καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιατημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» και την τροποποίηση αυτής ΚΥΑ ΗΠ 14849/853/Ε103/2008 (ΦΕΚ Β' 645) σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ "για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας".

Άμεσα συναφείς είναι και οι διατάξεις που αναφέρονται σε μεταγενέστερες ή θυγατρικές Οδηγίες, που συμπληρώνουν την Οδηγία 2000/60/ΕΚ:

α. Η ΚΥΑ 39626/2208/Ε130/25.9.2009 (ΦΕΚ Β' 2075), σχετικά με τον καθορισμό μέτρων για την προστασία των υπόγειων νερών από τη ρύπανση και την υποβάθμιση, με την οποία ενσωματώθηκε η Θυγατρική Οδηγία 2006/118/ΕΚ σχετικά με «την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση», κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 17 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

β. Η ΚΥΑ Η.Π. 51354/2641/Ε103/24.11.2010 (ΦΕΚ Β' 1909) «Καθορισμός Προτύπων Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ) για τις συγκεντρώσεις ορισμένων ρύπων και ουσιών προτεραιότητας στα επιφανειακά ύδατα, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 2008/105/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2008 "σχετικά με Πρότυπα Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ) στον τομέα της πολιτικής των υδάτων και σχετικά με την τροποποίηση και μετέπειτα κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 82/176/ΕΟΚ, 83/513/ΕΟΚ, 84/156/ΕΟΚ, 84/491/ΕΟΚ και 86/280/ΕΟΚ και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου", καθώς και για τις συγκεντρώσεις ειδικών ρύπων στα εσωτερικά επιφανειακά ύδατα και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε από την ΚΥΑ οικ.170766/2016 (ΦΕΚ Β' 69), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/39/ΕΚ και ισχύει.

γ. Η ΚΥΑ 38317/1621/Ε103/6.9.2011 (ΦΕΚ Β' 1977) «Τεχνικές προδιαγραφές και ελάχιστα κριτήρια επιδόσεων των αναλυτικών μεθόδων για τη χημική ανάλυση και παρακολούθηση της κατάστασης των υδάτων, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 2009/90/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31^{ης} Ιουλίου 2009 «για τη θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών για τη χημική ανάλυση και παρακολούθηση της κατάστασης των υδάτων, σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου».

δ. Η Υ.Α. 1811/22.12.2011 του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΦΕΚ Β' 3322) «Ορισμός ανώτερων αποδεκτών τιμών για τη συγκέντρωση συγκεκριμένων ρύπων,

ομάδων ρύπων ή δεικτών ρύπανσης σε υπόγεια ύδατα, σε εφαρμογή της παραγράφου 2 του Άρθρου 3 της υπ' αριθμ.: 39626/2208/Ε130/2009 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 2075)».

ε. Η ΚΥΑ 145116/2011 (ΦΕΚ Β' 354) «Καθορισμός μέτρων, όρων και διαδικασιών για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και άλλες διατάξεις», όπως έχει τροποποιηθεί από την ΚΥΑ οικ.191002/2013 (ΦΕΚ Β' 2220) και ισχύει.

2.2 Υφιστάμενη κατάσταση αναφορικά με την εφαρμογή της Οδηγίας

Η Οδηγία 2000/60/ΕΚ θέτει την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και τους οικολογικούς στόχους στο επίκεντρο μιας προσέγγισης με βάση την ενοποιημένη διαχείριση των υδάτων σε κλίμακα λεκάνης απορροής ποταμού. Για το σκοπό αυτό, απαιτείται κατάλληλος προγραμματισμός εφαρμογής με το σχεδιασμό και συντονισμό επιμέρους δράσεων ώστε η τελική έκβαση να είναι η «καλή κατάσταση» (ή το «καλό δυναμικό») των υδατικών συστημάτων.

Σύμφωνα με το Καθοδηγητικό Έγγραφο Νο 11 «Διαδικασία Προγραμματισμού» η εφαρμογή της Οδηγίας, περιλαμβάνει τις ακόλουθες κύριες συνιστώσες:

1. Αξιολόγηση της παρούσας κατάστασης και προκαταρκτική ανάλυση χάσματος
2. Οργάνωση των περιβαλλοντικών στόχων
3. Κατάρτιση Προγραμμάτων Παρακολούθησης
4. Ανάλυση χάσματος
5. Κατάρτιση του Προγράμματος Μέτρων
6. Κατάρτιση Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού
7. Εφαρμογή του Προγράμματος Μέτρων
8. Αξιολόγηση Προγράμματος Μέτρων
9. Διαβούλευση με το κοινό, ενεργός συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών

Σε σχέση με την εφαρμογή των επιμέρους απαιτήσεων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, έχουν ολοκληρωθεί, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες ενέργειες:

- Έχουν προσδιορισθεί και καταγραφεί, με την Απόφαση 706/16-7-2010 (ΦΕΚ 1383/Β'/2-9-2010 & ΦΕΚ 1572/Β'/28-9-2010), της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων «περί καθορισμού των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους», οι επιμέρους Λεκάνες Απορροής Ποταμών και τα Υδατικά Διαμερίσματα (περιοχές Λεκανών Απορροής Ποταμών) όπως αυτή ισχύει μετά την έγκριση των Πρώτων Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας.
- Έχουν καταρτισθεί, εγκριθεί και υποβληθεί στην ΕΕ¹ τα πρώτα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών όλων (και των 14) των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας για την περίοδο (2009-2015). Τα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης περιλαμβάνουν όλες τις αναλυτικές

¹ <http://cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/wfdart13>

πληροφορίες που απαιτούνται από το Άρθρο 13 και το Παράρτημα VII της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

- Έχουν συνταχθεί από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων (Δεκέμβριος 2014) και υποβληθεί στην ΕΕ η Ενδιάμεσες Εκθέσεις Προόδου “Εφαρμογή των Προγραμμάτων Μέτρων των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών”.
- Έχει διαμορφωθεί και λειτουργεί το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων της χώρας², το οποίο περιλαμβάνει πάνω από τα 2000 σημεία παρακολούθησης της ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης των επιφανειακών και υπογείων υδάτων.

² <http://nmwn.ypeka.gr/>

3. 1^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΟΥ

Το Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού (ΣΔΛΑΠ) αποτελεί ταυτόχρονα το βασικό εργαλείο προγραμματισμού αλλά και τον κεντρικό μηχανισμό αναφοράς της χώρας προς την ΕΕ. Στα Σχέδια Διαχείρισης, καθορίζονται τα ρεαλιστικά μέτρα που πρόκειται να εφαρμοστούν προκειμένου να επιτευχθούν οι περιβαλλοντικοί στόχοι και οι στόχοι της Οδηγίας Πλαίσιο εν γένει, αιτιολογώντας παράλληλα οποιαδήποτε παρέκκλιση.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, τα Σχέδια Διαχείρισης αναθεωρούνται και ενημερώνονται ανά εξαετία. Τα Σχέδια Διαχείρισης που καταρτίζονται στο πλαίσιο της 1^{ης} Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών, για κάθε ένα από τα Υδατικά της Διαμερίσματα (βλ. Εικόνα 3-1), αφορούν στην περίοδο (2016-2021). Στο πλαίσιο της 1^{ης} Αναθεώρησης των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, πραγματοποιούνται οι ακόλουθες ενέργειες:

- Επικαιροποίηση του προσδιορισμού και του χαρακτηρισμού των επιφανειακών (ποτάμιων, λιμναίων, μεταβατικών και παράκτιων) και υπόγειων υδατικών συστημάτων.
- Επανεξέταση και ενημέρωση των τυπο-χαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς και της αξιολόγησης/ταξινόμησης της κατάστασης/δυναμικού των επιφανειακών (οικολογική, χημική), συμπεριλαμβανομένων των ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών, και των υπόγειων (ποσοτική, ποιοτική) υδατικών συστημάτων, με βάση τα νέα δεδομένα που είναι διαθέσιμα από τη λειτουργία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων.
- Αξιολόγηση εκ νέου των επιφανειακών συστημάτων που εμφανίζουν σημαντικές υδρομορφολογικές τροποποιήσεις, προκειμένου να καθοριστούν αυτά που συνιστούν ιδιαιτέρως τροποποιημένα (ΙΤΥΣ) και τεχνητά (ΤΥΣ).
- Επικαιροποίηση του καταλόγου των σημαντικών πιέσεων όπως έχουν περιληφθεί στα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης, καθώς και των επιπτώσεών τους.
- Επικαιροποίηση του Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών, με βάση νέα στοιχεία που έχουν προκύψει από την εφαρμογή σχετικών Κοινοτικών Οδηγιών.
- Επικαιροποίηση των στοιχείων για τα προγραμματιζόμενα έργα/δραστηριότητες αξιοποίησης υδατικών πόρων.
- Επανεξέταση των περιβαλλοντικών στόχων για όλα τα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα, συμπεριλαμβανομένων των ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών.
- Εκτίμηση της προόδου σε σχέση με την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας, όπως είχαν καθορισθεί στα πρώτα Σχέδια Διαχείρισης.
- Αναθεώρηση των Προγραμμάτων βασικών και συμπληρωματικών Μέτρων για την προστασία και την αποκατάσταση των υδατικών πόρων κάθε ΥΔ, όπως περιλαμβάνονται στα εγκεκριμένα/πρώτα Σχέδια Διαχείρισης, σύμφωνα με το Άρθρο 11 και στο Παράρτημα VI της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 12 και Παράρτημα VIII του ΠΔ 51/2007).
- Επικαιροποίηση της οικονομικής ανάλυσης των χρήσεων νερού (συμπεριλαμβανομένης της κοστολόγησης με τις αναμενόμενες νέες κατευθύνσεις της ΕΚ), λαμβάνοντας υπόψη τα

αποτελέσματα της μελέτης «Υπολογισμός ανάκτησης κόστους από τις υπηρεσίες ύδατος» και με βάση τα πλέον πρόσφατα δεδομένα από τις σχετικές υπηρεσίες νερού.

- Καταγραφή των μέχρι σήμερα διακρατικών συνεργασιών και προώθηση της υλοποίησης κοινών ή συμβατών Σχεδίων Διαχείρισης στις διακρατικές λεκάνες απορροής, σύμφωνα τις κατευθύνσεις από την ΕΓΥ.
- Αναθεώρηση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.) για τον εντοπισμό, περιγραφή και αξιολόγηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή των προαναφερθέντων Προγραμμάτων Μέτρων και των Σχεδίων Διαχείρισης.
- Πληροφόρηση του κοινού και προώθηση της ενεργούς συμμετοχής του, καθώς και δημοσιοποίηση και δημόσια διαβούλευση των Προσχεδίων Διαχείρισης, έξι μήνες πριν την ολοκλήρωσή τους, σύμφωνα με το Άρθρο 14 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και το Άρθρο 15 του ΠΔ 51/2007.
- Κάλυψη των υποχρεώσεων της χώρας σε σχέση με την υποβολή εκθέσεων και λοιπών στοιχείων στην ΕΕ σχετικά με τα Σχέδια Διαχείρισης, μέσω και του ηλεκτρονικού συστήματος WISE (Water Information System for Europe), σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έχουν καθορισθεί από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος. Οι επιπτώσεις από την εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης δεν μπορεί παρά να είναι θετικές, σε μια εποχή κατά την οποία οι υδατικοί πόροι της χώρας αντιμετωπίζουν αυξανόμενες πιέσεις. Η εφαρμογή τους θα προσφέρει τις βάσεις για την στήριξη μιας σταθερής πολιτικής διαχείρισης υδάτων, που θα οδηγήσει στην αποτελεσματική προστασία και στην ορθολογική χρήση των πολύτιμων υδατικών μας πόρων.

4. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

4.1 Περιβαλλοντικοί στόχοι της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ

Στο Άρθρο 4.1 της Οδηγίας τίθενται οι «**περιβαλλοντικοί στόχοι**». Οι κύριοι περιβαλλοντικοί στόχοι της Οδηγίας είναι πολλαπλοί και περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία:

- Πρόληψη της υποβάθμισης της κατάστασης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και προστασία, αναβάθμιση και αποκατάσταση όλων των υδάτων
- Επίτευξη καλής κατάστασης μέχρι το 2015, δηλαδή καλής οικολογικής κατάστασης (ή δυναμικού) και καλής χημικής κατάστασης των επιφανειακών υδάτων και καλής χημικής και καλής ποσοτικής κατάστασης των υπογείων υδάτων
- Προοδευτική μείωση της ρύπανσης από τις ουσίες προτεραιότητας και την παύση ή τη σταδιακή εξάλειψη των εκπομπών, των απορρίψεων και των διαρροών επικινδύνων ουσιών προτεραιότητας στα επιφανειακά ύδατα και την πρόληψη και τον περιορισμό της διοχέτευσης ρύπων στα υπόγεια ύδατα
- Αναστροφή κάθε σημαντικής, ανοδικής τάσης των ρύπων στα υπόγεια ύδατα
- Επίτευξη των προτύπων και των στόχων για τις προστατευόμενες περιοχές

Σύμφωνα με το Άρθρο 4.1 τα Κράτη Μέλη προστατεύουν και αναβαθμίζουν όλα τα Τεχνητά, και Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα υδατικά συστήματα, με σκοπό την επίτευξη του καλού οικολογικού δυναμικού και της καλής χημικής κατάστασης των επιφανειακών υδάτων ως το 2015. Τα κριτήρια καθορισμού των εν λόγω σωμάτων περιγράφονται στο Άρθρο 4.3. Η αξιολόγηση του καλού οικολογικού δυναμικού είναι συνάρτηση πιθανών μέτρων άμβλυνσης (mitigation measures).

4.2 Εξαιρέσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ

4.2.1 Γενικά

Αναπόσπαστο μέρος του καθορισμού των περιβαλλοντικών στόχων αποτελούν οι εξαιρέσεις. Τα Άρθρα 4.4, 4.5, 4.6 και 4.7 περιγράφουν τις συνθήκες και τη διαδικασία που αυτές οι εξαιρέσεις εφαρμόζονται. Οι εξαιρέσεις μπορεί να ποικίλουν από μικρής κλίμακας προσωρινές αποκλίσεις από τον κανόνα της «καλής κατάστασης ως το 2015» ως μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες εξαιρέσεις. Οι προβλεπόμενες εξαιρέσεις περιλαμβάνουν:

- Την παράταση προθεσμίας. Η καλή κατάσταση πρέπει να επιτευχθεί μέχρι το 2021 ή το τουλάχιστον μέχρι το 2027 (Άρθρο 4.4), ή μετά το 2027 μόλις το επιτρέψουν οι φυσικές συνθήκες.
- Την επίτευξη λιγότερο αυστηρών στόχων κάτω από ειδικές συνθήκες (άρθρο 4.5)
- Την προσωρινή υποβάθμιση σε περιστάσεις που απορρέουν από φυσικά αίτια ή από ανωτέρα βία (Άρθρο 4.6)
- Νέες τροποποιήσεις στα φυσικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδατικών συστημάτων ή μεταβολές στη στάθμη των υπογείων υδατικών συστημάτων ή αδυναμία πρόληψης της υποβάθμισης από την άριστη στην καλή κατάσταση ενός συστήματος επιφανειακών υδάτων, οι οποίες είναι αποτέλεσμα νέων ανθρώπινων δραστηριοτήτων βιώσιμης ανάπτυξης (Άρθρο 4.7)

Προϋποθέσεις

- Κοινό χαρακτηριστικό όλων των εξαιρέσεων είναι ότι για να υιοθετηθούν και εφαρμοστούν θα πρέπει να πληρούνται αυστηρά συγκεκριμένες προϋποθέσεις, ενώ ολοκληρωμένη αιτιολόγηση για τους λόγους που εφαρμόζονται θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στο ΣΔΛΑΠ.
- Η εφαρμογή εξαιρέσεων σύμφωνα με τα άρθρα 4.4, 4.5, 4.6 και 4.7 δεν επιτρέπεται να αποκλείει μονίμως ή να υπονομεύει την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας σε άλλα υδατικά συστήματα της ίδιας περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού και θα πρέπει να συμβαδίζει με την εφαρμογή άλλων κοινοτικών περιβαλλοντικών νομοθετημάτων (Άρθρο 4.8).
- Η εφαρμογή των εξαιρέσεων πρέπει να εγγυάται τουλάχιστον το ίδιο επίπεδο προστασίας με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία (Άρθρο 4.9).

4.2.2 Εξαιρέσεις Άρθρου 4.4

Το Άρθρο 4.4 της Οδηγίας, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει προβλέπει:

Οι προθεσμίες που προβλέπονται στην παράγραφο 1 μπορούν να **παρατείνονται για τη σταδιακή επίτευξη των στόχων** για υδατικά συστήματα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υποβαθμίζεται περαιτέρω η κατάσταση του πληττόμενου υδατικού συστήματος, εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) τα κράτη μέλη διαπιστώνουν ότι δεν είναι ευλόγως δυνατόν να επιτευχθούν όλες οι απαιτούμενες βελτιώσεις της κατάστασης του υδατικού συστήματος εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στην παράγραφο αυτή, για έναν τουλάχιστον από τους ακόλουθους λόγους:
 - i) η κλίμακα των απαιτούμενων βελτιώσεων δεν είναι, **για τεχνικούς λόγους**, δυνατόν να επιτευχθεί παρά μόνο σε χρονικά στάδια που υπερβαίνουν το χρονοδιάγραμμα·
 - ii) η ολοκλήρωση των βελτιώσεων εντός του χρονοδιαγράμματος θα ήταν **δυσανάλογα δαπανηρή**·
 - iii) οι **φυσικές συνθήκες** δεν επιτρέπουν έγκαιρες βελτιώσεις στην κατάσταση του υδατικού συστήματος·
- β) η παράταση της προθεσμίας και η αντίστοιχη αιτιολογία **εκτίθενται ειδικά και επεξηγούνται** στο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού, που απαιτείται δυνάμει του άρθρου 13·
- γ) οι παρατάσεις περιορίζονται σε **δύο το πολύ** περαιτέρω ενημερώσεις του σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού, εκτός από τις περιπτώσεις που οι φυσικές συνθήκες είναι τέτοιες ώστε οι στόχοι να μην είναι δυνατόν να επιτευχθούν εντός της περιόδου αυτής·
- δ) το σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού περιλαμβάνει περίληψη των μέτρων τα οποία απαιτούνται σύμφωνα με το άρθρο 11 και τα οποία θεωρούνται αναγκαία για να φθάσουν προοδευτικά τα υδατικά συστήματα στην απαιτούμενη κατάσταση μέσα στην παραταθείσα προθεσμία, τους λόγους για οποιαδήποτε αξιοσημείωτη καθυστέρηση εφαρμογής των εν λόγω μέτρων και το αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή τους. Στις ενημερώσεις του σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού περιλαμβάνονται μια επισκόπηση της εφαρμογής των μέτρων αυτών και μια περίληψη των τυχόν πρόσθετων μέτρων.

4.2.3 Εξαιρέσεις Άρθρου 4.5

Το Άρθρο 4.5 της Οδηγίας προβλέπει:

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιδιώκουν **περιβαλλοντικούς στόχους λιγότερο αυστηρούς** από αυτούς που απαιτούνται δυνάμει της παραγράφου 1 για συγκεκριμένα υδατικά συστήματα, όταν επηρεάζονται τόσο από ανθρώπινες δραστηριότητες, όπως ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1, ή **η φυσική τους κατάσταση** είναι τέτοια ώστε η επίτευξη των στόχων αυτών να είναι **ανέφικτη ή δυσανάλογα δαπανηρή**, και εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) οι περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές ανάγκες που εξυπηρετούνται από την ανθρώπινη αυτή δραστηριότητα δεν μπορούν να επιτευχθούν με **άλλα μέσα** τα οποία αποτελούν πολύ καλύτερη επιλογή για περιβαλλοντική πρακτική, η οποία δεν συνεπάγεται δυσανάλογο κόστος·
- β) τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν:
 - για τα επιφανειακά ύδατα, ότι επιτυγχάνεται το μέγιστο δυνατό οικολογικό δυναμικό και η καλύτερη δυνατή χημική κατάσταση, δεδομένων των επιπτώσεων που δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν αποφευχθεί λόγω της φύσεως της ανθρώπινης δραστηριότητας ή της ρύπανσης,
 - για τα υπόγεια ύδατα, τις όσο το δυνατόν λιγότερες μεταβολές στην καλή κατάσταση των υπόγειων υδάτων, δεδομένων των επιπτώσεων που δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν αποφευχθεί λόγω της φύσεως της ανθρώπινης δραστηριότητας ή της ρύπανσης·
- γ) δεν σημειώνεται περαιτέρω υποβάθμιση της κατάστασης του πληγέντος υδατικού συστήματος·
- δ) η καθιέρωση λιγότερο αυστηρών περιβαλλοντικών στόχων και η **αντίστοιχη αιτιολογία** εκτίθενται ειδικά στο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού που επιβάλλει το άρθρο 13, οι δε στόχοι αυτοί αναθεωρούνται ανά εξαετία.

4.2.4 Εξαιρέσεις Άρθρου 4.6

Το Άρθρο 4.6 της Οδηγίας προβλέπει:

Προσωρινή υποβάθμιση της κατάστασης των υδατικών συστημάτων δεν συνιστά παράβαση των απαιτήσεων της παρούσας οδηγίας εάν οφείλεται σε περιστάσεις που απορρέουν από **φυσικά αίτια ή από ανωτέρα βία και είναι εξαιρετικές ή δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί**, ιδίως **ακραίες πλημμύρες και παρατεταμένες ξηρασίες**, ή εάν οφείλεται σε περιστάσεις λόγω **ατυχημάτων** οι οποίες δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί, εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) λαμβάνονται όλα τα πρακτικώς εφικτά μέτρα για να προληφθεί η περαιτέρω υποβάθμιση της κατάστασης και για να μην υπονομευθεί η επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας σε άλλα υδατικά συστήματα που δεν θίγονται από τις περιστάσεις αυτές·
- β) το σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού αναφέρει τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να κηρύσσονται οι **απρόβλεπτες ή εξαιρετικές αυτές περιστάσεις**, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης των κατάλληλων **δεικτών**·
- γ) τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται στις εξαιρετικές αυτές περιστάσεις περιλαμβάνονται στο **πρόγραμμα μέτρων** και δεν θα υπονομεύσουν την αποκατάσταση της ποιότητας του υδατικού συστήματος μετά τη λήξη των περιστάσεων·
- δ) οι επιπτώσεις των εξαιρετικών περιστάσεων ή των περιστάσεων που δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί επισκοπούνται ετησίως και, με την επιφύλαξη των λόγων που εκτίθενται στην παράγραφο 4 στοιχείο α), έχουν ληφθεί όλα τα πρακτικώς εφικτά μέτρα για την ευλόγως ταχύτερη δυνατή αποκατάσταση του υδατικού συστήματος στην κατάσταση στην οποία βρισκόταν πριν από τις επιπτώσεις των περιστάσεων αυτών και
- ε) η επόμενη ενημέρωση του σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού περιλαμβάνει περίληψη των συνεπειών των περιστάσεων και των μέτρων που ελήφθησαν ή θα ληφθούν σύμφωνα με τα στοιχεία α) και δ).

4.2.5 Εξαιρέσεις Άρθρου 4.7

Το Άρθρο 4.7 της Οδηγίας προβλέπει:

Τα κράτη μέλη δεν παραβιάζουν την παρούσα οδηγία εφόσον:

- η αδυναμία επίτευξης καλής κατάστασης των υπόγειων υδάτων, καλής οικολογικής κατάστασης ή, κατά περίπτωση, καλού οικολογικού δυναμικού ή πρόληψης της υποβάθμισης της κατάστασης ενός συστήματος επιφανειακών ή υπόγειων υδάτων, οφείλεται σε νέες τροποποιήσεις των φυσικών χαρακτηριστικών του συστήματος επιφανειακών υδάτων ή σε μεταβολές της στάθμης των συστημάτων υπόγειων υδάτων ή
- η αδυναμία πρόληψης της υποβάθμισης από την άριστη στην καλή κατάσταση ενός συστήματος επιφανειακών υδάτων είναι αποτέλεσμα νέων ανθρωπίνων δραστηριοτήτων βιώσιμης ανάπτυξης

και εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) **λαμβάνονται όλα τα πρακτικώς εφικτά μέτρα** για το μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση του υδατικού συστήματος·
- β) η **αιτιολογία** των τροποποιήσεων ή των μεταβολών εκτίθεται ειδικά στο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού που επιβάλλει το άρθρο 13, οι δε στόχοι αναθεωρούνται ανά εξαετία·
- γ) οι λόγοι για τις τροποποιήσεις ή τις μεταβολές αυτές υπαγορεύονται επιτακτικά από το **δημόσιο συμφέρον** ή/και **τα οφέλη για το περιβάλλον και την κοινωνία** από την επίτευξη των στόχων που εξαγγέλλονται στην παράγραφο 1 υπερκαλύπτονται από τα οφέλη των νέων τροποποιήσεων ή μεταβολών για την υγεία των ανθρώπων, για τη διαφύλαξη της ασφάλειάς τους ή για τη βιώσιμη ανάπτυξη και
- δ) οι ευεργετικοί στόχοι τους οποίους εξυπηρετούν αυτές οι τροποποιήσεις ή μεταβολές των υδάτινων συστημάτων δεν μπορούν για τεχνικούς λόγους ή λόγω υπέρμετρου κόστους, να επιτευχθούν με άλλα μέσα που συνιστούν πολύ καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή.

4.3 Εξαιρέσεις της Οδηγίας 2006/118/ΕΚ

Η Οδηγία 2006/118/ΕΚ³ σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση, στο Άρθρο 6 έχει ειδικές πρόνοιες σχετικά την πρόληψη και τον περιορισμό της εισαγωγής ρύπων στα υπόγεια ύδατα:

1. Για να επιτευχθεί ο στόχος πρόληψης ή περιορισμού της εισαγωγής ρύπων στα υπόγεια ύδατα, ο οποίος θεσπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, σημείο β), στοιχείο i), της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το πρόγραμμα μέτρων που καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 11 της εν λόγω οδηγίας περιλαμβάνει :

- α) όλα τα μέτρα που απαιτούνται με σκοπό την πρόληψη της εισαγωγής οποιασδήποτε επικίνδυνης ουσίας στα υπόγεια ύδατα, με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3. Κατά τον εντοπισμό των ουσιών αυτών, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη ιδίως τις επικίνδυνες ουσίες που ανήκουν στις οικογένειες ή ομάδες ρύπων που παρατίθενται στα σημεία 1 έως 6, του Παραρτήματος VIII, της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, καθώς και τις ουσίες που ανήκουν στις οικογένειες ή ομάδες ρύπων που παρατίθενται στα σημεία 7 έως 9 του Παραρτήματος αυτού, εφόσον οι ουσίες αυτές θεωρούνται επικίνδυνες·
- β) για τους ρύπους που απαριθμούνται στο Παράρτημα VIII της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και οι οποίοι δεν θεωρούνται επικίνδυνοι καθώς επίσης και για οποιονδήποτε άλλο μη επικίνδυνο ρύπο που δεν περιλαμβάνεται στο εν λόγω Παράρτημα, ο οποίος, όμως, κατά τα κράτη μέλη, αποτελεί πραγματικό ή δυνητικό κίνδυνο ρύπανσης, όλα τα μέτρα που απαιτούνται για τον περιορισμό της εισαγωγής στα υπόγεια ύδατα, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι η εισαγωγή αυτή δεν οδηγεί σε υποβάθμιση, ούτε προκαλεί σημαντική και διατηρούμενη ανοδική τάση συγκεντρώσεων ρύπων στα υπόγεια ύδατα. Τα μέτρα αυτά λαμβάνουν υπόψη, τουλάχιστον, την καθιερωμένη βέλτιστη πρακτική, συμπεριλαμβανομένων της Βέλτιστης Περιβαλλοντικής Πρακτικής και των Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών που ορίζονται στη σχετική κοινοτική νομοθεσία.

Για τον καθορισμό των μέτρων βάσει των στοιχείων (α) ή (β), τα κράτη μέλη μπορούν, ως πρώτο βήμα, να εντοπίζουν τις συνθήκες υπό τις οποίες οι ρύποι που απαριθμούνται στο Παράρτημα VIII, της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, ιδίως τα ουσιώδη μέταλλα και οι ενώσεις τους που μνημονεύονται στο σημείο 7 του εν λόγω Παραρτήματος, πρέπει να θεωρηθούν επικίνδυνοι ή μη επικίνδυνοι.

- 2. Η εισαγωγή ρύπων από διάχυτες πηγές ρύπανσης που έχουν επιπτώσεις στη χημική κατάσταση των υπόγειων υδάτων λαμβάνεται υπόψη, όταν αυτό είναι τεχνικώς εφικτό.
- 3. Με την επιφύλαξη τυχόν αυστηρότερων απαιτήσεων της λοιπής κοινοτικής νομοθεσίας, τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν από τα μέτρα που απαιτούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1, την εισαγωγή ρύπων η οποία:

³ Τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2014/80/ΕΕ (Τροποποίηση Παραρτήματος II της Οδηγίας 2006/118/ΕΚ)

- α) είναι αποτέλεσμα **άμεσων απορρίψεων** που επιτρέπονται σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 3, στοιχείο ι), της οδηγίας 2000/60/ΕΚ,
- β) θεωρείται από τις αρμόδιες αρχές ότι είναι τόσο **μικρή** όσον αφορά την ποσότητα και τη συγκέντρωση ώστε να μη δημιουργείται κανένας άμεσος ή μελλοντικός κίνδυνος υποβάθμισης της ποιότητας των υπόγειων υδάτων υποδοχής,
- γ) είναι συνέπεια **ατυχήματος ή εξαιρετικών περιστάσεων** που απορρέουν από φυσικά αίτια και η οποία δεν θα μπορούσε ευλόγως να προβλεφθεί, να αποφευχθεί ή να μετριασθεί,
- δ) είναι αποτέλεσμα **τεχνητού εμπλουτισμού ή αύξησης** των συστημάτων υπόγειων υδάτων που επιτρέπεται σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 3, στοιχείο στ), της οδηγίας 2000/60/ΕΚ,
- ε) θεωρείται από τις αρμόδιες αρχές ότι είναι **τεχνικώς ανέφικτο** να προληφθεί ή να περιορισθεί χωρίς να χρησιμοποιηθούν:
- (i) μέτρα που θα μπορούσαν να αυξήσουν τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία ή την ποιότητα του περιβάλλοντος στο σύνολό του, ή
- (ii) **δυσαναλόγως δαπανηρά μέτρα για την αφαίρεση ποσοτήτων ρύπων από το μολυσμένο έδαφος ή υπέδαφος ή για τον κατ' άλλο τρόπο έλεγχο της διήθησής τους σε αυτό, ή**
- στ) είναι αποτέλεσμα **παρεμβάσεων στα επιφανειακά ύδατα** με σκοπό, μεταξύ άλλων, την άμβλυνση των επιπτώσεων από πλημμύρες και ξηρασία και τη διαχείριση υδάτων και υδάτινων οδών, μεταξύ άλλων και σε διεθνές επίπεδο. Οι δραστηριότητες αυτού του είδους, συμπεριλαμβανομένων της κοπής, της εκβάθυνσης, της μετατόπισης και της απόθεσης ιζημάτων σε επιφανειακά ύδατα, διενεργούνται σύμφωνα με γενικούς κανόνες υποχρεωτικής ισχύος, καθώς και, εφόσον χρειάζεται, με άδειες και εγκρίσεις που εκδίδονται βάσει των κανόνων αυτών που θεσπίζουν τα κράτη μέλη προς τον σκοπό αυτόν, υπό τον όρο ότι η εν λόγω εισαγωγή δεν διακυβεύει την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που έχουν τεθεί για τα οικεία υδατικά συστήματα σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β), της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στα στοιχεία α) έως στ) τυγχάνουν εφαρμογής μόνον εφόσον οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών διαπιστώσουν ότι έχει πραγματοποιηθεί αποτελεσματική παρακολούθηση των σχετικών συστημάτων υπογείων υδάτων, σύμφωνα με το σημείο 2.4.2, του Παραρτήματος V, της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, ή άλλη κατάλληλη παρακολούθηση.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω οι κατηγορίες εξαιρέσεων για την χημική κατάσταση των υπογείων υδάτων, που δύναται να αναφερθούν στο πλαίσιο της 1^{ης} αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ είναι συνέπεια⁴:

⁴ WFD Reporting Guidance 2016

- άμεσων απορρίψεων που επιτρέπονται από την Οδηγία 2000/60/ΕΚ
- ατυχήματος ή εξαιρετικών περιστάσεων
- τεχνητού εμπλουτισμού ή αύξησης
- παρεμβάσεων στα επιφανειακά ύδατα με σκοπό, μεταξύ άλλων, την άμβλυνση των επιπτώσεων από πλημμύρες και ξηρασίες και τη διαχείριση υδάτων
- απευθείας εισαγωγής ρύπων, όταν αυτή δεν είναι τεχνικά εφικτό να αποφευχθεί δηλαδή χωρίς να ληφθούν μέτρα που θέτουν σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία ή την ποιότητα του περιβάλλοντος ή χωρίς να ληφθούν δυσανάλογα δαπανηρά μέτρα ή είναι μικρές

5. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΘΟΔΗΓΗΤΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ Ν° 20

Τα Καθοδηγητικά Έγγραφα δεν αποτελούν νομικά δεσμευτικά έγγραφα, αλλά έχουν ως στόχο να δώσουν μια γενική μεθοδολογική προσέγγιση σε επιμέρους θέματα εφαρμογής της Οδηγίας και απαιτούν προσαρμογή σε επίπεδο κράτους μέλους προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι εκεί επικρατούσες ειδικές συνθήκες. Στις ακόλουθες παραγράφους δίνονται οι Κατευθύνσεις του Καθοδηγητικού Έγγραφου Ν° 20 σχετικά με το ζήτημα των Εξαιρέσεων και σχετικά με τα Άρθρα 4.4, 4.5 και 4.6. Το έγγραφο αυτό συμπεριλαμβάνει και σχετικές συμφωνίες μεταξύ των **Υπευθύνων** για θέματα **Υδάτων** των κρατών μελών (**Water Directors**), που λήφθηκαν από μετά την έγκριση της Οδηγίας (2000) ως την έκδοση του Εγγράφου (2009).

5.1 ΤΥΣ - ΙΤΥΣ και εξαιρέσεις

Σύμφωνα με το Καθοδηγητικό Έγγραφο 20, τα Τεχνητά, και Ιδιαίτερως Τροποποιημένα υδατικά συστήματα (ΤΥΣ & ΙΤΥΣ) **δεν αποτελούν εξαιρέσεις ούτε έχουν εναλλακτικούς στόχους**.

Τα ΤΥΣ & ΙΤΥΣ αποτελούν **ειδική κατηγορία υδατικών συστημάτων** με το δικό της σύστημα ταξινόμησης και στόχους. Η ειδική αυτή κατηγορία σχετίζεται με άλλες εξαιρέσεις οι οποίες απαιτούν την ικανοποίηση συγκεκριμένων κοινωνικοοικονομικών συνθηκών που πρέπει να ικανοποιούνται πριν προσδιοριστούν ως ανήκοντα σε αυτήν την κατηγορία (ΤΥΣ & ΙΤΥΣ).

5.2 Κλίμακα

Τα κράτη μέλη θέτουν περιβαλλοντικούς στόχους σε επίπεδο υδατικού συστήματος.⁵ Ωστόσο, διαφορετικές κλίμακες (εθνική, λεκάνης, υπο-λεκάνης) μπορεί να είναι κατάλληλες για διαφορετικές εκτιμήσεις ή για διαφορετικές πτυχές της ίδιας αξιολόγησης. Για παράδειγμα, τα διασυνοριακά ζητήματα πρέπει αξιολογούνται σε διασυνοριακή κλίμακα. Ωστόσο, η επιλογή της κλίμακας θα πρέπει να δικαιολογείται από τις διατάξεις της Οδηγίας και στην περίπτωση που οι πληροφορίες που χρησιμοποιούνται για να δικαιολογήσουν τις εξαιρέσεις συγκεντρώνονται σε ένα πιο γενικό επίπεδο πρέπει να είναι σαφές ότι η πληροφορία αναφέρεται στο εν λόγω υδατικό σύστημα ή σε ομάδα υδατικών συστημάτων στην οποία ανήκει⁶.

Επιπρόσθετα, το Άρθρο 4.8 ορίζει ότι η εφαρμογή εξαιρέσεων σε ένα υδατικό σύστημα «δεν επιτρέπεται να αποκλείει μονίμως ή να υπονομεύει την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας σε άλλα υδατικά συστήματα της ίδιας περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού και θα πρέπει να συμβαδίζει με την εφαρμογή άλλων κοινοτικών περιβαλλοντικών νομοθετημάτων».

⁵ Όπως προκύπτει από τα δελτία αναφοράς για το 2016 (WFD Reporting Guidance 2016), τα κράτη μέλη καλούνται να αναφέρουν για κάθε υδατικό σύστημα, για το οποίο ο στόχος δεν θα είναι η καλή κατάσταση μέχρι το 2015, τον εναλλακτικό στόχο, και τα αίτια που οδήγησαν σε αυτόν τον εναλλακτικό στόχο.

⁶ Αφορά στην περίπτωση εφαρμογής εξαιρέσεων σε υδατικά συστήματα που το αίτιο της εξαίρεσης δεν προκύπτει από σταθμό παρακολούθησης επί του σώματος αλλά η κατάσταση του υδατικού συστήματος έχει προκύψει από ομαδοποίηση

Όσον αφορά στη σχέση μεταξύ των υδατικών συστημάτων, είναι σαφές ότι δεν μπορεί να υπάρχει ένας αυτόματος μηχανισμός για να δικαιολογήσει τις εξαιρέσεις σε ένα γειτονικό υδατικό σύστημα με βάση την αξιολόγηση που διενεργήθηκε σε ένα άλλο.

Οι λόγοι που δικαιολογούν την εξαίρεση (π.χ. χρήσεις του νερού ή σημαντικές πιέσεις) δε σημαίνει κατ' ανάγκην ότι πρέπει πάντα να βρίσκονται εντός του υδατικού συστήματος για το οποίο ζητείται η εξαίρεση.

5.3 Προστατευόμενες περιοχές

Οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 4.4 και 4.5 και 4.6 ισχύουν για όλους τους περιβαλλοντικούς στόχους του άρθρου 4.1, ως εκ τούτου και για το άρθρο 4.1 (γ), το οποίο περιγράφει τους στόχους για τις προστατευόμενες περιοχές. Ωστόσο, το άρθρο 4.9 καθιστά σαφές ότι όταν εφαρμόζονται οι εξαιρέσεις του άρθρου 4, θα πρέπει να εξασφαλίζεται το ίδιο επίπεδο προστασίας με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία. Αυτό σημαίνει ότι οι εξαιρέσεις από τους περιβαλλοντικούς στόχους της Οδηγίας δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως παρέκκλιση από τους στόχους και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται από άλλα νομοθετήματα της ΕΕ.

Έτσι, στην περίπτωση που ένα **νέο έργο** θα μπορούσε να προκαλέσει επιδείνωση της κατάστασης (ενός υδατικού συστήματος) και αποτυχία της επίτευξης των στόχων μιας περιοχής του δικτύου Natura 2000, θα πρέπει να πληρούνται ταυτόχρονα:

- Όσον αφορά στο υδατικό σύστημα, οι σχετικές προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 4.7 της Οδηγίας και που επιτρέπουν την υποβάθμιση της κατάστασης και
- Όσον αφορά στην περιοχή του δικτύου Natura 2000, οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 6 της Οδηγίας για τους Οικοτόπους (92/43/ΕΟΚ), οι οποίες επιτρέπουν τη μη επίτευξη του στόχου μιας περιοχής Natura 2000, ήτοι:

*Εάν, παρά τα αρνητικά συμπεράσματα της εκτίμησης των επιπτώσεων και ελλείψει εναλλακτικών λύσεων, ένα σχέδιο πρέπει να πραγματοποιηθεί για άλλους **επιτακτικούς λόγους σημαντικού δημοσίου συμφέροντος**, περιλαμβανομένων λόγων κοινωνικής ή οικονομικής φύσεως, το κράτος μέλος λαμβάνει κάθε αναγκαίο αντισταθμιστικό μέτρο ώστε να εξασφαλισθεί η προστασία της συνολικής συνοχής του Natura 2000. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τα αντισταθμιστικά μέτρα που έλαβε. Όταν ο τόπος περί του οποίου πρόκειται είναι τόπος όπου ευρίσκονται ένας τύπος φυσικού οικοτόπου προτεραιότητας ή/και ένα είδος προτεραιότητας, είναι δυνατόν να προβληθούν μόνον επιχειρήματα σχετικά με την υγεία ανθρώπων και τη δημόσια ασφάλεια ή σχετικά με θετικές συνέπειες πρωταρχικής σημασίας για το περιβάλλον, ή, κατόπιν γνωμοδότησεως της Επιτροπής, άλλοι επιτακτικοί σημαντικοί λόγοι σημαντικού δημοσίου συμφέροντος.*

5.4 Αβεβαιότητες

Οι αβεβαιότητες σχετικά με την εφαρμογή των εξαιρέσεων έχουν σημαντικές επιπτώσεις στις εκτιμήσεις κόστους και οφέλους. Ακολούθως δίνονται παραδείγματα ενεργειών ώστε να μειωθούν οι αβεβαιότητες ή να αντιμετωπιστούν κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων:

- Θα πρέπει να επιλέγονται αναστρέψιμα μέτρα, μέτρα που μπορούν να προσαρμοστούν εύκολα, μέτρα τα οποία μπορούν να πραγματοποιηθούν επαναληπτικά ή μέτρα χαμηλού κινδύνου και κόστους και υψηλής απόδοσης. Όπου υπάρχει σημαντική αβεβαιότητα, ο κίνδυνος να προκύψει δυσανάλογο κόστος μπορεί να μειωθεί με την επιλογή των μέτρων που είναι εύκολα και επαναληπτικά και τα οποία μπορούν να προστεθούν ή να προσαρμοστούν, στο μέλλον, με βάση τις πληροφορίες σχετικά με τις επιπτώσεις τους και τα σχετικά οφέλη. Ωστόσο, αυτά τα είδη των μέτρων δεν είναι αναγκαστικά τα περισσότερο αποδεκτά από τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- Θα πρέπει να εκτιμάται και να καταγράφεται το επίπεδο αβεβαιότητας κατά τον καθορισμό των στόχων
- Θα πρέπει τα οφέλη να σταθμίζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να λαμβάνεται υπόψη η πρόσθετη αβεβαιότητα του οφέλους σε σχέση με το κόστος. Η ίδια λογική πρέπει να ισχύει όταν το κόστος είναι περισσότερο αβέβαιο από τα οφέλη, αν και αυτό είναι λιγότερο πιθανό στην πράξη.
- Θα πρέπει να λαμβάνονται δράσεις για να μειωθεί η αβεβαιότητα (π.χ. ερευνητικά προγράμματα), αν και αυτές οι ενέργειες πρέπει να είναι αναλογικές. Τα ευρήματα του άρθρου 5 αποτελούν μια σημαντική βάση για την αντιμετώπιση των κενών γνώσης και τον προσδιορισμό επακόλουθων δράσεων.
- Οι προσπάθειες για να μειωθεί η αβεβαιότητα θα πρέπει να είναι σε αναλογία με τη δυσκολία της προκείμενης απόφασης και των επιπτώσεων μιας λανθασμένης απόφασης. Ωστόσο, δεν υπάρχει λόγος να καταβληθεί προσπάθεια μείωσης της αβεβαιότητας εάν αυτό δεν αποσαφηνίζει την απόφαση. Μπορεί καλύτερα να αναληφθεί δράση στη βάση αρχών, για παράδειγμα, της αρχής της προφύλαξης και / ή της αρχής ο ρυπαίνων πληρώνει ή / και, όπου είναι δυνατόν, στη βάση της συναίνεσης.
- Πρέπει να υπάρχει μια ισορροπία μεταξύ του κινδύνου να μην επιτευχθούν οι στόχοι και του κινδύνου να μην χρησιμοποιηθούν τα πιο οικονομικά αποδοτικά μέσα για την επίτευξη των στόχων αυτών, με προτεραιότητα να δίδεται στην ελαχιστοποίηση των κινδύνων του πρώτου σκέλους.

Για παράδειγμα, η αποτελεσματικότητα μέτρων κατά της διάχυτης ρύπανσης μπορεί να είναι περισσότερο αβέβαιη από την αποτελεσματικότητα μέτρων κατά των σημειακών πηγών ρύπανσης. Αντίθετα, το κόστος των μέτρων κατά της διάχυτης ρύπανσης μπορεί να είναι μικρότερο συγκριτικά με το κόστος των μέτρων κατά της ρύπανσης από σημειακές πηγές.

5.5 Τεχνική εφικτότητα

Κατ' αρχήν, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνο ζητήματα τεχνικής φύσεως κατά την εφαρμογή του κριτηρίου της τεχνικής εφικτότητας - όπως αναφέρεται στο **Άρθρο 4.4⁷** - και όχι ζητήματα κόστους. Αν και ζητήματα κόστους (βελτιώσεις δυσανάλογα δαπανηρές) μπορεί να συσχετισθούν με την παράταση της προθεσμίας για την επίτευξη καλής κατάστασης, αυτά δεν αποτελούν κριτήριο προκειμένου να αποφασιστεί αν η ολοκλήρωση των βελτιώσεων πριν από τη λήξη της προθεσμίας θα ήταν τεχνικά ανέφικτη.

Το τεχνικώς ανέφικτο της επίτευξης ενός στόχου είναι επαρκώς αιτιολογημένο όταν:

- Δεν υπάρχει διαθέσιμη καμία τεχνική λύση.
- Ο χρόνος που απαιτείται για αντιμετώπιση δεν διατίθεται.
- Δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για το αίτιο του προβλήματος, κατά συνέπεια δεν μπορεί να αναγνωριστεί οποιαδήποτε τεχνική λύση.

Στην πράξη, είναι σχεδόν πάντα δυνατή η εξεύρεση τεχνικών λύσεων, ωστόσο αυτό αντανακλά στο κόστος. Επομένως, η τεχνική εφικτότητα θα πρέπει να εξετάζεται παράλληλα με μια **ανάλυση κόστους - οφέλους**. Όταν τα οφέλη που προκύπτουν από τη βελτίωση είναι σημαντικά, τότε θα πρέπει να καταβάλλεται μεγαλύτερη προσπάθεια για την εξεύρεση μιας τεχνικά εφικτής λύσης σε σχέση με την περίπτωση που τα οφέλη από τη βελτίωση αναμένεται να είναι χαμηλά.

Το **Άρθρο 4.5** επιτρέπει τη θέσπιση λιγότερο αυστηρών περιβαλλοντικών στόχων όταν η επίτευξη των στόχων αυτών είναι «**ανέφικτη**». Ο όρος αυτός περιλαμβάνει την **τεχνική ανεφικτότητα** αλλά και τις περιπτώσεις που **η αντιμετώπιση ενός περιβαλλοντικού προβλήματος είναι πέρα από την δικαιοδοσία ενός κράτους (π.χ. διασυνοριακά ύδατα)**.

5.6 Δυσανάλογο κόστος

Οι όροι δυσανάλογο ή υπέρμετρο κόστος⁸, (disproportionate cost) και δυσανάλογα δαπανηρή⁹ (disproportionately expensive) βελτίωση/επίτευξη απαντώνται στα Άρθρα 4.4, και 4.5 της Οδηγίας.

Η **δυσαναλογία του κόστους (disproportionality)**, όπως αναφέρεται στα Άρθρα 4.4 και 4.5 της Οδηγίας, είναι **πολιτική απόφαση** που λαμβάνεται βάσει οικονομικών πληροφοριών ενώ προκειμένου να ληφθεί σχετική απόφαση περί εξαίρεσης θα πρέπει να έχει προηγηθεί μια ανάλυση του κόστους και του οφέλους των μέτρων. Σημαντικές αρχές στις οποίες έχει καταλήξει η επιτροπή WATECO, η οποία ασχολήθηκε με τα οικονομικά ζητήματα της Οδηγίας είναι:

⁷ Άρθρο 4.4.α.ι: η κλίμακα των απαιτούμενων βελτιώσεων δεν είναι, **για τεχνικούς λόγους**, δυνατόν να επιτευχθεί παρά μόνο σε χρονικά στάδια που υπερβαίνουν το χρονοδιάγραμμα

⁸ Άρθρο 4.5.α ΠΔ 51/2007

⁹ Άρθρα 4.4.α.2 και 4.5 ΠΔ 51/2007

- Το υψηλό κόστος δεν είναι δυσανάλογο όταν απλώς υπερβαίνει τα πιθανά οφέλη.
- Η εκτίμηση του κόστους και του οφέλους θα πρέπει να περιλαμβάνει ποιοτικά και ποσοτικά κόστη και οφέλη.
- Το περιθώριο κατά το οποίο τα κόστη υπερβαίνουν τα οφέλη θα πρέπει να παρέχεται με υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης
- Κατά τη λήψη αποφάσεων θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η δυνατότητα πληρωμής όσων επηρεάζονται από τα μέτρα που προτείνονται (πιθανή ανάγκη για πρόσθετη πληροφορία, πέραν από την ανάλυση κόστους - οφέλους).

Πέραν των ανωτέρω, το Καθοδηγητικό Έγγραφο Ν° 20 επισημαίνει:

- Με βάση τη λογική της Οδηγίας καθίσταται σαφές ότι η εκτίμηση του δυσανάλογου κόστους έχει νόημα μόνο μετά τον εντοπισμό του συνδυασμού των πλέον οικονομικά αποδοτικών λύσεων. Για όλες τις περιπτώσεις στις οποίες εφαρμόζονται εξαιρέσεις, όλα τα μέτρα, που μπορούν να ληφθούν χωρίς να οδηγούν σε δυσανάλογο κόστος, λαμβάνονται ώστε να επιτευχθεί η καλύτερη δυνατή κατάσταση *(ακόμα και αν με αυτά δεν επιτυγχάνεται πλήρως ο περιβαλλοντικός στόχος)*.
- Στην περίπτωση που εξετάζονται εξαιρέσεις, οι συνέπειες της μη ανάληψης δράσης (δηλαδή τα διαφυγόντα οφέλη) θα πρέπει να σταθμίζονται έναντι του συγκεκριμένου κόστους των μέτρων.
- Το κόστος των μέτρων που απαιτούνται στο πλαίσιο προϋφιστάμενης του 2000 κοινοτικής νομοθεσίας, δεν πρέπει να εξετάζεται κατά τη λήψη αποφάσεων ως προς το δυσανάλογο κόστος

Η **οικονομική προσιτότητα** (ή η ικανότητα πληρωμής για ορισμένα μέτρα) μπορεί να αποτελέσει αιτία για **χρονική παράταση προθεσμίας (Άρθρο 4.4)** εάν υπάρξει μια σαφής αιτιολόγηση για τα ακόλουθα:

- Μη διαθεσιμότητα εναλλακτικών μηχανισμών χρηματοδότησης
- Συνέπειες της μη ανάληψης δράσης
- Δράσεις που θα αναληφθούν στο μέλλον για την επίλυση των ζητημάτων οικονομικής προσιτότητας

Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν να προβούν σε σταδιακή εφαρμογή των μέτρων για τη χρονική κατανομή των δαπανών εφαρμογής τους, αλλά υπάρχει η ανάγκη για σαφή και αποδεδειγμένη δράση στην πρώτη κύκλο εφαρμογής της Οδηγίας.

Στην περίπτωση που το επιχείρημα της οικονομικής προσιτότητας χρησιμοποιηθεί προκειμένου να μετατεθεί χρονικά η προθεσμία επίτευξης των περιβαλλοντικών στόχων, θα πρέπει να εξεταστεί πλήρως η δυνατότητα χρήσης σχετικών εναλλακτικών μηχανισμών χρηματοδότησης. Οι εναλλακτικοί μηχανισμοί χρηματοδότησης περιλαμβάνουν:

- την κατανομή των δαπανών μεταξύ ρυπαινόντων και χρηστών,

- τη χρήση του κρατικού προϋπολογισμού (σε διάφορα επίπεδα¹⁰),
- ιδιωτικές επενδύσεις,
- Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- διεθνή κεφάλαια, κ.λπ.

Αυτοί οι σχετικοί εναλλακτικοί μηχανισμοί χρηματοδότησης θα πρέπει να εξετάζονται σε κατάλληλη κλίμακα.

Το Καθοδηγητικό Έγγραφο δεν παρέχει κατευθύνσεις σχετικά με το ρόλο της «οικονομικής προσιτότητας» στην υιοθέτηση λιγότερο αυστηρών στόχων.

Για ορισμένους Υπευθύνους Υδάτων, η οικονομική προσιτότητα θα μπορούσε να διατελέσει ρόλο στην υιοθέτηση λιγότερο αυστηρών στόχων, καθώς ο όρος «disproportionately expensive» χρησιμοποιείται και στα δύο σχετικά Άρθρα (4.4 και 4.5). Επίσης, ανέφεραν ότι στην πράξη, το επιχείρημα της οικονομικής προσιτότητας μπορεί να χρησιμοποιηθεί λιγότερο συχνά στο Άρθρο 4.5 σε σχέση με το Άρθρο 4.4. Κάποιοι άλλοι υποστήριξαν ότι η οικονομική προσιτότητα δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως επιχείρημα για τον καθορισμό λιγότερο αυστηρών στόχων καθώς το νόημα «disproportionate expenses» είναι διαφορετικό στο Άρθρο 4.5 σε σχέση με το Άρθρο 4.4, καθώς στο Άρθρο 4.5 αφορά τον καθορισμό λιγότερο αυστηρών στόχων μόνιμα (που υπόκειται σε αναθεώρηση κάθε 6 έτη). Οι τελευταίοι θεωρούν ότι η εφαρμογή της διάταξης αυτής, απαιτεί να ορίζεται σαφώς ότι το κόστος υπερβαίνει τα οφέλη από την επίτευξη των στόχων.

Το Καθοδηγητικό Έγγραφο δεν παρέχει κατευθύνσεις σχετικά με την επίκληση περιορισμών στο δημόσιο προϋπολογισμό ως λόγο παράτασης προθεσμίας.

Οι περισσότεροι Υπεύθυνοι Υδάτων έχουν επισημάνει ότι περιορισμοί στον κρατικό προϋπολογισμό μπορεί να χρησιμοποιηθούν ως λόγος για την παράταση της προθεσμίας, καθώς υπάρχουν περιορισμοί στο ύψος των χρηματικών πόρων που μπορούν να διατεθούν για τη διαχείριση των υδάτων. Η Επιτροπή ανέφερε ότι κατά την άποψή της, η υιοθέτηση της Οδηγίας από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συνεπάγεται υποχρεώσεις για τα κράτη μέλη να καταστήσουν διαθέσιμα τα απαραίτητα μέσα για την υλοποίησή της.

Οι περισσότεροι Υπεύθυνοι Υδάτων συμφώνησαν ότι μια αναλογική επιλογή των διαφόρων αναλύσεων (ανάλυση κόστους-οφέλους, εκτίμηση οφέλους, εκτίμηση των συνεπειών της μη ανάληψης δράσης, κατανομή του κόστους, κοινωνικές και των τομεακές επιπτώσεις, οικονομική προσιτότητα, ανάλυση κόστους- αποτελεσματικότητας, κλπ) είναι χρήσιμες πηγές πληροφόρησης για τη λήψη αποφάσεων.

¹⁰ Στο Καθοδηγητικό Έγγραφο για την υποβολή της 1^{ης} Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ (WFD Reporting Guidance 2016) τα επίπεδα αυτά περιλαμβάνουν: το εθνικό, το περιφερειακό και το τοπικό

Οι Υπεύθυνοι Υδάτων συμφώνησαν ότι **ορισμός προτεραιοτήτων** για την κατάταξη των μέτρων που θεωρούνται τεχνικά εφικτά μπορεί να είναι το **πρώτο βήμα στην αξιολόγηση του δυσανάλογου κόστους**, αλλά η αιτιολόγηση της παράτασης της προθεσμίας μετά από αυτές την ιεραρχική προσέγγιση θα πρέπει να σέβεται τις σχετικές διατάξεις της Οδηγίας. Τα αποτελέσματα της ιεράρχησης πρέπει να αναπτυχθούν ή να μεταφερθούν σε επίπεδο υδατικού συστήματος κατά περίπτωση.

Σχετικά με τον ορισμό προτεραιοτήτων μεταξύ των μέτρων, οι οποίες θα πρέπει να εφαρμοστούν σαν πρώτο βήμα προκειμένου να γίνει η εκτίμηση του κόστους, αυτές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη παραμέτρους όπως:

- Τη συνέργεια με άλλες οδηγίες π.χ. Οδηγία για τους οικοτόπους, Οδηγία για τις πλημμύρες
- Την ανάλυση κόστους- αποτελεσματικότητας/ ανάλυση οφέλους του μέτρου
- Τις επιπτώσεις της μη ανάληψης δράσης
- Τη βεβαιότητα / αβεβαιότητα (“no regret measures”¹¹)
- Τα πιθανά βραχυπρόθεσμα μέτρα
- Το επείγον του προβλήματος (σοβαρές συνέπειες / υψηλό κόστος σε περίπτωση μη ανάληψης δράσης, π.χ. προστασία αποθεμάτων πόσιμου νερού)
- Τη διαθεσιμότητα μηχανισμού χρηματοδότησης.
- Την αποδοχή του κοινού.

5.7 Άλλα Μέσα

Το Άρθρο 4.5 απαιτεί την αξιολόγηση «**άλλων μέσων**». Συγκεκριμένα, αναφέρεται σε **άλλα μέσα** για να επιτευχθούν οι περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές ανάγκες, οι οποίες εξυπηρετούνται από μια συγκεκριμένη ανθρώπινη δραστηριότητα και τα οποία αποτελούν πολύ καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή, η οποία δεν συνεπάγεται δυσανάλογο κόστος.

5.8 Διασυνοριακά ύδατα

Για τις διασυνοριακές λεκάνες απαιτείται συντονισμός των εξαιρέσεων. Η υποχρέωση αυτή απορρέει από τα Άρθρα 3.4 και 3.5.

Εξαιρέσεις μπορούν να εφαρμοστούν σε περιπτώσεις όπου ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τα αίτια για τη μη επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων, επειδή αυτά βρίσκονται έξω από την αρμοδιότητα και δικαιοδοσία του κράτους μέλους. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η χώρα που προκαλεί το πρόβλημα υποχρεούται στην παροχή επαρκών πληροφοριών για την αιτιολόγηση της εφαρμογής των εξαιρέσεων από το πληγέν κράτος μέλος.

¹¹ Μέτρα με χαμηλό κινδύνου και κόστος και υψηλής απόδοσης

Οι εξαιρέσεις σε διασυνοριακό πλαίσιο μπορεί να αφορούν στη **διασυνοριακή ρύπανση, υδρομορφολογικές αλλοιώσεις** ή σε άλλες διασυνοριακές οικολογικές επιπτώσεις σε περίπτωση **ακραίων φαινομένων**. Η διασυνοριακή ρύπανση περιλαμβάνει:

- Ρυπαντικά φορτία τα οποία μεταφέρονται από ανάντη χώρες μέσω διασυνοριακών υδάτων
- Ρυπαντικά φορτία τα οποία μεταφέρονται από γειτονικές χώρες μέσω θαλασσίων ρευμάτων
- Μεταφορά υψηλών φορτίων ρύπων (κυρίως βαρέων μετάλλων και ΡΑΗ) μέσω διασυνοριακής ατμοσφαιρικής ρύπανσης

Στην περίπτωση της διασυνοριακής ρύπανσης οι εξαιρέσεις των Άρθρων 4.4, 4.5 και 4.6 είναι εφαρμόσιμες. Οι προϋποθέσεις που θα πρέπει να πληρούνται σε εθνικό επίπεδο για την εφαρμογή των Άρθρων 4.4 και 4.5, ομοίως ισχύουν και για τις διασυνοριακές εξαιρέσεις. **Η περίπτωση του Άρθρου 4.5.α δεν εφαρμόζεται.**

Επισημαίνεται ότι το κράτος μέλος που επικαλείται διασυνοριακές εξαιρέσεις οφείλει να αποδείξει ότι οι λόγοι για τη μη επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων είναι εκτός της δικαιοδοσίας του και των ικανοτήτων του. Αυτό θα μπορούσε για παράδειγμα να γίνει με πληροφορίες που παρέχονται από άλλο κράτος μέλος, ή / και από τις πληροφορίες που παρέχονται από ένα σημείο παρακολούθησης στα σύνορα μεταξύ των ενδιαφερομένων κρατών μελών ή με άλλα μέσα.

Η συχνή ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και μεταξύ ενός κράτους μέλους της ΕΕ και μιας χώρας εκτός της ΕΕ, είναι ζωτικής σημασίας κατά την εφαρμογή εξαιρέσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο. Αυτό περιλαμβάνει ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τους ενδιάμεσους στόχους και την αναμενόμενη εξέλιξή τους για τα υδατικά συστήματα όπου εφαρμόζονται εξαιρέσεις. Αυτό επιτρέπει στα θιγόμενα κράτη μέλη να προσαρμόσουν τη δική τους διαδικασία σχεδιασμού.

Π.χ. Αν ένα ανάντη κράτος μέλος σκοπεύει να εφαρμόσει κάποια εξαίρεση στην επικράτειά του η κατάντη χώρα πρέπει να ενημερωθεί το συντομότερο δυνατό και να αποκτήσει πρόσβαση σε όλη τη σχετική πληροφορία

Στις περιπτώσεις όπου οι λόγοι για τη μη επίτευξη της καλής κατάστασης δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν από ένα κράτος μέλος, δεδομένου ότι είναι έξω από την αρμοδιότητα και τη δικαιοδοσία του κράτους μέλους, η Οδηγία περιλαμβάνει τη διάταξη του Άρθρου 12 σχετικά με τη συμμετοχή της Επιτροπής στην επίλυση του ζητήματος.

Το βασικό ζήτημα τόσο στην εφαρμογή της εξαίρεσης όσο και στην επίκληση του Άρθρου 12 είναι η επίδειξη αποδεικτικών στοιχείων ότι το κράτος μέλος έχει λάβει όλα τα εύλογα μέτρα για να εκπληρώσει τις νομικές του υποχρεώσεις.

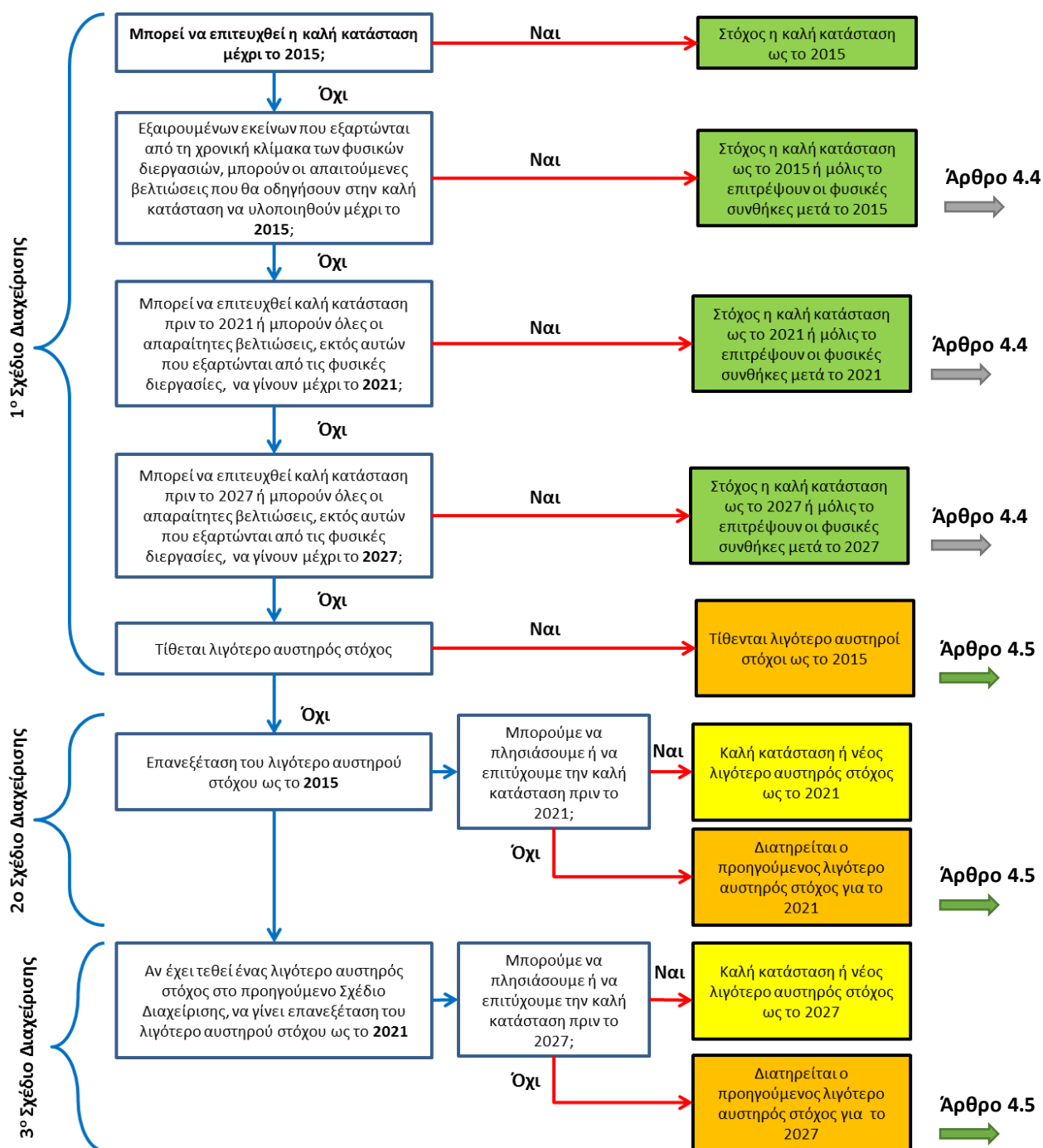
Το Άρθρο 12 μπορεί να ενεργοποιηθεί για διάφορες περιπτώσεις που σχετίζονται με τις εξαιρέσεις. Μπορεί να εφαρμοστεί σε περιπτώσεις όπου δεν παρέχεται καμία πληροφορία σχετικά με τις εξαιρέσεις, ή θα μπορούσε να εφαρμοστεί για την επίλυση του ζητήματος για το οποίο πρέπει να εφαρμοστεί εξαίρεση από ένα γειτονικό κράτος μέλος. Το Άρθρο 12 θα μπορούσε να ενεργοποιηθεί ταυτόχρονα με την εφαρμογή της εξαίρεσης στη φάση σύνταξης του προσχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού.

5.9 Βασικά ζητήματα για τα Άρθρα 4.4 και 4.5

5.9.1 Σχέση μεταξύ Άρθρων 4.4 και 4.5

Η σχέση μεταξύ των Άρθρων 4.4 και 4.5 δεν είναι ιεραρχική, με την έννοια ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποδείξουν ότι το ένα Άρθρο έχει αποκλειστεί πριν να εξεταστεί το άλλο. Τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να εφαρμόζουν οποιαδήποτε εξαίρεση, εφόσον για τη σχετική εξαίρεση έχουν γίνει οι σχετικοί έλεγχοι και πληρούνται οι προϋποθέσεις. Ωστόσο, η εφαρμογή λιγότερο αυστηρών στόχων απαιτεί περισσότερες πληροφορίες και σε βάθος αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων σε σχέση με την παράταση της προθεσμίας. Για το λόγο αυτό, θα πρέπει να υπάρξει μια **σταδιακή διαδικασία σκέψης** στην εξέταση της πλέον κατάλληλης κατηγορίας εξαίρεσης (βλ. Σχήμα 5-1).

Όλες οι πληροφορίες που απαιτούνται για την απόφαση σχετικά με την κατηγορία της εξαίρεσης θα πρέπει να είναι διαθέσιμες πριν από την έναρξη της σταδιακής διαδικασίας, που απεικονίζεται στο Σχήμα 5-1, ιδιαίτερα τα οικονομικά δεδομένα και οι εκτιμήσεις, καθώς αυτές καθιστούν δυνατή την εξέταση της αναλογικότητας του κόστους.

Σχήμα 5-1. Σταδιακή διαδικασία για την αξιολόγηση κατάλληλου τύπου εξαίρεσης (4.4 ή 4.5). Για τα ΤΥΣ & ΙΤΥΣ οι αναφορές σε «καλή κατάσταση» θα πρέπει να θεωρούνται ότι σημαίνουν «καλό οικολογικό δυναμικό» και «καλή χημική κατάσταση».

Τα πορτοκαλί πλαίσια αναφέρονται στο Άρθρο 4.5, τα πράσινα πλαίσια, εκτός από το πρώτο, στο Άρθρο 4.4. Σημείωση, αν επιδιώκεται ο στόχος της «καλής κατάστασης» (πράσινα πλαίσια), η επίτευξη της «καλής κατάστασης» πρέπει να επιβεβαιωθεί από τα δεδομένα του δικτύου παρακολούθησης.

5.9.2 Εσωτερική λογική Άρθρου 4.4

Το Σχήμα 5-2 συνοψίζει τους κυριότερους ελέγχους, που εμπλέκονται στην απόφαση για το αν η εφαρμογή της παράτασης προθεσμίας είναι η κατάλληλη κατηγορία εξαίρεσης. Ωστόσο απαιτούνται και άλλοι έλεγχοι που πρέπει να γίνουν πριν από την εφαρμογή της παράτασης προθεσμίας. Αυτοί οι έλεγχοι περιλαμβάνουν την τήρηση των όρων που ορίζονται στις παραγράφους 8 και 9 του άρθρου 4 της Οδηγίας.

Το Σχήμα 5-2 παρουσιάζει την εσωτερική λογική του Άρθρου 4.4 ως μια σταδιακή γραμμική διαδικασία. Ωστόσο, στην πράξη, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν τη διαδικασία με ένα περισσότερο επαναληπτικό τρόπο. Για παράδειγμα, όπου είναι τεχνικά ανέφικτη η επίτευξη της καλής κατάστασης μέχρι το 2015 επειδή δεν υπάρχει καμία γνωστή τεχνική για να γίνει αυτό, η εξέταση των ελέγχων που απεικονίζονται στο Σχήμα 5-2 δεν έχει νόημα. Αντ' αυτού, η εφαρμογή ενός λιγότερο αυστηρού στόχο θα πρέπει να εξεταστεί (βλέπε Σχήμα 5-3 παρακάτω). Αντίθετα, αν η επίτευξη της καλής κατάστασης μέχρι το 2015 δεν είναι τεχνικά ανέφικτη λόγω των τεχνικών περιορισμών σχετικά με το χρονοδιάγραμμα της υλοποίησης του μέτρου, η διερεύνηση του κατά πόσον το μέτρο θα μπορούσε να εφαρμοστεί έγκαιρα για να επιτευχθεί καλή κατάσταση μέχρι το 2021 ή το 2027 θα ήταν χρήσιμη, προκειμένου να αποφασιστεί αν μπορεί να εφαρμοστεί παράταση προθεσμίας.

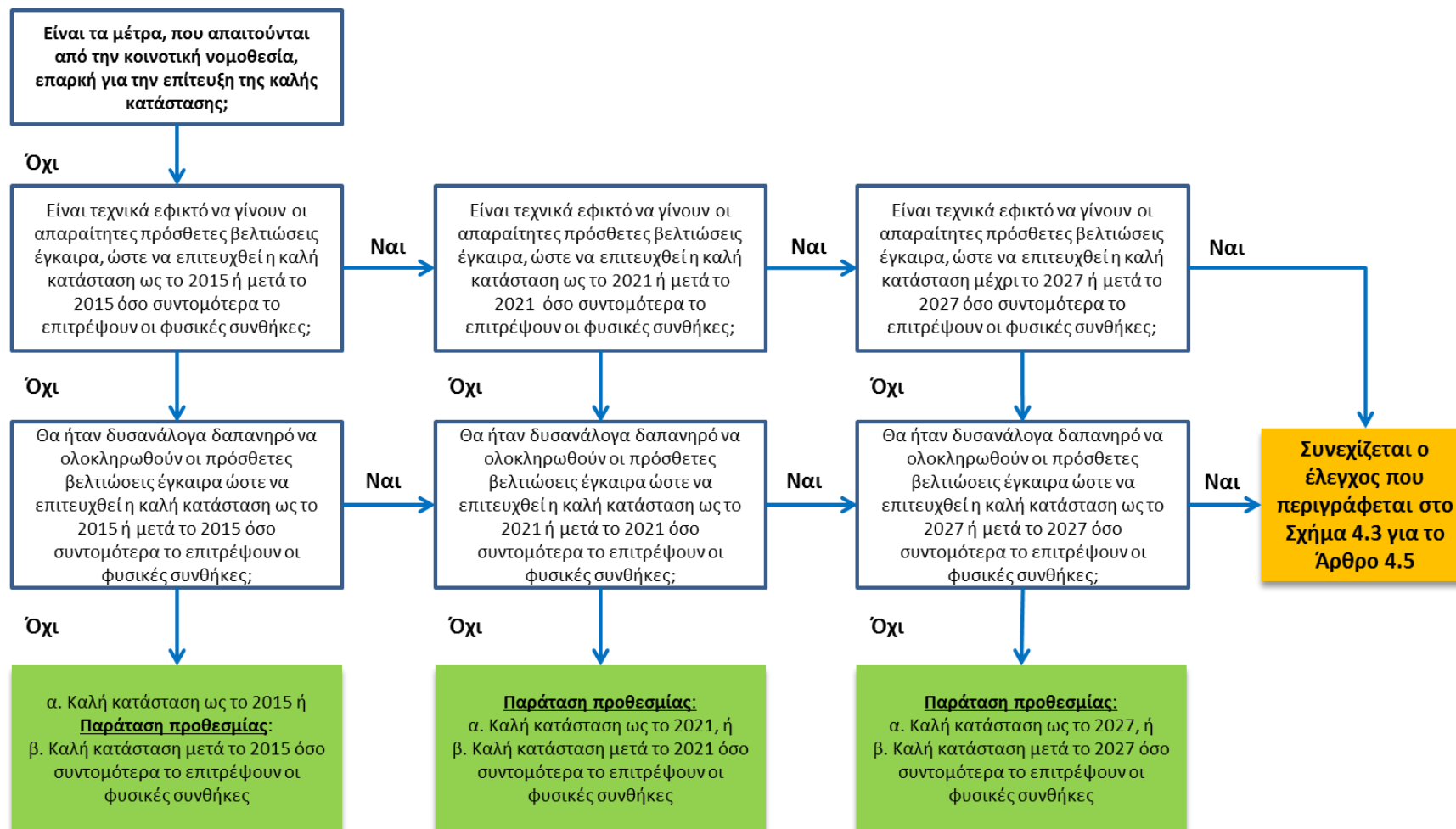
Οι έλεγχοι δεν πρέπει να εφαρμόζονται σε σχέση με τυχόν βελτιώσεις στην κατάσταση των υδατικών συστημάτων που απαιτούνται από άλλη κοινοτική νομοθεσία. Οι εξαιρέσεις μπορούν να εφαρμοστούν μόνο σε σχέση με επιπρόσθετες βελτιώσεις, που είναι απαραίτητες για την επίτευξη της καλής κατάστασης, όταν η συμμόρφωση με τη σχετική κοινοτική νομοθεσία έχει πλέον επιτευχθεί.

Όταν εφαρμόζεται η εξαίρεση για παράταση προθεσμίας, μια περίληψη των μέτρων που προβλέπονται ως αναγκαία για την επίτευξη καλής κατάστασης σε χρονικό ορίζοντα πέραν του 2015 και το αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή τους πρέπει να καθορίζονται στο 1^ο ΣΔΛΑΠ. Επίσης, επισκόπηση της εφαρμογής των μέτρων αυτών και μια περίληψη των τυχόν πρόσθετων μέτρων, πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στις ενημερώσεις του ΣΔΛΑΠ. Στο δεύτερο και τρίτο κύκλο σχεδιασμού (1^η και 2^η αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ), στη διαδικασία που παρουσιάζεται στο Σχήμα 5-2 παρακάμπτονται τα πλαίσια της πρώτης στήλης που αναφέρονται στο 2015.

Οι έλεγχοι απαιτούν την εξέταση των μέτρων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των πιέσεων στο υδατικό σύστημα και που θα δημιουργήσουν τις αναγκαίες συνθήκες για την επίτευξη της καλής κατάστασης. Θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι η βελτίωση της κατάστασης του υδατικού συστήματος, όταν έχουν δημιουργηθεί αυτές οι συνθήκες, μπορεί να καθυστερήσει λόγω των φυσικών συνθηκών. Όπου οι φυσικές συνθήκες εμποδίζουν την έγκαιρη επίτευξη της καλής κατάστασης μέχρι το 2015, το Άρθρο 4.4 ορίζει ότι η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί μέχρι τη στιγμή που το υδατικό σύστημα επανέρχεται σε καλή κατάσταση.

Ορισμένες αλλαγές θεσμικού πλαισίου για την ενεργοποίηση εναλλακτικών μηχανισμών χρηματοδότησης, ή την αντιμετώπιση άλλων διοικητικών ή νομικών περιορισμών, μπορεί να χρειαστεί χρόνο. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η επιδίωξη αυτών των αλλαγών στο πλαίσιο του

πρώτου κύκλου διαχείρισης μπορεί να οδηγήσει σε δυσανάλογες δαπάνες. Στις περιπτώσεις αυτές που πρέπει να γίνουν τέτοιες αλλαγές ώστε να μπορούν να ληφθούν μέτρα, η προθεσμία για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων μπορεί να χρειαστεί να παραταθεί. Σε όλες τις περιπτώσεις που εμφανίζονται διοικητικοί ή νομικοί περιορισμοί, πρέπει να δοθεί στο ΣΔΛΑΠ περιγραφή των περιορισμών, καθώς και μια εξήγηση για το πώς αυτοί οι περιορισμοί θα αντιμετωπιστούν στο μέλλον.

Σχήμα 5-2. Λογικό διάγραμμα για την εφαρμογή του Άρθρου 4.4. Για τα ΤΥΣ & ΙΤΥΣ οι αναφορές σε «καλή κατάσταση» θα πρέπει να θεωρούνται ότι σημαίνουν «καλό οικολογικό δυναμικό» και «καλή χημική κατάσταση»

5.9.3 Εσωτερική λογική Άρθρου 4.5

Η διαδικασία ελέγχου, για το αν η κατηγορία εξαίρεσης «λιγότερο αυστηροί στόχοι» μπορεί να εφαρμοστεί, παρουσιάζεται στο Σχήμα 5-3. Στο σχήμα αυτό παρουσιάζεται, επίσης, η διαδικασία μέσω της οποίας καθορίζεται ο λιγότερο αυστηρός στόχος.

Οι διαδικασίες που περιλαμβάνονται στο Σχήμα 5-3 θα πρέπει να μελετηθούν σε συνδυασμό με το Σχήμα 5-2. Σύμφωνα με τη σταδιακή προσέγγιση, προϋποθέτει ότι έχουν ήδη εφαρμοστεί οι έλεγχοι που περιγράφονται στο Σχήμα 5-2.

Το Σχήμα 5-3 περιγράφει τη διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθηθεί στο 1^ο ΣΔΛΑΠ. Τυχόν λιγότερο αυστηροί στόχοι που είχαν τεθεί σε αυτό θα πρέπει να επανεξεταστούν στις αναθεωρήσεις του ΣΔΛΑΠ βάσει της διαδικασίας που περιγράφεται στο Σχήμα 5-3. Σε αυτή την περίπτωση αναφορές στο 2015 αφορούν στην προθεσμία που αφορά η αναθεώρηση (π.χ. 2021, 2027 κλπ).

Πριν από τον καθορισμό ενός λιγότερο αυστηρού στόχου, πρέπει να αποφασιστεί εάν οι περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές ανάγκες που εξυπηρετούνται από οποιαδήποτε δραστηριότητα, η οποία εμποδίζει την επίτευξη της καλής κατάστασης, θα μπορούσαν να ικανοποιηθούν με άλλα μέσα, τα οποία αποτελούν πολύ καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή και δεν συνεπάγονται δυσανάλογο κόστος. Όταν η επίτευξη της καλής κατάστασης εμποδίζεται από επιπτώσεις που προκύπτουν από ανθρώπινες δραστηριότητες οι οποίες έχουν πλέον παύσει (π.χ. ιστορικά ρυπασμένα εδάφη ή ιζήματα), ο έλεγχος αυτός δεν εφαρμόζεται.

Εάν ο έλεγχος για άλλα μέσα αποτύχει (δηλαδή αν υπάρχουν «άλλα μέσα»), η εξαίρεση δεν μπορεί να εφαρμοστεί και παραμένει ο στόχος της καλής κατάστασης. Τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να επιλέξουν στη συνέχεια τον τρόπο που θα επιτευχθεί η καλή κατάσταση. Επίσης, δεν είναι υποχρεωμένα να εφαρμόσουν τα «άλλα μέσα» ώστε να παρέχονται τα οφέλη που ικανοποιεί η δραστηριότητα και τα οποία εντοπίστηκαν κατά την εφαρμογή της διαδικασίας ελέγχου στο πλαίσιο των μέτρων που θα λάβουν για την επίτευξη της καλής κατάστασης.

Κατ' αρχήν, **ένας λιγότερο αυστηρός στόχος θα πρέπει να αντιπροσωπεύει την κατάσταση η οποία αναμένεται να επέλθει στο υδατικό σύστημα όταν έχουν ληφθεί όλα τα μέτρα που είναι εφικτά και δεν δυσανάλογα ακριβά.** Για παράδειγμα, αυτό μπορεί να σημαίνει ότι ένας λιγότερο αυστηρός στόχος αφορά σε τιμές καλής κατάστασης της **πλειοψηφίας των ποιοτικών στοιχείων** που πρέπει να προστατευτούν, ή να αποκατασταθούν, παρόλο που η συνολική κατάσταση μπορεί να είναι χειρότερη από την καλή, λόγω των επιπτώσεων στα λοιπά ποιοτικά στοιχεία. Επομένως, ένας «λιγότερο αυστηρός στόχος» **σημαίνει ότι:**

- (α) τα λοιπά ποιοτικά στοιχεία δεν επιτρέπεται να υποβαθμιστούν στο μέλλον στην κατάσταση που υπαγορεύεται από το χειρότερα επηρεασμένο ποιοτικό στοιχείο και
- (β) η δυνατότητα βελτίωσης της κατάστασης των λοιπών ποιοτικών στοιχείων δεν μπορεί να αγνοηθεί.

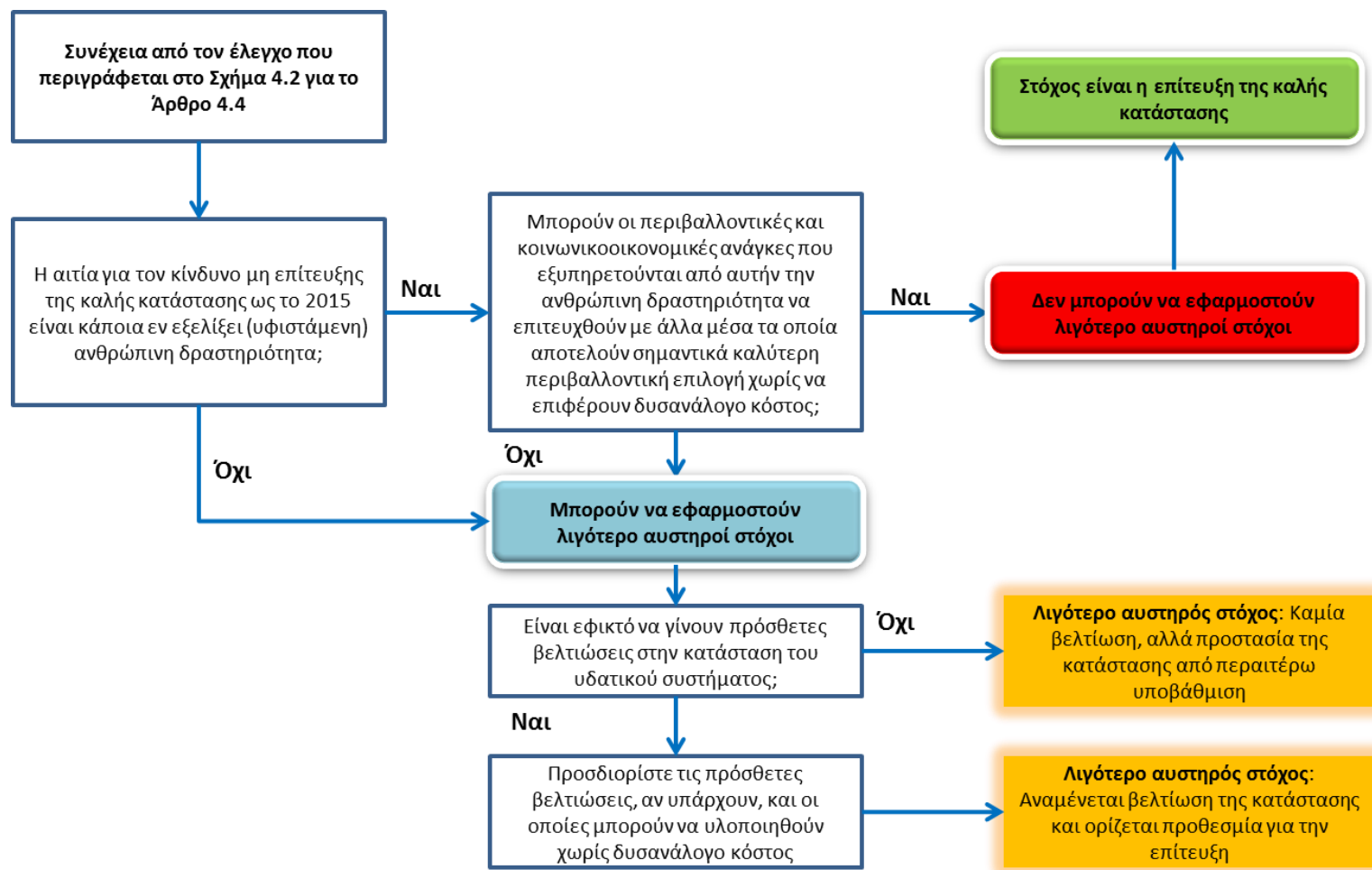
Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να είναι τεχνικά ανέφικτο ή δυσανάλογα δαπανηρό να γίνει οποιαδήποτε βελτίωση στην κατάσταση του υδατικού συστήματος εντός της περιόδου που καλύπτεται από το ΣΔΛΑΠ ή την ενημέρωση αυτού. Σε αυτές περιπτώσεις, τα κράτη μέλη πρέπει να αποτρέψουν την περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασης, με την επιφύλαξη της εφαρμογής

των παραγράφων 6 και 7 του Άρθρου 4 της Οδηγίας. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο όρος «ανέφικτο»¹² που χρησιμοποιείται στο Άρθρο 4.5 είναι ευρύτερος του όρου «τεχνική εφικτότητα»¹³ που χρησιμοποιείται στο Άρθρο 4.4.

Η επίτευξη ενός «λιγότερο αυστηρού στόχου» μπορεί να απαιτήσει την εφαρμογή μέτρων που είναι εξίσου αυστηρά, αν όχι περισσότερο, από ό,τι τα μέτρα που απαιτούνται για υδατικά συστήματα, για τα οποία ο στόχος είναι η καλή κατάσταση.

¹² *infeasible*

¹³ *technical feasibility*

Σχήμα 5-3. Λογικό διάγραμμα για την εφαρμογή του Άρθρου 4.5. Για τα ΤΥΣ & ΙΤΥΣ οι αναφορές σε «καλή κατάσταση» θα πρέπει να θεωρούνται ότι σημαίνουν «καλό οικολογικό δυναμικό» και «καλή χημική κατάσταση».

5.9.4 Εφαρμογή νέων εξαιρέσεων στις αναθεωρήσεις του ΣΔΛΑΠ

Με βάση νέες πληροφορίες, μπορεί να είναι αναγκαίο και σκόπιμο, σε ορισμένες περιπτώσεις, **να εφαρμοστεί μια νέα εξαίρεση σύμφωνα με το Άρθρο 4.4 ή 4.5 στις αναθεωρήσεις του ΣΔΛΑΠ**. Για παράδειγμα, μπορεί να διαπιστωθεί ότι ο στόχος ενός υδατικού συστήματος δεν θα επιτευχθεί, διότι τα μέτρα που εφαρμόστηκαν αποδεικνύονται λιγότερο αποτελεσματικά από ό,τι αναμενόταν. Αν η επιδίωξη του αρχικού στόχου είναι πλέον ανέφικτη ή δυσανάλογα δαπανηρή, μπορεί να εφαρμοστεί μια παράταση της προθεσμίας έως το 2027 ή ένας λιγότερο αυστηρός στόχος, ανάλογα με την περίπτωση. Παρόμοια, σε ένα υδατικό σύστημα είναι δυνατό να εφαρμοστεί ένας λιγότερο αυστηρός στόχος σε επόμενο κύκλο σχεδιασμού, για το οποίο η παράταση προθεσμίας εφαρμόστηκε σε παλαιότερο κύκλο σχεδιασμού ή θα μπορούσε να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η εξαίρεση δεν είναι πια απαραίτητη για τον δεύτερο ή τον τρίτο κύκλο σχεδιασμού.

Οι διαδικασίες ελέγχων για τα Άρθρα 4.4 και 4.5 που απεικονίζεται στα Σχήματα 5-2 και 5-3 ανωτέρω ισχύουν και όταν η εφαρμογή των νέων εξαιρέσεων εξετάζεται στις αναθεωρήσεις του ΣΔΛΑΠ. Ωστόσο, οι αναφορές στις προθεσμίες επίτευξης των στόχων, που εμφανίζονται στα σχήματα αλλάζουν αντίστοιχα.

5.9.5 Φυσικές συνθήκες

Ο όρος «φυσικές συνθήκες» χρησιμοποιείται τόσο στο Άρθρο 4.4 όσο και στο 4.5 και αναφέρεται στις συνθήκες που υπαγορεύουν το ρυθμό της φυσικής ανάκαμψης. Ο όρος αναγνωρίζει ότι μπορεί να χρειαστεί χρόνος για να αποκατασταθούν οι συνθήκες, που είναι απαραίτητες για την υποστήριξη της καλής οικολογικής κατάστασης. Επίσης, ότι αναγνωρίζει ότι μπορεί να χρειαστεί χρόνος για τον επανεποικισμό και την εγκατάσταση της χλωρίδας και της πανίδας. Αναγνωρίζει επίσης ότι, λόγω διαφόρων φυσικών υδρογεωλογικών συνθηκών, τα συστήματα υπόγειων υδάτων μπορεί χρειαστούν χρόνο για να φτάσουν την καλή χημική κατάσταση. Η κλιματική αλλαγή μπορεί επίσης να αλλάξει τις φυσικές συνθήκες με την πάροδο του χρόνου.

5.10 Βασικά ζητήματα για το Άρθρο 4.6

5.10.1 Γενικά

Το άρθρο 4.6 προβλέπει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τη δυνατότητα προσωρινής υποβάθμισης της κατάστασης των υδατικών συστημάτων σε ορισμένες περιπτώσεις, οι οποίες είναι εξαιρετικές ή δεν μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί. Για να εφαρμοστεί το Άρθρο 4.6 είναι απαραίτητη μια κοινή κατανόηση των διαφορετικών όρων που περιγράφονται παρακάτω, καθώς και μια κοινή κατανόηση των όρων ακραίες πλημμύρες και παρατεταμένες ξηρασίες.

- **Προσωρινή υποβάθμιση:** Η διάρκεια της προσωρινής υποβάθμισης (Άρθρο 4.6) συνδέεται με τη διάρκεια των περιστάσεων που απορρέουν από φυσικά αίτια, που είναι εξαιρετικές ή δεν μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί και της **εφικτότητας** των μέτρων που μπορούν να ληφθούν για την αποκατάσταση της κατάστασης των υδατικών συστημάτων. Η εφικτότητα των μέτρων σχετίζεται με μέτρα που είναι τεχνικά εφικτά, δεν είναι δυσανάλογα δαπανηρά και οι φυσικές συνθήκες δεν εμποδίζουν τις βελτιώσεις. (Άρθρο 4.4.α).
- **Φυσικά Αίτια:** Ο όρος αυτός αναφέρεται σε γεγονότα, όπως οι πλημμύρες και οι ξηρασίες, που προκαλούν καταστάσεις που μας αναγκάζουν να κάνουμε χρήση του υδάτινου περιβάλλοντος με τρόπους που οδηγούν σε επιδείνωση της κατάστασης (π.χ. με τη λήψη μέτρων έκτακτης ανάγκης για να σωθούν ανθρώπινες ζωές και περιουσίες κατά τη διάρκεια πλημμυρών, παρέχοντας πόσιμο νερό κατά τη διάρκεια μιας παρατεταμένης ξηρασίας, επιτρέποντας τη διασπορά ρύπων στους υδατικούς πόρους κατά τη διάρκεια μιας πλημμύρας). Είναι απαραίτητο για το σωστό σχεδιασμό της διαχείρισης των υδατικών πόρων και την εφαρμογή του Άρθρου 4.6 να γίνεται διάκριση μεταξύ της ίδιας της φυσικής αίτιας και των επιπτώσεων των πρακτικών διαχείρισης. Το Άρθρο 4.6 ασχολείται με περιστάσεις που απορρέουν από φυσικά αίτια και που είναι εξαιρετικές ή δεν μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί.

Το Άρθρο 4.6, δεν χρησιμοποιείται για τον καθορισμό εναλλακτικών στόχων κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σχεδιασμού. Χρησιμοποιείται μετά το συμβάν, ως «άμυνα» για να δικαιολογηθεί γιατί ο στόχος που είχε τεθεί σε ένα ΣΔΛΑΠ δεν έχει επιτευχθεί. Η αιτιολόγηση πρέπει να παρέχεται στην αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ (βλ. παρακάτω).

5.10.2 Ακραίες πλημμύρες

Ο όρος «ακραίες πλημμύρες» αναγνωρίζει ότι, μολονότι είναι δυνατόν να έχουμε κάποια γνώση ενός ποσοτικού εύρους παροχών και σταθμών που ενδέχεται να προκύψουν και την πιθανότητα εμφάνισης πλημμυρών, δεν είναι δυνατό να προβλεφθούν όλα τα γεγονότα πλημμυρών ή να προεκβληθεί το σύνολο των συνεπειών τους (περιβαλλοντικών και άλλων).

Η Οδηγία 2007/60/ΕΚ για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας εισάγει ένα πανευρωπαϊκό «πλαίσιο για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, με στόχο τη μείωση των αρνητικών συνεπειών στην ανθρώπινη υγεία, το περιβάλλον, την πολιτιστική κληρονομιά και τις οικονομικές δραστηριότητες». Η Οδηγία 2007/60/ΕΚ προνοεί για μέτρα πρόληψης που μπορούν να συμβάλουν στην πρόληψη της επιδείνωσης της κατάστασης, όπως προβλέπεται από την Οδηγία. Έτσι, μια στενά συντονισμένη και συνεκτική εφαρμογή των δύο οδηγιών θα μεγιστοποιήσει τις συνέργειες για την επίτευξη των στόχων τους.

Ωστόσο, παρόλα τα απαιτούμενα προληπτικά μέτρα, ορισμένα γεγονότα πλημμυρών θα οδηγήσουν σε «προσωρινή επιδείνωση», για τα οποία είναι δικαιολογημένη η εφαρμογή της εξαίρεσης που ορίζεται από το Άρθρο 4.6 της Οδηγίας. Η αναγνώριση ενός τέτοιου γεγονότος μπορεί τελικά να λάβει χώρα μόνο μετά την εμφάνισή του. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέτουν στρατηγικές αξιολόγησης τις οποίες να χρησιμοποιούν, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, για την εφαρμογή της οδηγίας για τις πλημμύρες.

Για παράδειγμα, η οδηγία για τις πλημμύρες προβλέπει τρεις κατηγορίες πλημμυρών στο για τους σκοπούς χαρτογράφησης (Άρθρο 6.3):

- α) πλημμύρες χαμηλής πιθανότητας ή σενάρια ακραίων φαινομένων·
- β) πλημμύρες μέσης πιθανότητας (με πιθανή περίοδο επαναληπτικότητας ≥ 100 χρόνια)·
- γ) πλημμύρες υψηλής πιθανότητας, ανάλογα με την περίπτωση.

Το πιθανότερο είναι ότι τα ακραία πλημμυρικά γεγονότα που υπάγονται **στην κατηγορία (α)** θα απαιτήσουν την εφαρμογή μιας «**προσωρινής υποβάθμισης**». Ωστόσο, οι πλημμύρες με μεγαλύτερη πιθανότητα εμφάνισης μπορεί επίσης να θεωρηθούν ως «ακραίες πλημμύρες» σε περιπτώσεις όπου οι επιπτώσεις των εν λόγω πλημμυρών είναι εξίσου εξαιρετικές ή δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί.

Πάντως, σε καμία περίπτωση η εφαρμογή των εξαιρέσεων βάσει της Οδηγίας δεν δίνει τη δυνατότητα να γίνει εξαίρεση από την υποχρέωση εφαρμογής όλων των πτυχών της 2007/60/ΕΚ.

5.10.3 Παρατεταμένες ξηρασίες

Η ξηρασία - σε αντίθεση με τη λειψυδρία είναι ένα φυσικό απρόβλεπτο φαινόμενο. Η εμφάνιση της ξηρασίας δεν προκύπτει από τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Ωστόσο, οι επιπτώσεις ενός επεισοδίου ξηρασίας μπορεί να επιδεινωθεί από πρακτικές κακοδιαχείρισης. Προκειμένου να μειωθούν, και, ενδεχομένως, να αποφευχθούν, οι συνέπειες της ξηρασίας, μπορούν να ληφθούν μέτρα άμβλυνσης και πρόληψης, αλλά κανένα μέτρο δεν μπορεί να αποτρέψει την εμφάνιση του φαινομένου.

Αν και δεν είναι πάντα εύκολο στην πράξη, τα κράτη μέλη θα πρέπει να κάνουν διάκριση μεταξύ των επιπτώσεων της παρατεταμένης ξηρασίας, η οποία είναι καθαρά φυσικό φαινόμενο και των επιπτώσεις των ανθρώπινων δραστηριοτήτων.

Οι «παρατεταμένες» ξηρασίες θα πρέπει να διακρίνονται σαφώς από τις μη-παρατεταμένες ξηρασίες. Οι συνθήκες της παρατεταμένης ξηρασίας, δηλαδή οι συνθήκες που είναι εξαιρετικές ή δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί, θα πρέπει να αποδεικνύονται, καθώς οι κανονικές ξηρές υδρολογικές συνθήκες πρέπει να αντιμετωπίζονται στις συνθήκες αναφοράς. Το Καθοδηγητικό Έγγραφο Νο 20 αναγνωρίζει την ανάγκη προσδιορισμού δεικτών σε επίπεδο ΕΕ, προκειμένου να διευκολυνθεί η κοινή αντίληψη μιας «παρατεταμένης ξηρασίας»¹⁴.

5.11 Άρθρο 4.7: Ειδικές κατευθύνσεις για την εφαρμογή του

Στο Καθοδηγητικό Κείμενο Ν° 20 εξειδικεύονται οι ειδικές έννοιες και ο τρόπος εφαρμογής του άρθρου 4.7. Οι σχετικές αναφορές παρατίθενται αναλυτικά στις επόμενες παραγράφους

5.11.1 Νέες τροποποιήσεις

Οι τροποποιήσεις των φυσικών χαρακτηριστικών των υδατικών συστημάτων που αναφέρονται στην οδηγία αφορούν σε **τροποποιήσεις στα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά τους**.

Οι επιπτώσεις μπορεί να προκύψουν άμεσα από την τροποποίηση ή μπορεί να προκύψουν έμμεσα από αλλαγές στην ποιότητα του νερού λόγω της τροποποίησης ή της μεταβολής.

Οι υδροηλεκτρικοί σταθμοί και τα αντιπλημμυρικά έργα εμπίπτουν στις πρόνοιες του Άρθρου 4.7.

Επίσης, οι ταμιευτήρες που δημιουργούνται για την παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας ή τη διάθεση νερού μπορεί να δημιουργήσουν τέτοιες συνθήκες οξυγόνου και θερμοκρασίας που οδηγούν στην επιδείνωση της οικολογικής κατάστασης τόσο στο ίδιο στο υδατικό σύστημα που κατασκευάζονται όσο και στο κατάντη σύστημα αυτού.

Οι επιπτώσεις από τις τροποποιήσεις και αλλαγές μπορεί να περιοριστούν στα υδατικά συστήματα στα οποία πρόκειται να υλοποιηθούν οι εν λόγω τροποποιήσεις ή να επεκταθούν και σε υδατικά συστήματα πέραν αυτών. Για παράδειγμα, η άντληση νερού από συστήματα

¹⁴ Σε μεταγενέστερη του Καθοδηγητικού Κειμένου Ν°20 Ανακοίνωση της Επιτροπής (COM (2012) 0672 τελική) αναφέρεται: *Σημειώθηκε πρόοδος στην εφαρμογή κοινών δεικτών λειψυδρίας και ξηρασίας, στο πλαίσιο της κοινής στρατηγικής για την εφαρμογή της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα. Μέχρι σήμερα έχει επιτευχθεί συμφωνία για τρεις δείκτες:*

- τον τυποποιημένο δείκτη νετού, για τη **μετεωρολογική ξηρασία (Standardized Precipitation Index)**,
- το κλάσμα της απορροφώμενης φωτοσυνθετικά ενεργού ηλιακής ακτινοβολίας (*fraction of Absorbed Photosynthetically Active Solar Radiation/fAPAR*), για τις **επιπτώσεις της ξηρασίας στη θλάση**,
- τον επαυξημένο δείκτη εκμετάλλευσης νερού (*Water Exploitation Index Plus/WEI+*), για την πίεση που ασκούν οι **υδροληψίες στους υδατικούς πόρους**.

υπογείων υδάτων μπορεί να προκαλέσει δυσμενείς επιπτώσεις στα επιφανειακά που συνδέονται με αυτό.

5.11.2 Νέες ανθρώπινες δραστηριότητες βιώσιμης ανάπτυξης

Νέες ανθρώπινες δραστηριότητες βιώσιμης ανάπτυξης: Η Οδηγία δεν παρέχει ορισμό των εν λόγω δραστηριοτήτων. Σε γενικές γραμμές, οι δραστηριότητες αυτές δεν μπορεί να οριστούν *per se* μέσω μιας σειράς κριτηρίων ή πολιτικών, αλλά οριοθετούνται από τις σχετικές απαιτήσεις της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο μιας ανοικτού τύπου και επαναληπτικής διαδικασίας.

Ως εκ τούτου, η απόφαση για τον αν μια δραστηριότητα εμπίπτει στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης εξαρτάται από το χρόνο, την κλίμακα, τους εμπλεκόμενους φορείς και τις διαθέσιμες πληροφορίες. Οι σχετικές απαιτήσεις της διαδικασίας που προβλέπονται στην ίδια την Οδηγία, στην οδηγία για τη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (ΣΠΕ¹⁵), στην οδηγία περί Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΕΠΕ¹⁶), στις οδηγίες "Aarhus"¹⁷ και θα πρέπει να διέπεται από τις αρχές της συνθήκης ΕΚ, ήτοι «την αρχή ο ρυπαίνων πληρώνει, την αρχή της προφύλαξης και της προληπτικής δράσης και την αρχή της αντιμετώπισης της ρύπανσης στην πηγή».

Κατευθυντήριες αρχές για την αειφόρο ανάπτυξη μπορεί να βρεθεί στην αναθεωρημένη στρατηγική της ΕΕ για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΣΑΑ της ΕΕ), η οποία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο τον Ιούνιο του 2006. Επιπλέον, η διαδικασία λήψης αποφάσεων θα πρέπει να ακολουθεί τις αρχές της «χρηστής διακυβέρνησης», συμπεριλαμβανομένης της συνοχής των πολιτικών, της κοινωνικής ένταξης και της διαφάνειας και να κάνει καλύτερη χρήση της διαθεσιμότητας των εναλλακτικών λύσεων.

5.11.3 Επιδείνωση της κατάστασης ή του δυναμικού

Η οικολογική κατάσταση (ή τη δυνατότητα) ενός υδατικού συστήματος εκφράζεται σε όρους «κατηγοριών» (π.χ. υψηλή, καλή, μέτρια, κακή ή κακή). Οικολογική κατάσταση και οι πιθανές κατηγορίες καθορίζονται με βάση συγκεκριμένα κριτήρια και όρια, σύμφωνα με το παράρτημα V της Οδηγίας. Στο πλαίσιο του άρθρου 4.7, οι στόχοι της πρόληψης υποβάθμισης της οικολογικής κατάστασης (ή του δυναμικού) αναφέρονται σε αλλαγές μεταξύ των κατηγοριών και όχι μέσα στην κατηγορία. Τα κράτη μέλη, ως εκ τούτου, δεν χρειάζεται να χρησιμοποιήσουν το άρθρο 4.7 για αρνητικές αλλαγές μέσα σε μια κατηγορία

¹⁵ Οδηγία 2001/42/ΕΚ σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων

¹⁶ Οδηγία 2011/92/ΕΕ για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2014/52/ΕΕ. Η οδηγία 2011/92/ΕΕ αποτελεί κωδικοποίηση της οδηγίας **85/337/ΕΟΚ**, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 1997/11/ΕΚ, την οδηγία 2003/35/ΕΚ και την οδηγία 2009/31/ΕΚ.

¹⁷ Πρόκειται για δύο οδηγίες που αφορούν τον πρώτο και τον δεύτερο «πυλώνα» της Σύμβασης του Aarhus, ήτοι την Οδηγία 2003/4/ΕΚ για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και την Οδηγία 2003/35/ΕΚ σχετικά με τη συμμετοχή του κοινού στην κατάρτιση ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων που αφορούν το περιβάλλον και με την τροποποίηση όσον αφορά στη συμμετοχή του κοινού και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, των οδηγιών 85/337/ΕΟΚ και 96/61/ΕΚ

Επισήμανση:

Σύμφωνα με την απόφαση του **Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (1/7/2015) που έλαβε σχετικά με την υπόθεση C-461/13**

- Η υποβάθμιση ενός υδατικού συστήματος αφορά τόσο στην υποβάθμιση της συνολικής κατάστασής του όσο και στην υποβάθμιση επιμέρους ποιοτικών στοιχείων. π.χ. ένα υδατικό σύστημα βρίσκεται σε μέτρια οικολογική κατάσταση λόγω ενός μόνο βιολογικού ποιοτικού στοιχείου. Υποβάθμιση της κατηγορίας οποιοδήποτε άλλου ποιοτικού στοιχείου (π.χ. λοιπών βιολογικών, φυσικοχημικών ή ειδικών ρύπων) συνιστά υποβάθμιση
- Κάθε υποβάθμιση των ποιοτικών στοιχείων στη χαμηλότερη κατηγορία συνιστά υποβάθμιση και
- Η βεβαιότητα σχετικά με τη συμβατότητα του έργου με την Οδηγία πρέπει να προκύπτει στο αρχικό στάδιο της διαδικασίας αδειοδότησης ενός έργου. Έτσι, στην περίπτωση που προκαλείται υποβάθμιση, η εφαρμογή των εξαιρέσεων του Άρθρου 4.7 πρέπει να γίνουν σε αυτό το στάδιο

5.11.4 Προσωρινές επιδράσεις:

Διακυμάνσεις στην κατάσταση των υδατικών συστημάτων μπορεί μερικές φορές να προκύψουν ως αποτέλεσμα μικρής διάρκειας των ανθρώπινων δραστηριοτήτων, όπως τα έργα κατασκευής ή συντήρησης. Εάν η κατάσταση του κάθε επηρεαζόμενου υδατικού συστήματος επηρεάζεται αρνητικά μόνο για ένα μικρό χρονικό διάστημα και επανέρχεται μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα χωρίς την ανάγκη μέτρων αποκατάστασης, αυτές οι διακυμάνσεις δεν αποτελούν επιδείνωση της κατάστασης. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται η εφαρμογή του Άρθρου 4.7.

Για παράδειγμα, οι προσωρινές επιπτώσεις από την τροποποίηση κατά τη φάση της κατασκευής δεν χρειάζεται να αντιμετωπιστούν αν δεν επέρχεται επιδείνωση της κατάστασης ή του δυναμικού στο υδατικό σύστημα ή σε τμήματα αυτού μετά το πέρας της φάσης αυτής.

Το άρθρο 4.6 προβλέπει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, απαλλαγή για προσωρινή υποβάθμιση της κατάστασης των υδατικών συστημάτων σε ορισμένες περιπτώσεις, οι οποίες είναι εξαιρετικές ή δεν μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί. Μια εξαίρεση δυνάμει του άρθρου 4.7 είναι περιττή σε περιπτώσεις στις που εφαρμόζονται εξαιρέσεις στο πλαίσιο του Άρθρου 4.6.

5.11.5 Έργα μικρού μεγέθους:

Η ενεργοποίηση του άρθρου 4.7 δεν εξαρτάται από το μέγεθος του έργου.

Η κατάλληλη προσέγγιση περιλαμβάνει την στην αξιολόγηση ενός έργου για εάν θα οδηγήσει σε επιδείνωση της κατάστασης ενός συστήματος επιφανειακών ή υπόγειων υδάτων ή θα εμποδίσει την επίτευξη της καλής οικολογικής κατάστασης, του καλού οικολογικού δυναμικού ή της καλής κατάστασης των υπόγειων υδάτων ή την υποβάθμιση ενός συστήματος επιφανειακών υδάτων από την υψηλή κατάσταση στην καλή, ανεξάρτητα από το μέγεθός του.

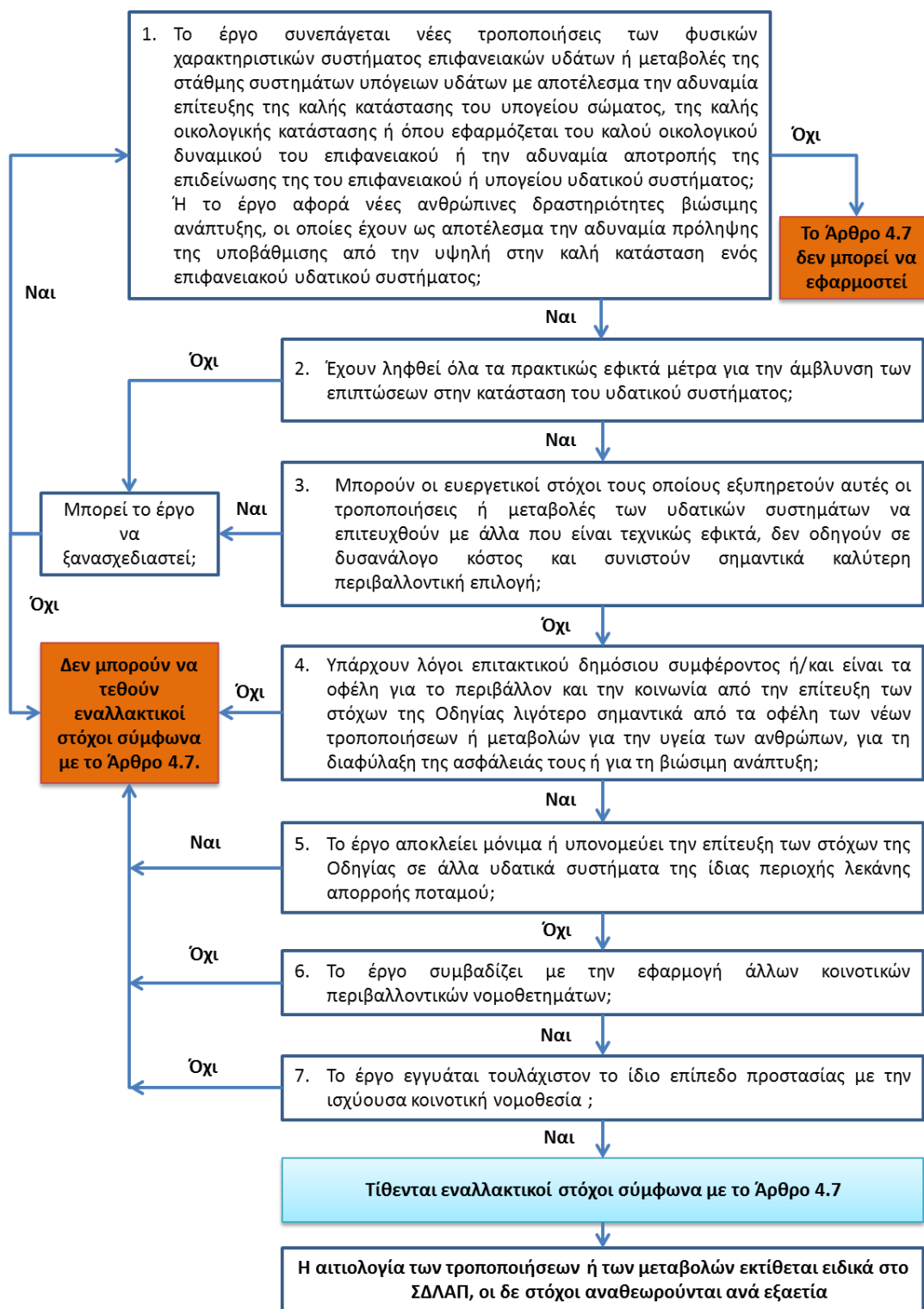
Έτσι, έργα οποιουδήποτε μεγέθους εμπίπτουν στις προβλέψεις του Άρθρου 4.7. Για μικρά έργα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας ΕΠΕ (2011/92/ΕΕ) μπορεί να χρησιμοποιηθεί μια γενική προσέγγιση ώστε να μειωθεί ο φόρτος της αξιολόγησης.

5.11.6 Διάγραμμα ροής εφαρμογής του Άρθρου 4.7

Στο σχήμα που ακολουθεί δίνεται η σταδιακή προσέγγιση εφαρμογής του Άρθρου 4.7.

Σε σχέση με το ακριβές κείμενο του Άρθρου 4.7 υπάρχουν κάποιες αλλαγές στη σειρά που εξετάζονται οι διάφορες προϋποθέσεις. Ο πρώτος λόγος αυτής της αλλαγής αφορά στο ότι οι εκτιμήσεις στα Πλαίσια 2 και 3 μπορεί να οδηγήσουν σε επανασχεδιασμό του έργου. Η περίπτωση αυτή δεν αφορά στους ελέγχους από το Πλαίσιο 4 και μετά. Επίσης, το Πλαίσιο 3 αναφέρεται στη διαδικασία εξεύρεσης εναλλακτικών λύσεων, οι οποίες θα πρέπει να γίνει σε πρώιμο στάδιο σχεδιασμού του έργου, όταν είναι διαθέσιμες καλύτερες εναλλακτικές λύσεις.

Όπως σε όλες οι περιπτώσεις εξαιρέσεων, το Άρθρο 4.7 δεν μπορεί να εφαρμοστεί όταν δεν πληρούνται οι διατάξεις των άρθρων 4.8 (Πλαίσιο 5) και 4.9 (Πλαίσιο 7).

Σχήμα 5-4. Σταδιακή προσέγγιση εφαρμογής του Άρθρου 4.7.

Παρακάτω δίνονται διευκρινίσεις για τις ειδικές συνθήκες που απαιτούνται κατά την αξιολόγηση στο πλαίσιο του Άρθρου 7 όπως σχηματοποιήθηκε στο ανωτέρω σχήμα.

5.11.6.1 Εφικτά μέτρα για το μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων

Όπως αναφέρεται στο Πλαίσιο 2 του Σχήματος πρέπει να λαμβάνονται όλα τα πρακτικώς εφικτά μέτρα για τον μετριασμό των επιπτώσεων στην κατάσταση του υδατικού συστήματος. Δεδομένου ότι το άρθρο 4.7 απαιτεί μόνο τον μετριασμό, είναι σημαντικό να γίνει σαφής διάκριση μεταξύ των:

μέτρων άμβλυνσης ή μετριασμού, τα οποία αποσκοπούν στην ελαχιστοποίηση ή ακόμη και στην αναίρεση των αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση του υδατικού συστήματος, και

αντισταθμιστικών μέτρων, τα οποία αποσκοπούν στην αντιστάθμιση σε άλλο υδατικό σύστημα των "καθαρών αρνητικών συνεπειών» ενός έργου και των συναφών μέτρων άμβλυνσής του.

Το άρθρο 4.7 δεν απαιτεί αντισταθμιστικά μέτρα.

Η έννοια των «μέτρων» αναφέρεται σε ένα ευρύ φάσμα μέτρων σε όλες τις φάσεις ενός έργου, συμπεριλαμβανομένης της συντήρησης και της λειτουργίας, του σχεδιασμού των εγκαταστάσεων, της αποκατάστασης και της δημιουργίας βιοτόπων.

Η διατύπωση «όλα τα πρακτικώς εφικτά μέτρα», είναι ανάλογη με τον όρο «εφικτό» που χρησιμοποιείται σε άλλες νομοθετικές πράξεις, και υποδηλώνει μέτρα μετριασμού τα οποία είναι τεχνικώς εφικτά, δεν οδηγούν σε δυσανάλογο κόστος και είναι συμβατά με τη νέα τροποποίηση ή τη δραστηριότητα βιώσιμης ανθρώπινης ανάπτυξης.

5.11.6.2 Επιτακτικό (υπέρτερο) δημόσιο συμφέρον

Όπως αναγράφεται στο Πλαίσιο 4, κατά την εφαρμογή του πρώτου σκέλους του Άρθρου 4.7γ, οι λόγοι για τις τροποποιήσεις ή τις μεταβολές πρέπει να υπαγορεύονται επιτακτικά από το δημόσιο συμφέρον. Η έννοια αυτή χρησιμοποιείται επίσης στην οδηγία για τους οικοτόπους (92/43/ΕΟΚ) και σε άλλο κοινοτικό δίκαιο. Αν και δεν υπάρχει νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με την εφαρμογή αυτής της έννοιας στην οδηγία περί οικοτόπων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εκδώσει «Μεθοδολογικές οδηγίες σχετικά με τις διατάξεις του άρθρου 6.3 και 6.4 της οδηγίας για τους οικοτόπους 92/43/ ΕΟΚ: Αξιολόγηση των σχεδίων και έργων που επηρεάζουν σημαντικά τόπους Natura 2000»¹⁸. Σύμφωνα με το έγγραφο αυτό:

- Επιτακτικό δημόσιο συμφέρον δεν αποτελεί κάθε είδους δημόσιο συμφέρον κοινωνικού ή οικονομικού χαρακτήρα
- Είναι εύλογο να θεωρηθεί ότι το δημόσιο συμφέρον μπορεί να είναι επιτακτικό μόνο αν επιφέρει **οφέλη που δεν είναι βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα**. Βραχυπρόθεσμα οικονομικά συμφέροντα ή άλλα συμφέροντα που θα αποφέρουν μόνο βραχυπρόθεσμα οφέλη για την κοινωνία δεν μπορούν να θεωρηθούν επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος

¹⁸ http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/art6/natura_2000_assess_en.pdf

Ακόμη, όπως αναφέρεται στην οδηγία για του οικοτόπους αλλά και στο ανωτέρω καθοδηγητικό έγγραφο, είναι εύλογο να θεωρηθεί ότι οι λόγοι επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος **(το οποίο σημειωτέον απαιτείται μόνο για το πρώτο σκέλος του Άρθρου 4.7.γ της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ)** αναφέρονται σε περιπτώσεις κατά τις οποίες τα σχέδια ή τα έργα αποδεικνύονται απαραίτητα στο πλαίσιο:

- Δράσεων ή πολιτικών που αποσκοπούν στην προστασία θεμελιωδών αξιών για τη ζωή των πολιτών (υγεία, ασφάλεια, περιβάλλον)
- Θεμελιωδών πολιτικών για το κράτος και την κοινωνία
- Διεξαγωγής δραστηριοτήτων οικονομικής ή κοινωνικής φύσεως, που πληρούν συγκεκριμένες υποχρεώσεις δημοσίων υπηρεσιών.

Οι κάτωθι κατηγορίες έργων ή προγραμμάτων κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες και εφόσον υπάρχει η απαραίτητη τεκμηρίωση μπορούν να θεωρηθούν ως επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος:

- έργα ή προγράμματα, για τα οποία υπάρχει αποδεδειγμένη δημόσια ή περιβαλλοντική ανάγκη
- έργα ή προγράμματα που στοχεύουν ειδικά στη βελτίωση της δημόσιας υγείας ή / και της ασφάλειας
- έργα ή προγράμματα που στοχεύουν ειδικά στη διαφύλαξη της ανθρώπινης ζωής και περιουσίας

Επιπλέον, η συμμετοχή του κοινού συμβάλει σημαντικά στον καθορισμό του όρου.

5.11.6.3 Οφέλη από τη νέα τροποποίηση έναντι του οφέλους για το περιβάλλον

Στο Πλαίσιο 4, τίθεται το ερώτημα αν τα οφέλη για το περιβάλλον και την κοινωνία από την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην παράγραφο 4.1 (της Οδηγίας) είναι λιγότερο σημαντικά από τα οφέλη των νέων τροποποιήσεων ή των μεταβολών για την υγεία του ανθρώπου, για τη διαφύλαξη της ανθρώπινης ασφάλειας ή για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Τα οφέλη από την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του Άρθρου 4, περιλαμβάνουν:

- Σε περίπτωση επιδείνωσης της κατάστασης, τα οφέλη και τις ευκαιρίες που χάνονται ως αποτέλεσμα της επιδείνωσης της κατάστασης (π.χ. απώλεια της βιοποικιλότητας) και
- Σε περίπτωση αποτυχίας επίτευξης της καλής κατάστασης ή του δυναμικού, τα οφέλη που θα ήταν διαθέσιμα, αν δεν είχε αποτραπεί η επίτευξη της καλής κατάστασης ή του καλού δυναμικού (π.χ. η παροχή πόσιμου νερού δεν είναι πλέον δυνατή).

Οι αρνητικές επιπτώσεις (κόστος) πρέπει να εξισορροπούνται με τα πιθανά οφέλη και τα άλλα κόστη (αυξημένη χρήση άλλων φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανομένων των παγκόσμιων επιπτώσεων) των νέων τροποποιήσεων και αλλαγών στην ανθρώπινη υγεία, στη διαφύλαξη της ανθρώπινης ασφάλειας ή στη βιώσιμη ανάπτυξη. Έτσι, άλλες κατηγορίες πιθανού οφέλους και κόστους θα πρέπει να εξετάζονται και -στο μέτρο του δυνατού- να υπολογίζονται.

Εν κατακλείδι, μια **ανάλυση του κόστους και του οφέλους του έργου** προσαρμοσμένη στις ανάγκες της Οδηγίας είναι αναγκαία για να επιτρέψουν κρίσεις σχετικά με το εάν τα οφέλη για το περιβάλλον και την κοινωνία από την πρόληψη της επιδείνωσης της κατάστασης ή της αποκατάστασης του υδατικού συστήματος στην καλή κατάσταση είναι λιγότερο σημαντικά από τα οφέλη των νέων τροποποιήσεων ή μεταβολών στην ανθρώπινη υγεία, στη διαφύλαξη της ανθρώπινης ασφάλειας ή στη βιώσιμη ανάπτυξη.

Αυτό δεν σημαίνει ότι είναι απαραίτητη η χρηματική αποτίμηση του κόστους ή η ποσοτικοποίηση όλων των δαπανών και του οφέλους για να ληφθεί μια τέτοια απόφαση. Ο κατάλληλος συνδυασμός ποιοτικών, ποσοτικών και, σε ορισμένες περιπτώσεις, στοιχείων αποτιμημένων σε χρήμα θα πρέπει να εξαρτάται από το τι είναι απαραίτητο για να εξαχθεί μια κρίση και τι είναι αναλογικό και εφικτό να συλλεχθεί.

6. Εναλλακτικοί στόχοι

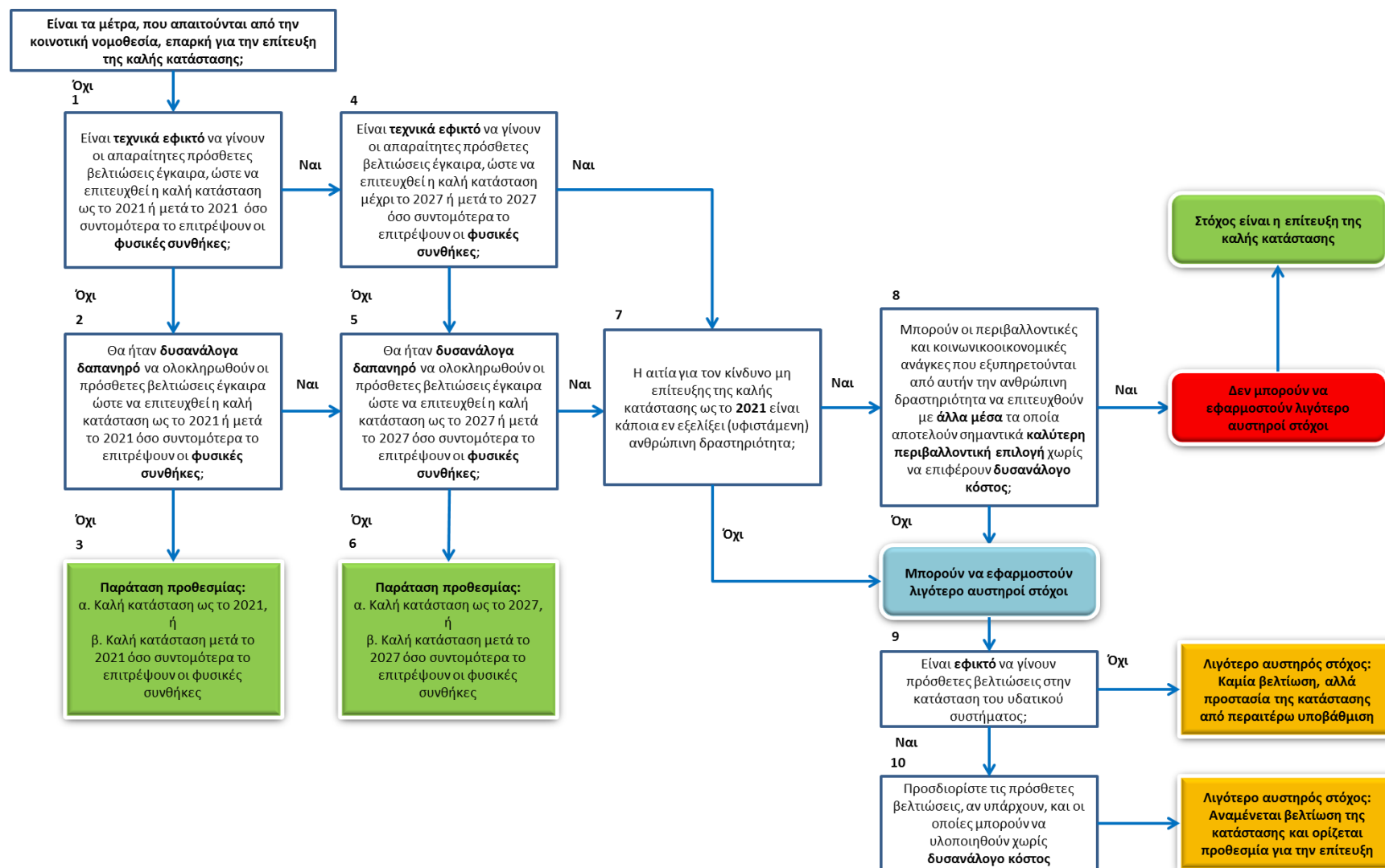
6.1 Γενικά

Οι στόχοι που είχαν τεθεί για τα υδατικά συστήματα στα εγκεκριμένα ΣΔΛΑΠ επανεξετάζονται στο σύνολό τους με βάση τα αποτελέσματα παρακολούθησης. Αυτό επιβάλλεται για τους ακόλουθους λόγους:

- Ο στόχος της καλής κατάστασης θα πρέπει να επιβεβαιώνεται από τα δεδομένα του προγράμματος παρακολούθησης. Μπορεί να υπάρχουν συστήματα για τα οποία ο στόχος της καλής κατάστασης δεν επιβεβαιώνεται πλέον από τα δεδομένα του δικτύου παρακολούθησης ή τα δεδομένα καταδεικνύουν ότι η εξαίρεση δεν είναι πια απαραίτητη στην παρούσα ή στην επόμενη αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ.
- Οι λιγότερο αυστηροί στόχοι (Άρθρο 4.5) πρέπει να επανεξετάζονται σε κάθε αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ.
- Γενικά οι εξαιρέσεις του Άρθρου 4.4 προτιμώνται έναντι των εξαιρέσεων του Άρθρου 4.5, αλλά για ορισμένα υδατικά συστήματα μπορεί η εφαρμογή εξαιρέσεων στο πλαίσιο του Άρθρου 4.5 να είναι αναπόφευκτη. Σημειώνεται ότι οι παρατάσεις προθεσμίας για τεχνικούς λόγους ή λόγω δυσανάλογου κόστους περιορίζονται σε δύο (2) το πολύ περαιτέρω ενημερώσεις του ΣΔΛΑΠ (παρούσα και επόμενη). Θα τίθενται λιγότερο αυστηροί στόχοι όταν καθίσταται σαφές ότι είναι τεχνικά ανέφικτο ή δυσανάλογα δαπανηρό να επιτευχθούν οι στόχοι μέχρι το 2027.
- Πολλά από τα προτεινόμενα μέτρα στο εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ δεν εφαρμόστηκαν ή και στις περιπτώσεις που εφαρμόστηκαν πιθανότητα να μην επέφεραν το επιθυμητό αποτέλεσμα λόγω του μικρού χρονικού διαστήματος από την έναρξη της εφαρμογής τους.
- Μπορεί πλέον η επιδίωξη του αρχικού στόχου να είναι ανέφικτη ή δυσανάλογα δαπανηρή, και να πρέπει να εφαρμοστεί παράταση προθεσμίας έως το 2027 ή ένας λιγότερο αυστηρός στόχος, ανάλογα με την περίπτωση.
- Η Οδηγία επιτρέπει να εφαρμοστεί ένας λιγότερο αυστηρός στόχος σε επόμενο κύκλο σχεδιασμού, όταν εφαρμόστηκε σε παλαιότερο κύκλο σχεδιασμού η παράταση προθεσμίας.
- Από τις παρατηρήσεις της Επιτροπής σχετικά με τα ΣΔΛΑΠ προκύπτει ότι όταν η κατάσταση των σωμάτων είναι **άγνωστη**, αυτό αποτελεί εξαίρεση και πρέπει να αντιμετωπιστούν με παράταση προθεσμίας (Μη εξαίρεση αποτελεί η καλή κατάσταση¹⁹)
- Οι πιθανές γενικές κατηγορίες εξαιρέσεων που εμπίπτουν στο **Άρθρο 4.4** και αφορούν στην κατάσταση των επιφανειακών υδατικών συστημάτων, στην κατάσταση των υπογείων υδατικών συστημάτων και στις προστατευόμενες περιοχές είναι:

¹⁹ It needs to be noted that a large number of water bodies in Greece is in “unknown” status. For these water bodies, no exemption was applied so far. It is unclear if - after additional monitoring information becomes available – these water bodies will be in “good status”, so additional exemptions might then have to be justified.

- Τεχνική εφικτότητα
- Δυσανάλογο κόστος
- Φυσικές Συνθήκες
- Οι πιθανές γενικές κατηγορίες εξαιρέσεων που εμπίπτουν στο **Άρθρο 4.5** και αφορούν στην κατάσταση των επιφανειακών υδατικών συστημάτων, στην κατάσταση των υπογείων υδατικών συστημάτων και στις προστατευόμενες περιοχές είναι:
 - Τεχνική εφικτότητα
 - Δυσανάλογο κόστος
- Οι πιθανές γενικές κατηγορίες εξαιρέσεων για τη **χημική κατάσταση των υπογείων** σύμφωνα με το Άρθρο 6.3 της Οδηγίας 2006/118/ΕΚ είναι:
 - άμεσες απορρίψεις
 - ατυχήματα ή εξαιρετικές περιστάσεις
 - τεχνητός εμπλουτισμός ή αύξηση
 - παρεμβάσεις στα επιφανειακά ύδατα
 - απευθείας εισαγωγής ρύπων, όταν αυτή δεν είναι τεχνικά εφικτό να αποφευχθεί δηλαδή χωρίς να ληφθούν μέτρα που θέτουν σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία
 - απευθείας εισαγωγής ρύπων, όταν αυτή δεν είναι τεχνικά εφικτό να αποφευχθεί δηλαδή χωρίς να δυσανάλογα δαπανηρά μέτρα
 - μικρές απορρίψεις
- Για κάθε κατηγορία εξαίρεσης, που εμπίπτει στις πρόνοιες των Άρθρων 4.4 και 4.5, θα πρέπει να δηλώνεται στο ΣΔΛΑΠ το αίτιο της πίεσης που προκαλεί την ανάγκη για εξαίρεση.
- Αφετηρία για την επανεξέταση των στόχων καθώς και την εφαρμογή νέων εναλλακτικών στόχων στην 1^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ αποτελεί το Σχήμα 6-1.
- Στις περιπτώσεις υδατικών συστημάτων, για τα οποία λόγω της **φυσικής τους κατάστασης** είναι **ανέφικτο ή δυσανάλογα δαπανηρό** να επιτευχθεί καλή κατάσταση, μπορεί να εφαρμοστεί το Άρθρο 4.5, να ορισθούν δηλαδή λιγότερο αυστηροί περιβαλλοντικοί στόχοι.

Σχήμα 6-1. Διαδικασία εφαρμογής εναλλακτικών στόχων στο πλαίσιο των Άρθρων 4.4 και 4.5 για τις ανάγκες της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ.

6.2 Αιτιολόγηση δυσανάλογου κόστους

Σε ορισμένες περιπτώσεις, η επίτευξη της καλής κατάστασης ή του δυναμικού μέχρι το 2021 (ή το 2027) μπορεί να καταδειχθεί δυσανάλογα δαπανηρή. Ο προσδιορισμός του δυσανάλογου κόστους είναι πολιτική απόφαση που απαιτείται να ληφθεί λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα

- Το κόστος των μέτρων που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων
- Τα οφέλη από αυτά τα μέτρα
- Τη διαθεσιμότητα των οικονομικών πόρων

Όταν το κόστος των δράσεων, που πρέπει να αναληφθούν, τείνει να είναι μεγαλύτερο από τα οφέλη της βελτίωσης του υδατικού περιβάλλοντος μπορεί να εξεταστεί η περίπτωση του «δυσανάλογου κόστους». Η αιτιολόγηση σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να γίνεται αφού έχουν εξεταστεί διάφορα εναλλακτικά μέτρα για την επίτευξη των στόχων.

Η εξέταση του κόστους και του οφέλους αυτών των δράσεων βοηθά αφενός στον προσδιορισμό του στόχου που θα τεθεί για το εν λόγω σύστημα και αφετέρου στον προσδιορισμό της ημερομηνίας που αυτός θα επιτευχθεί.

Η οικονομική προσιτότητα (διαθεσιμότητα οικονομικών πόρων) θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνο στην περίπτωση της παράτασης προθεσμίας (σταδιακή επίτευξη των στόχων) ως το 2027. Αυτό έχει ιδιαίτερο νόημα όταν απαιτείται ένας μεγάλος αριθμός έργων/δράσεων για ένα συγκεκριμένο υδατικό σύστημα.

Πχ. Ένα υδατικό σύστημα είναι σε ελλιπή κατάσταση (2015) και για την επίτευξη της καλής κατάστασης πρέπει συνολικά να διατεθεί Χ κεφάλαιο. Τα οφέλη από την αποκατάσταση υπερβαίνουν σημαντικά το κόστος των απαιτούμενων δαπανών άρα ο τελικός στόχος είναι η επίτευξη της καλής κατάστασης. Επειδή σήμερα μπορεί να εξευρεθεί μέρος μόνο του ζητούμενου κεφαλαίου π.χ. Χ/2 η προθεσμία που τίθεται για την επίτευξη του στόχου είναι το 2027. Ως το 2021 λαμβάνονται τα μέτρα που αντιστοιχούν σε Χ/2 και τα υπόλοιπα λαμβάνονται από το 2021 ως το 2027.

Στην περίπτωση που η οικονομική προσιτότητα χρησιμοποιηθεί για την παράταση προθεσμίας θα πρέπει να τεκμηριωθεί ότι δεν κατέστη δυνατόν να εξασφαλιστεί άλλη πηγή χρηματοδότησης. Οι εναλλακτικοί μηχανισμοί χρηματοδότησης περιλαμβάνουν:

- την κατανομή των δαπανών μεταξύ ρυπαινόντων και χρηστών,
- τη χρήση του κρατικού προϋπολογισμού (σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο),
- ιδιωτικές επενδύσεις,
- ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- διεθνή κεφάλαια

Στην πρώτη περίπτωση μπορεί να διερευνηθεί η προσέγγιση ο «επωφελούμενος πληρώνει» έναντι της προτιμώμενης επιλογής του «ο ρυπαίνων πληρώνει». Εάν ο επωφελούμενος δεν είναι σε θέση ή δεν επιθυμεί να πληρώσει, πρέπει να εξεταστούν και άλλες πηγές χρηματοδότησης. Η ιεράρχηση για τη χρηματοδότηση μέτρων για την επίλυση ή άμβλυνση ενός περιβαλλοντικού προβλήματος είναι:

- ο ρυπαίνων πληρώνει - το πρόσωπο του οποίου η δραστηριότητα προκαλεί (είναι σε κίνδυνο να προκαλέσουν ή να έχουν προκαλέσει) ένα περιβαλλοντικό πρόβλημα πληρώνει.
- ο «επωφελούμενος» πληρώνει - το πρόσωπο που θα επωφεληθεί από τη βελτίωση (ή μειωμένο κίνδυνο) προς το περιβάλλον πληρώνει (μερικές φορές ονομάζεται πληρωμή για υπηρεσίες οικοσυστήματος).
- η κυβέρνηση πληρώνει - άμεσα ή έμμεσα (μέσω της ΕΕ, της κεντρικής Κυβέρνησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης).

Τα Καθοδηγητικά Έγγραφα Νο 1²⁰ και 20²¹ παρέχουν γενικές οδηγίες για την αξιολόγηση του δυσανάλογου κόστους. Ωστόσο οι κατευθύνσεις τους είναι γενικές και δεν παρέχουν μια **πρακτική μεθοδολογία** βάσει της οποίας τα κράτη μέλη να μπορούν να υλοποιήσουν μια ανάλυση σχετικά με το δυσανάλογο κόστος. Σε επίπεδο ΕΕ η αναλογικότητα των μέτρων αξιολογείται μέσω ανάλυσης κόστους οφέλους όπως π.χ. προτείνεται από τους Jensen et al. (2013)²², Galimoto et al. (2013)²³ είτε μέσω κανόνων και κριτηρίων με τα οποία συγκρίνονται τα μέτρα π.χ. όπως προτείνεται από τους Klauer et al., (2007) και Klauer et al. (2015)²⁴.

Παρά το γεγονός ότι διάφορα κράτη μέλη έχουν προσπαθήσει να εφαρμόσουν μια πραγματιστική προσέγγιση για τον **καθορισμό του κατώτατου ορίου του κόστους της αναλογικότητας**, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές μεθοδολογικές επιπλοκές που καθιστούν δύσκολη την εφαρμογή στην πράξη την εφαρμογή της εξαίρεση επίτευξης της καλής κατάστασης λόγω δυσανάλογου κόστους²⁵.

²⁰ European Commission. *Common Implementation Strategy for the Water Framework Directive. Economics and Environment, the Implementation Challenge of the Water Framework Directive. Guidance Document No 1.* Luxembourg, 2003.

²¹ European Commission. *Common Implementation Strategy for the Water Framework Directive. Guidance Document on Exemptions to the Environmental Objectives, Guidance Document No. 20.* Luxembourg, 2009

²² JENSEN, C. L. et al. 2013. A practical CBA-based screening procedure for identification of river basins where the costs of fulfilling the WFD requirements may be disproportionate – applied to the case of Denmark. *Journal of Environmental Economics and Policy*. Vol. 2, Issue 2, 2013, pp. 164-200

²³ GALIMOTO, F. et al. 2013. An Assessment of Disproportionate Costs in WFD: The Experience of Emilia-Romagna. *Water*, Vol. 5, 2013. pp. 1967-1995.

²⁴ KLAUER, B.; MEWES, M.; SIGEL, K.; UNNERSTALL, H.; GÖRLACH, B.; BRÄUER, I.; ... PIELEN, B. 2007. *Verhältnismäßigkeit der Maßnahmenkosten im Sinne der EG Wasserrahmenrichtlinie – komplementäre Kriterien zur Kosten-Nutzen-Analyse.* Leipzig: Helmholtz - Zentrum für Umweltforschung.

KLAUER, B.; SIGEL, K.; SCHILLER, J.; HAGEMANN, N.; & KERN, K. 2015. *Unverhältnismäßige Kosten nach EG-Wasserrahmenrichtlinie – Ein Verfahren zur Begründung weniger strenger Umweltziele.* Leipzig: Helmholtz-Zentrum für Umweltforschung – UFZ Department Ökonomie. ISSN 0948-9452.

²⁵ Machac, J, Hekrlé M., Vojacek O., Jilkova J., 2015. *Assessment of disproportionate costs in water management in the light of the EU WFD.* <http://www.iwra.org/congress/resource/3018656.pdf>

Με βάση τα παραπάνω:

- Η έλλειψη ανεπτυγμένης μεθόδου σε εθνικό επίπεδο **δεν επιτρέπει** την εφαρμογή εξαιρέσεων των **Άρθρων 4.4 και 4.5 λόγω δυσανάλογου κόστους στην παρούσα αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ.**
- Ωστόσο η **οικονομική προσιτότητα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για παράταση προθεσμίας** (Άρθρο 4.4). Σύμφωνα με τα ανωτέρω θα πρέπει να προσδιοριστεί ένας ενδεικτικός προϋπολογισμός που μπορεί να διατεθεί για Μέτρα του Σχεδίου Διαχείρισης ανά ΣΔΛΑΠ.

6.3 Αιτιολόγηση των εναλλακτικών στόχων

Ο παρακάτω πίνακας περιλαμβάνει παραδείγματα και τις συνθήκες υπό τις οποίες μπορούν να τεθούν εναλλακτικοί στόχοι σύμφωνα με τα Άρθρα 4.4 και 4.5 της Οδηγίας.

Πίνακας 6-1. Επεξήγηση των περιστάσεων υπό τις οποίες οι εξαιρέσεις από τους περιβαλλοντικούς στόχους μπορούν να εφαρμοστούν σύμφωνα με τα Άρθρα 4.4 και 4.5

α/α	Κατηγορία Εξαιρέσης	Μεθοδολογία – Προϋποθέσεις εφαρμογής	Σχήμα 6.1
1.	Τεχνική εφεκτικότητα: Φυσικές συνθήκες - συνθήκες υποβάθρου (Φυσικές υδρογεωλογικές συνθήκες)	Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αιτιολόγηση εξαιρέσεων του Άρθρου 4.5. Μπορεί να τεθεί για την αιτιολόγηση λιγότερου αυστηρού περιβαλλοντικού στόχου (όταν ένα υδατικό σύστημα όταν λόγω της φυσικής του κατάστασης είναι ανέφικτο να επιτύχει τους περιβαλλοντικούς στόχους της Οδηγίας) Λιγότερο αυστηροί στόχοι, μπορούν να τεθούν στις περιπτώσεις που τα φυσικά επίπεδα υποβάθρου μιας ουσίας είναι τέτοια που δεν μπορούν να μειωθούν επαρκώς ώστε να πληρούνται τα πρότυπα της Οδηγίας. Μπορεί να εφαρμοστεί στα υπόγεια που παρατηρούνται υπερβάσεις εν απουσία οποιωνδήποτε τεχνητών εισροών και οι οποίες δεν μπορούν να μειωθούν σε επίπεδα που ορίζει η Οδηγία. Η περίπτωση αυτή μπορεί να εφαρμοστεί και στις περιπτώσεις των επιφανειακών συστημάτων που διασυνδέονται με τα υπόγεια και τα οποία είναι υπεύθυνα για αυτές τις οι υψηλές τιμές. Επίσης, στα επιφανειακά κυρίως όσον αφορά τους ειδικούς ρύπους και ορισμένες ουσίες προτεραιότητας που μπορεί να προέρχονται από το γεωλογικό υπόβαθρο. Στην παρούσα αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ δεν προτείνεται η εφαρμογή αυτής της κατηγορίας εξαιρέσης αλλά προτείνεται η εφαρμογή του Άρθρου 4.4 (λόγοι τεχνικής εφικτότητας) ώστε να διερευνηθούν πλήρως τα σχετικά ζητήματα.	Οι έλεγχοι μπορούν να ξεκινήσουν από το Πλαίσιο 9 (Άρθρο 4.5)
2.	Τεχνική εφεκτικότητα: Δεν υπάρχει διαθέσιμη τεχνική λύση	Μπορεί να εφαρμοστεί για την αιτιολόγηση λιγότερου αυστηρού στόχου (Άρθρο 4.5) αλλά και για την παράταση προθεσμίας (Άρθρο 4.4). Στην περίπτωση που χρησιμοποιείται για εξαίρεση του Άρθρου 4.4 χρηματοοικονομικά ζητήματα δεν λαμβάνονται υπόψη στην αιτιολόγηση. Εφαρμόζεται όταν δεν υπάρχει πρακτική τεχνική για να υλοποιηθεί η αναγκαία βελτίωση. Όλες οι υπό ανάπτυξη τεχνικές, για τις οποίες η αποτελεσματικότητά τους δεν έχει έμπρακτα αποδειχθεί εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία. Επίσης, μπορεί να εφαρμοστεί όταν υπάρχει γνωστή τεχνική λύση, αλλά η λύση αυτή δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε μια συγκεκριμένη θέση, λόγω ειδικών τοπικών συνθηκών (π.χ. η μέθοδος είναι γνωστή αλλά τα τεχνικά έργα δεν μπορούν να χωροθετηθούν). Σχετικά παραδείγματα: Η παροχή στα ποτάμια υδατικά συστήματα (ειδικά στα διακοπτόμενης και εφήμερης ροής) έχει φυσικές διακυμάνσεις σε εποχιακή βάση. Αυτό αν και αποτελεί φυσικό φαινόμενο, μπορεί να οδηγήσει στην ταξινόμηση της κατάστασης ενός σώματος σε κατηγορία χαμηλότερη της καλής. Σε αυτές τις περιπτώσεις μπορεί να απαιτηθεί παράταση προθεσμίας σύμφωνα με το Άρθρο 4.4 για περαιτέρω διερεύνηση ή να	Άρθρο 4.4: Πλαίσια 1 & 4 Άρθρο 4.5: Πλαίσιο 9

α/α	Κατηγορία Εξαίρεσης	Μεθοδολογία – Προϋποθέσεις εφαρμογής	Σχήμα 6.1
		αποδειχθεί τελικά ότι δεν υπάρχει τεχνική λύση για να αποφευχθεί η αποτυχία επίτευξης της καλής κατάστασης και για αυτό τίθεται στο μέλλον ένας λιγότερο αυστηρός στόχος σύμφωνα με το Άρθρο 4.5. - Φυσικά εμπόδια στη μετανάστευση των ψαριών μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να οδηγήσουν στην ταξινόμηση της κατάστασης του σώματος σε κατηγορία χαμηλότερη της καλής (λόγω της χαμηλής τιμής του βιολογικού ποιοτικού στοιχείου που αναφέρεται στα ψάρια). Σε αυτές τις περιπτώσεις δεν υπάρχει τεχνική λύση για την αποτυχία του εν λόγω βιολογικού ποιοτικού στοιχείου, δεδομένου ότι για τα φυσικά εμπόδια δεν απαιτείται αφαίρεση, μπορεί να τεθεί ένας λιγότερο αυστηρός στόχος σύμφωνα με το Άρθρο 4.5. - Τα φυσικά χαρακτηριστικά ενός υδατικού συστήματος (π.χ. απότομες κλίσεις) μπορεί να είναι ακατάλληλα για ορισμένα είδη ψαριών που, αν και αναμένεται να είναι παρόντα από τα εργαλεία κατάταξης των ψαριών, στην πραγματικότητα απουσιάζουν, με αποτέλεσμα αυτό το βιολογικό ποιοτικό στοιχείο να ταξινομηθεί σε κατάσταση χαμηλότερη της καλής. Δεν υπάρχει τεχνική λύση σε αυτές τις περιπτώσεις, δεδομένου ότι η απουσία οφείλεται στα φυσικά χαρακτηριστικά του υδατικού συστήματος και ως εκ τούτου μπορεί να τεθεί ένας λιγότερο αυστηρός στόχος σύμφωνα με το Άρθρο 4.5. - Παρά το γεγονός ότι τα υπόγεια ύδατα μπορεί να είναι σε κακή ποσοτική κατάσταση, ως αποτέλεσμα της άντλησης πόσιμου ύδατος, μπορεί να μην είναι τεχνικά δυνατή η άντληση από άλλο σύστημα υπόγειων ή επιφανειακών υδάτων ή από άλλη περιοχή χαμηλής περιβαλλοντικής ευαισθησίας. Σε αυτές τις περιπτώσεις μπορεί να τεθεί ένας λιγότερο αυστηρός στόχος σύμφωνα με το Άρθρο 4.5. Η εξαίρεση αυτή μπορεί να αιτιολογηθεί όταν οι περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές ανάγκες που εξυπηρετούνται από την παροχή πόσιμου νερού δεν μπορούν να επιτευχθούν με άλλα μέσα τα οποία αποτελούν πολύ καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή και δεν συνεπάγονται δυσανάλογο κόστος. - Δεν υπάρχει πάντα τεχνική λύση για τη βελτίωση της χημικής κατάστασης ενός συστήματος υπόγειων υδάτων. Αν και το Καθοδηγητικό Έγγραφο Νο 20 δεν επιτρέπει την εφαρμογή του Άρθρου 4.5 σχετικά με την ιστορική ρύπανση (π.χ. εδαφών και ιζημάτων), μπορεί να υπάρχουν περιπτώσεις που η ιστορική ρύπανση να είναι τόσο εκτεταμένη και διάχυτη, που να μην υπάρχουν τεχνικώς εφικτά μέτρα για την αντιμετώπισή της. Επίσης, μπορεί οι λύσεις αυτές μπορεί να απαιτούν εκτεταμένες εγκαταστάσεις απορρύπανσης, για τις οποίες να μη διατίθεται ο αναγκαίος χώρος ανάπτυξης. - Απομάκρυνση θρεπτικών από τα αστικά λύματα. Αν τα απαιτούμενα όρια, αποδειχθούν ότι δεν είναι τεχνικά εφικτό να επιτευχθούν με τις διαθέσιμες τεχνικές επεξεργασίας λυμάτων μπορεί να εφαρμοστεί η εξαίρεση του Άρθρου 4.4 ή τελικά του Άρθρου 4.5 εφόσον οι περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές ανάγκες που εξυπηρετούνται από την επεξεργασία και διάθεση αστικών λυμάτων	

α/α	Κατηγορία Εξαίρεσης	Μεθοδολογία – Προϋποθέσεις εφαρμογής	Σχήμα 6.1
		δεν μπορούν να επιτευχθούν με άλλα μέσα τα οποία αποτελούν πολύ καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή και δεν συνεπάγονται δυσανάλογο κόστος. Μπορεί να βρει εφαρμογή σε περιπτώσεις που έχουν τεθεί αυστηροί στόχοι για υδατικά συστήματα που είναι ταυτόχρονα και αποδέκτες λυμάτων.	
3.	Τεχνική εφεκτικότητα: Η αιτία της υποβάθμισης είναι άγνωστη (Δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με την αιτία του προβλήματος και επομένως η λύση δεν μπορεί να εντοπιστεί)	Μπορεί να εφαρμοστεί για την αιτιολόγηση εξαιρέσεων του Άρθρου 4.4 . Εφαρμόζεται όταν ένα υδατικό σύστημα βρίσκεται σε κατάσταση χαμηλότερη της καλής, αλλά η αιτία (η πίεση ή η συγκεκριμένη πηγή της πίεσης) στην οποία οφείλεται αυτή η αποτυχία δεν έχει ακόμη καθοριστεί. Πρόκειται για περιπτώσεις όπου τα αποδεικτικά στοιχεία είναι ανεπαρκή για να προσδιοριστεί το αίτιο ή τα αίτια για τα οποία δεν είναι δυνατή η επίτευξη της καλής κατάστασης με το απαιτούμενο επίπεδο βεβαιότητας ώστε να προσδιοριστούν μέτρα κατάλληλα για τη βελτίωση της κατάστασης. Σε αυτή την περίπτωση, εξαίρεση σύμφωνα με το Άρθρο 4.4 μπορεί να εφαρμοστεί όταν: • παραμένει γνήσια επιστημονική αβεβαιότητα παρά τις εργασίες διερεύνησης που έχουν πραγματοποιηθεί • δεν υπήρξε αρκετός χρόνος για να ολοκληρωθούν οι απαραίτητες εργασίες διερεύνησης, από τότε που το υδατικό σύστημα ταξινομήθηκε σε κατάσταση χαμηλότερη της καλής. Οι εργασίες διερεύνησης περιλαμβάνουν θεωρητικές μελέτες, οι οποίες στηρίζονται σε υφιστάμενα δεδομένα και γνώση γύρω από το υδατικό σύστημα και την ευρύτερη λεκάνη του, συμμετοχή και διαβούλευση με τους εταίρους της λεκάνης απορροής και εξειδικευμένες έρευνες πεδίου.	Άρθρο 4.4: Πλαίσια 1 & 4
4.	Τεχνική εφεκτικότητα: Η αιτία του προβλήματος βρίσκεται εκτός της αρμοδιότητας και της δικαιοδοσίας της Χώρας (Δεν υπάρχει διαθέσιμη τεχνική λύση)	Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αιτιολόγηση εξαιρέσεων του Άρθρου 4.4 και του Άρθρου 4.5 . Αφορά ζητήματα διασυνοριακών υδρομορφολογικών αλλοιώσεων (π.χ. μειωμένες παροχές), διασυνοριακής ρύπανσης και διασυνοριακής μεταφοράς και απόθεσης αέριων ρύπων. Προκειμένου να εφαρμοστούν οι σχετικές εξαιρέσεις θα πρέπει να έχουν γίνει οι σχετικές ενέργειες για την ανταλλαγή στοιχείων με το όμορο κράτος, να υπάρχει σχετική τεκμηρίωση (πχ από διασυνοριακούς σταθμούς παρακολούθησης) κ.λπ. Βλέπε αναλυτικά παράγραφο 4.7	Άρθρο 4.4: Πλαίσια 1 & 4 Άρθρο 4.5: Πλαίσιο 9
5.	Τεχνική εφεκτικότητα: Πρακτικοί περιορισμοί τεχνικής φύσης εμποδίζουν την	Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αιτιολόγηση εξαιρέσεων του Άρθρου 4.4 . Περιλαμβάνει διοικητικούς περιορισμούς όσον αφορά την ανάθεση, την αδειοδότηση, και υλοποίηση των απαραίτητων έργων. Δεν αφορά σε περιορισμούς που προκύπτουν από την έλλειψη νομοθετικών μηχανισμών ή χρηματοδότησης. Εφαρμόζεται σε περιπτώσεις όπου, αν και έχουν εντοπιστεί τα κατάλληλα μέτρα για την	Άρθρο 4.4: Πλαίσια 1 & 4

α/α	Κατηγορία Εξαίρεσης	Μεθοδολογία – Προϋποθέσεις εφαρμογής	Σχήμα 6.1
	βραχυπρόθεσμη ολοκλήρωση του μέτρου (Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται)	επίτευξη του στόχου του υδατικού συστήματος, υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με την ανάθεση και την ανάληψη των απαραίτητων έργων και οι οποίοι θα παρατείνουν το χρόνο που απαιτείται για την επίτευξη των στόχων. Η εξαίρεση αυτή μπορεί να εφαρμοστεί μόνο όταν υπάρχει εμπιστοσύνη (ευλόγως αναμενόμενη) ότι η εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων για την επίτευξη των στόχων θα ξεκινήσει ως το 2021, δηλαδή, το κατάλληλο μέτρο έχει εντοπιστεί, η χρηματοδότηση έχει συμφωνηθεί και υπάρχει έτοιμος μηχανισμός για να το παραδώσει και οι εργασίες θα αρχίσουν ως το 2021. Ακολουθως δίδονται σχετικά παραδείγματα: - Οι απαιτούμενες βελτιώσεις περιλαμβάνουν την υλοποίηση σύνθετων έργων (π.χ. ταμειωτήρων), η αδειοδότηση και κατασκευή των οποίων απαιτεί μεγάλο χρονικό διάστημα. - Τα έργα αποκατάστασης οικοτόπων (που μπορεί να αφορούν π.χ. στην άρση υδρομορφολογικών αλλοιώσεων ή στην αποκατάσταση της ισορροπίας των θρεπτικών) μπορεί να είναι πολύπλοκα, μεγάλης κλίμακας και συχνά περιλαμβάνουν την εμπλοκή πολλών οργανισμών, των οποίων απαιτείται η συναίνεση και συνεργασία. Η εφαρμογή σχεδίων δράσης για την αποκατάσταση μπορεί να απαιτεί δράσεις με συγκεκριμένη διαδοχή, η ολοκλήρωση των οποίων μπορεί να απαιτήσει πολλά χρόνια.	
6.	Οι βελτιώσεις επιφέρουν δυσανάλογο κόστος: Σημαντικός κίνδυνος δυσμενούς ισορροπίας κόστους και οφέλους	Γενικά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αιτιολόγηση εξαιρέσεων του Άρθρου 4.4. Δεν προτείνεται να χρησιμοποιηθεί στην παρούσα Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ. Εφαρμόζεται όταν υπάρχει μεγάλη αβεβαιότητα σχετικά με το αν πράγματι ένα υδατικό σύστημα έχει δυσμενώς επηρεαστεί. Υπό αυτές τις συνθήκες, υπάρχει σημαντικός κίνδυνος ότι η θέσπιση πρόσθετων μέτρων για την επίτευξη του στόχου που δεν είναι εύλογη (επειδή ο στόχος της κατάστασης μπορεί να έχει ήδη επιτευχθεί στο μέλλον), δεν παράγει κανένα όφελος και οδηγεί σε σπατάλη κεφαλαίου. Η εν λόγω περίπτωση δεν είναι δεσμευτική για όλα τα υδατικά συστήματα. Σε ορισμένα υδατικά συστήματα παρά τη μεγάλη αβεβαιότητα στην ταξινόμηση είναι δυνατόν να λαμβάνονται μέτρα. Επίσης, μπορεί να εφαρμοστεί στις περιπτώσεις που η σταδιακή υλοποίηση των μέτρων θα επιφέρει ευμενέστερη ισορροπία κόστους οφέλους.	Άρθρο 4.4: Πλαίσια 2&5
7.	Οι βελτιώσεις επιφέρουν δυσανάλογο κόστος: Δυσμενής ισορροπία κόστους και οφέλους	Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αιτιολόγηση εξαιρέσεων του Άρθρου 4.5. Δεν προτείνεται να χρησιμοποιηθεί στην παρούσα Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ. Αφορά περιπτώσεις, που η επίτευξη του στόχου δεν δικαιολογείται καθώς το κόστος των μέτρων υπερβαίνει τα οφέλη, λαμβάνοντας υπόψη τόσο ποιοτικές όσο και ποσοτικές πληροφορίες. Μπορεί να εφαρμοστεί στις ακόλουθες περιπτώσεις:	Άρθρο 4.5: Πλαίσιο 10

α/α	Κατηγορία Εξαίρεσης	Μεθοδολογία – Προϋποθέσεις εφαρμογής	Σχήμα 6.1
		- Δεν υπάρχει περιβαλλοντικό πρόβλημα για να λυθεί και, ως εκ τούτου το κόστος ανάληψης οποιασδήποτε δράσης υπερβαίνει τα οφέλη. Η εφαρμογή των εργαλείων ταξινόμησης της Οδηγίας υποδεικνύει ένα πρόβλημα που δεν υπάρχει στην πράξη αλλά οφείλεται στην πολυπλοκότητα των οικοσυστημάτων. Πρόσθετες πληροφορίες από την εκτίμηση κινδύνων και τρίτους μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να διαπιστωθεί αν υπάρχει πράγματι περιβαλλοντικό πρόβλημα. - Η οικονομική αξιολόγηση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι δαπάνες για την εφαρμογή του πιο οικονομικά αποδοτικού και τεχνικά εφικτού μέτρου, που απαιτείται για την επίτευξη της καλής κατάστασης, είναι μεγαλύτερες από τα οφέλη που θα προκύψουν από την επίτευξη καλής κατάστασης Ακόμα και στην περίπτωση που τίθενται λιγότερο αυστηροί στόχοι θα πρέπει να λαμβάνεται δράση ώστε η κατάσταση του υδατικού συστήματος να βελτιωθεί στην καλύτερη δυνατή. Η προσπάθεια εφαρμογής μέτρων θα σταματά στο σημείο που αυτά γίνονται δυσανάλογα δαπανηρά. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι πιέσεις μπορεί να αντιμετωπιστούν εν μέρει ή, όπου υπάρχουν πολλαπλές πηγές σε μια λεκάνη απορροής, μπορεί να γίνει σχετική επιλογή για το ποιες θα πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα. Σχετικά παραδείγματα: - Υπάρχουν πολλές μικρές ή μια σημαντική υδροληψία σε ένα υδατικό σύστημα (επιφανειακό ή υπόγειο ή και στα δύο), η οποία επηρεάζει την παροχή ενός επιφανειακού συστήματος. Αν αποδειχθεί ότι τα πιθανά κόστη αποζημίωσης για τη μείωση των απολήψεων, ή για τη μεταβολή του καθεστώτος απολήψεων ή για τη μείωση του όγκου απόληψης συνολικά, μπορεί να είναι σχετικά υψηλά και οι περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές ανάγκες που εξυπηρετούν οι απολήψεις δεν μπορούν να επιτευχθούν με άλλα μέσα, τα οποία συνιστούν σημαντικά καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή χωρίς να επιφέρουν δυσανάλογο κόστος, μπορεί να εφαρμοστεί λιγότερο αυστηρός περιβαλλοντικός στόχος σύμφωνα με το Άρθρο 4.5. - Περίπτωση υδατικού συστήματος που στο 1^ο ΣΔΛΑΠ είχε εφαρμοστεί εξαίρεση του Άρθρου 4.7. Το κόστος εφαρμογής μέτρων άμβλυνσης για την αντιμετώπιση φυσικών τροποποιήσεων μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερα υψηλό. Παραδείγματα τέτοιων έργων είναι τα αντλημυρικά έργα και διευθετήσεις σε αστικές περιοχές, όπου υπάρχουν πολλές δεσμεύσεις (τεχνικές και χρήσεων γης) οι οποίες αυξάνουν σημαντικά το κόστος των πιθανών μέτρων άμβλυνσης. Στις περιπτώσεις αυτές μπορούν να τεθούν λιγότερο αυστηροί στόχοι σύμφωνα με το Άρθρο 4.5. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να τεκμηριωθεί ότι οι περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές ανάγκες που εξυπηρετεί η τροποποίηση δεν μπορούν να επιτευχθούν με άλλα μέσα, τα οποία συνιστούν σημαντικά καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή, χωρίς να επιφέρουν δυσανάλογο κόστος.	

α/α	Κατηγορία Εξαίρεσης	Μεθοδολογία – Προϋποθέσεις εφαρμογής	Σχήμα 6.1
		- Σε ορισμένα υδατικά συστήματα, στα οποία παρατηρείται νιτρορρύπανση, απαιτείται η παύση της γεωργίας σε μια πολύ μεγάλη έκταση γης, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της καλής κατάστασης. Οι δαπάνες για την εφαρμογή του μέτρου αυτού ενδεχομένως υπερβαίνουν τα οφέλη και υπό αυτές τις συνθήκες μπορεί να τεθεί ένας λιγότερο αυστηρός στόχος σύμφωνα με το Άρθρο 4.5 - Το μέτρο έχει θετικά αποτελέσματα σε περιορισμένο αριθμό υδατικών συστημάτων εντός μιας υδρολογικής λεκάνης. Π.χ. - Το μέτρο που απαιτείται για την επίτευξη της καλής κατάστασης είναι η εφαρμογή προηγμένων τεχνικών επεξεργασίας αστικών λυμάτων. Παρά το γεγονός ότι το μέτρο αυτό αποτελεί λύση τεχνικά εφικτή, το κόστος εφαρμογής μπορεί να υπερβαίνει τα οφέλη που θα προκύψουν από την επίτευξη καλής κατάστασης. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα σε περιπτώσεις, όπου από τη βελτίωση επωφελείται ένα μόνο υδατικό σύστημα, γεγονός που περιορίζει το συνολικό σχετικό όφελος στην υδρολογική λεκάνη. Και σε αυτήν την περίπτωση θα πρέπει να τεκμηριωθεί ότι οι περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές ανάγκες που εξυπηρετεί η επεξεργασία αστικών λυμάτων δεν μπορούν να επιτευχθούν με άλλα μέσα τα οποία συνιστούν σημαντικά καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή χωρίς να επιφέρουν δυσανάλογο κόστος. - Ο σύνθετος χαρακτήρας των πιέσεων και των διαδρομών των ρύπων στις αστικές περιοχές, μαζί την έλλειψη διαθέσιμων χώρων μπορεί να καθιστά τις δαπάνες εφαρμογής επιτυχημένων και αξιόλογων συστημάτων αειφόρου αποχέτευσης ομβρίων υδάτων πολύ υψηλές. Οι δαπάνες αυτές μπορούν να υπερβαίνουν τα οφέλη, ειδικά αν τα οφέλη περιορίζονται σε συγκεκριμένα μικρά αστικά υδατικά συστήματα. - Στην περίπτωση αποτυχίας της επίτευξης των στόχων σε επιφανειακά ύδατα λόγω θρεπτικών, προκειμένου να ληφθούν στοχευόμενα μέτρα (πχ τριτοβάθμια επεξεργασία λυμάτων) πρέπει να υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία ευτροφισμού ώστε να δικαιολογηθούν τα σχετικά μέτρα. Π.χ. Περίπτωση που μια εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων είναι η κύρια πηγή προέλευσης θρεπτικών και απαιτείται τριτοβάθμια ή προχωρημένη επεξεργασία για την περαιτέρω απομάκρυνση αζώτου και φωσφόρου ώστε να επιτευχθεί η καλή οικολογική κατάσταση. Αν δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία σχετικά με τις βιολογικές επιπτώσεις του ευτροφισμού στο υδατικό σύστημα ή κατάντη αυτού τότε δεν υπάρχει περιβαλλοντικό πρόβλημα που πρέπει να επιλυθεί και το κόστος της ανάληψης δράσης θα υπερεβαίνει τα οφέλη. Σ' αυτήν την περίπτωση μπορεί να τεθεί ένας λιγότερο αυστηρός στόχος σύμφωνα με το Άρθρο 4.5, χωρίς ωστόσο να αποκλείεται η ανάληψη άλλης δράσης προκειμένου να αντιμετωπιστούν άλλες πηγές θρεπτικών.	

α/α	Κατηγορία Εξαίρεσης	Μεθοδολογία – Προϋποθέσεις εφαρμογής	Σχήμα 6.1
8.	Οι βελτιώσεις επιφέρουν δυσανάλογο κόστος: Οικονομική προσιτότητα	Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αιτιολόγηση εξαιρέσεων του Άρθρου 4.4 προκειμένου να επιτευχθούν σταδιακά οι στόχοι. Εφαρμόζεται όταν τα μέτρα δεν είναι προσιτά οικονομικά ώστε να υλοποιηθούν εντός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος (ως το 2021) και χωρίς να δημιουργήσουν δυσανάλογες επιβαρύνσεις σε συγκεκριμένους τομείς ή τμήματα της κοινωνίας. Εφόσον εφαρμοστεί, παρέχεται σαφής τεκμηρίωση για τα ακόλουθα: • μη διαθεσιμότητα εναλλακτικών μηχανισμών χρηματοδότησης. • συνέπειες της μη ανάληψης δράσης • δράσεις που θα αναληφθούν για την επίλυση των ζητημάτων οικονομικής προσιτότητας στο μέλλον. Ο λόγος αυτός προτείνεται να χρησιμοποιηθεί στις ακόλουθες περιπτώσεις: α. Όταν <u>δεν μπορεί να εξασφαλιστεί χρηματοδότηση</u> και δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ότι αυτό θα συμβεί, τα μέτρα μπορεί να θεωρηθούν ότι δεν είναι οικονομικά προσιτά ώστε να εφαρμοστούν ως το 2021 χωρίς να δημιουργήσουν δυσανάλογη επιβάρυνση σε κάποιο τομέα ή υπερβαίνουν τις δυνατότητες της κρατικής δαπάνης και επομένως είναι δυνατόν να εφαρμοστεί το Άρθρο 4.4. (Σημείωση: Στην 1^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ, το πρόγραμμα μέτρων περιλαμβάνει μέτρα για την επίτευξη βελτιώσεων στην κατάσταση των υδατικών συστημάτων, για τα οποία πρέπει να υπάρχει διαθέσιμος μηχανισμός (π.χ. νομοθέτημα ή εθελοντική συμφωνία) για την εφαρμογή τους και η χρηματοδότησή τους να είναι εξασφαλισμένη. Η εμπιστοσύνη στο πλαίσιο αυτό σημαίνει τουλάχιστον εύλογη προσδοκία ότι η χρηματοδότηση είναι διαθέσιμη κατά τη διάρκεια του διαχειριστικού κύκλου που αφορά η 1^η Αναθεώρηση δηλ. ως το 2021). β. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ακόμα και αν υπάρχει η εμπιστοσύνη ότι τα μέτρα που προβλέπονται ως αναγκαία για την επίτευξη των στόχων θα χρηματοδοτηθούν ως το 2021, αλλά υπάρχει χαμηλή εμπιστοσύνη για: • το ποιά και πού ακριβώς θα πραγματοποιηθούν (π.χ. στις περιπτώσεις που η εφαρμογή των μέτρων είναι εθελοντική) • τις βελτιώσεις σε επίπεδο ποιοτικού στοιχείου, οι οποίες θα πρέπει να επιτευχθούν μέχρι το 2021 Σε αυτές τις περιπτώσεις μπορεί να θεωρηθεί ότι μια διαφορετική προσέγγιση στην εφαρμογή των μέτρων δεν μπορεί να ληφθεί χωρίς να προκληθεί δυσανάλογη επιβάρυνση για τον σχετικό τομέα και άρα είναι δυνατόν να εφαρμοστεί το Άρθρο 4.4.	Άρθρο 4.4: Πλαίσια 2&5

α/α	Κατηγορία Εξαίρεσης	Μεθοδολογία – Προϋποθέσεις εφαρμογής	Σχήμα 6.1
9.	Φυσικές συνθήκες: Χρόνος οικολογικής Αποκατάστασης (Αποκατάσταση χλωρίδας και πανίδας)	Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αιτιολόγηση εξαιρέσεων του Άρθρου 4.4 Ο χρόνος οικολογικής αποκατάστασης χρησιμοποιείται για την αιτιολόγηση παράτασης προθεσμίας μόνο εάν υπάρχει εμπιστοσύνη ότι τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη της βελτίωσης της κατάστασης θα τεθούν σε εφαρμογή πριν το 2021 (ή το 2027 στην 2^η Αναθεώρηση). Εφαρμόζεται όταν αναμένεται καθυστέρηση στην ανάκαμψη της βιολογική ποιότητα του υδατικού συστήματος. Σε γενικές γραμμές, η οικολογία των υδάτινων συστημάτων ανακάμπτει γρήγορα όταν αρθούν οι πιέσεις. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να υπάρξει καθυστέρηση στην ανάκαμψη της βιολογικής ποιότητας του υδατικού συστήματος. Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται στις περιπτώσεις που οι εξαιρέσεις αφορούν προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000 (βλ. παρακάτω). Η καθυστέρηση μπορεί να οφείλεται στο χρόνο που χρειάζεται για τον επανεποικισμό και την εγκατάσταση των ειδών χλωρίδας και πανίδας μετά την αποκατάσταση των υδρομορφολογικών, χημικών και φυσικοχημικών συνθηκών ή στο χρόνο που απαιτείται για τη σταθεροποίηση των συνθηκών των ενδιαιτημάτων ύστερα από την βελτιωτικών έργων. Η φυσική επανάκαμψη των βιολογικών πληθυσμών συνήθως επιτυγχάνεται μέσω του επανεποικισμού. Στις περιπτώσεις που τα υποβαθμισμένα ενδιαιτήματα συνδέονται υδρολογικά με άλλες θέσεις που δεν έχουν επηρεαστεί, η επανάκαμψη μπορεί να γίνει γρήγορα. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τα είδη που παρουσιάζουν κινητικότητα κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους (π.χ. τα ψάρια και τα ασπόνδυλα). Σε αυτές τις περιπτώσεις, η επανάκαμψη μπορεί να συμβεί μέσα μικρό αριθμό γενεών και, ως εκ τούτου εντός λίγων ετών. Στις περιπτώσεις που τα ενδιαιτήματα στερούνται αυτής της σύνδεσης, ή όταν τα είδη έχουν εκλείψει, η επανάκαμψη μπορεί να διαρκέσει πολύ περισσότερο. Άλλες περιπτώσεις στις οποίες μπορεί να καθυστερήσει η οικολογική επανάκαμψη είναι: • Τα μέτρα για την εξάλειψη της δραστηριότητας που προκαλεί την πίεση είναι επιτυχή, αλλά η πίεση χρειάζεται χρόνο για να μειωθεί. Στην περίπτωση αυτή η οικολογία δεν μπορεί να ανακάμψει γρήγορα, καθώς εξακολουθεί να επηρεάζεται από την πίεση, αν και έχει μειωθεί η έντασή της. Τέτοιο παράδειγμα αποτελεί η ανάκαμψη ενδιαιτημάτων ύστερα από μακροχρόνια έκθεση σε υψηλές συγκεντρώσεις θρεπτικών ουσιών. Σε τέτοιες περιπτώσεις οι φυτοκοινότητες μπορεί να χρειαστούν δεκάδες χρόνια ώσπου να επιστρέψουν σε συνθήκες αναφοράς μετά την εφαρμογή όλων των μέτρων βελτίωσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η προθεσμία μπορεί να επεκταθεί πέρα από το 2027.	Άρθρο 4.4: Πλαίσια 3&6

α/α	Κατηγορία Εξαίρεσης	Μεθοδολογία – Προϋποθέσεις εφαρμογής	Σχήμα 6.1
		Τα μέτρα για την άρση των πιέσεων είναι επιτυχή, αλλά η οικολογία δεν επιστρέφει κοντά στην επιθυμητή από τις συνθήκες αναφοράς κοινότητα. Αντ' αυτού η οικολογία σταθεροποιείται, αλλά σε διαφορετική κατάσταση από την επιθυμητή. Σε αυτές τις περιπτώσεις, μπορεί να χρειαστεί περαιτέρω διαχείριση του οικοσυστήματος για την επίτευξη της καλής κατάστασης.	
10.	Φυσικές συνθήκες: Χρόνος αποκατάστασης υπογείων υδατικών συστημάτων (Φυσικές υδρογεωλογικές συνθήκες)	Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αιτιολόγηση εξαιρέσεων του Άρθρου 4.4 Ο τύπος αυτής της εξαίρεσης μπορεί να εφαρμοστεί στις περιπτώσεις που οι κλιματολογικές και γεωλογικές συνθήκες υπαγορεύουν το ρυθμό με τον οποίο μπορεί να ανακάμψει η στάθμη των υπογείων υδάτων ή να υποχωρήσει το μέτωπο της υφαλμύρισης (ή όποιας άλλης χημικής υποβάθμισης) όταν έχουν πλέον αντιμετωπιστεί όλα τα ζητήματα υπεράντλησης. Σημειώνεται ότι τα συστήματα υπογείων υδάτων, μετά την ολοκλήρωση των μέτρων βελτίωσης, μπορεί να χρειαστούν πολλά χρόνια ή ακόμα και δεκαετίες προκειμένου να ανακάμψουν από χημικές πιέσεις. Αυτό οφείλεται κυρίως στην αργή κίνηση του νερού στην ακόρεστη ζώνη προς τη στάθμη του υδροφόρου ορίζοντα. Η διάρκεια αυτής της καθυστέρησης εξαρτάται από πολλούς παράγοντες όπως το ρυθμό αναπλήρωσης, τις ιδιότητες του ρύπου και τη φύση των υδρογεωλογικών συνθηκών. Αυτός ο τύπος εξαίρεσης θα πρέπει να διερευνάται και στις περιπτώσεις έκπλυσης ρύπων στα επιφανειακά ύδατα από τα υπόγεια (όπως στις εκβολές ποταμών). Καθώς ο ρυθμός με τον οποίο ο ρύπος αποβάλλεται από το υπόγειο υδατικό σύστημα στο υπόγειο είναι αργός, συνεπακόλουθα και το επιφανειακό (αν οι συγκεντρώσεις του ρύπου είναι τέτοιες που επηρεάζουν την κατάστασή του) θα αργήσει να ανακάμψει.	Άρθρο 4.4: Πλαίσια 3&6

7. Εξαιρέσεις στο Υδατικό Διαμέρισμα Αττικής (ΕΛ06)

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται αναλυτικά τα επιφανειακά και υπόγεια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν:

1. στο Εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ του ΥΔ Αττικής, στα πλαίσια των όσων ορίζουν οι παραγράφοι 4, 5, 6 και 7 του Άρθρου 4 της ΟΠΥ. Σημειώνεται ότι εξετάζονται μόνο οι Εξαιρέσεις του άρθρου 4.4, δεδομένου ότι στο Εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ του ΥΔ Αττικής, δεν προτάθηκαν εξαιρέσεις των Άρθρων 4.5-4.7.
2. κατά τον 2^ο Διαχειριστικό Κύκλο, βάσει των στοιχείων του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης και της διαδικασίας Ομαδοποίησης (για την ταξινόμηση ποτάμιων υδατικών συστημάτων χωρίς σταθμό παρακολούθησης, όπως περιγράφεται αναλυτικά στο Παραδοτέο Π6).

και αξιολογείται η πορεία επίτευξης του στόχου της καλής κατάστασης σύμφωνα με τα αποτελέσματα του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης κατά την 1^η Αναθεώρηση.

7.1 Εξαιρέσεις Άρθρου 4.4 των Εγκεκριμένων ΣΔΛΑΠ

7.1.1 Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα ΥΔ Αττικής

7.1.1.1 Ποτάμια Υδατικά Συστήματα

Πίνακας 7-1. Επιφανειακά ποτάμια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν σύμφωνα με την παρ. 4.4 ως προς την οικολογική τους κατάσταση στο εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ και κατάσταση (οικολογική, χημική και συνολική) 1^{ης} Αναθεώρησης

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Οικολογική κατάσταση Εγκεκριμένου ΣΔΛΑΠ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικό-τερες επιπτώσεις	Εφαρμογή παρ/φου Π.Δ 51/2007	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας	Τεκμηρίωση	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 ^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ (Δίκτυο Παρακολούθησης)		
									ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ	ΧΗΜΙΚΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ
ΕΛ0626R000000008N	Ρ. ΛΑΚΑ	Μέτρια	βιομηχανία (ειδικοί ρύποι), γεωργία, κτηνοτροφία	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μεσοπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ
ΕΛ0626R000002009N	Ρ. ΠΑΛΙΟ-ΜΙΑΟΥΛΗ	Μέτρια	βιομηχανία (ειδικοί ρύποι), γεωργία, κτηνοτροφία	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μεσοπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους. Έχει επιτευχθεί ο στόχος της «καλής κατάστασης» του ΕΥΣ	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Οικολογική κατάσταση Εγκεκριμένου ΣΔ/ΛΑΠ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικό- τερες επιπτώσεις	Εφαρμογή παρ/φου Π.Δ 51/2007	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας	Τεκμηρίωση	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 ^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ (Δίκτυο Παρακολούθησης)		
									ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ	ΧΗΜΙΚΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ
ΕΛ0626R000100012N	Ρ. ΡΑΦΗΝΑΣ 2	Μέτρια	βιομηχανία (ουσίες προτεραιότητας, ειδικοί ρύποι), αστικά	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μεσοπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ
ΕΛ0626R000300014N	Ρ. ΕΡΑΣΙΝΟΣ	Μέτρια	βιομηχανία (ουσίες προτεραιότητας, ειδικοί ρύποι), γεωργία	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μεσοπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΜΕΤΡΙΑ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ
ΕΛ0626R000100010N	Ρ. ΡΑΦΗΝΑΣ 1	Ελλιπής	βιομηχανία (ειδικοί ρύποι), γεωργία, αστικά	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μακροπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΜΕΤΡΙΑ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ
ΕΛ0626R000200001H	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 1	Ελλιπής	βιομηχανία (ουσίες προτεραιότητας, ειδικοί ρύποι), αστικά	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μακροπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΚΑΛΗ	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	ΜΕΤΡΙΑ

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Οικολογική κατάσταση Εγκεκριμένου ΣΔ/ΛΑΠ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικό- τερες επιπτώσεις	Εφαρμογή παρ/φου Π.Δ 51/2007	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας	Τεκμηρίωση	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 ^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ (Δίκτυο Παρακολούθησης)		
									ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ	ΧΗΜΙΚΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ
ΕΛ0626R000200002N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 2	Κακή	βιομηχανία (ουσίες προτεραιότητας, ειδικοί ρύποι)	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μακροπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΚΑΛΗ	ΕΛΛΙΠΗΣ

7.1.1.2 Παράκτια Υδατικά Συστήματα

Πίνακας 7-2 Επιφανειακά παράκτια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν σύμφωνα με την παρ. 4.4 ως προς την οικολογική τους κατάσταση στο εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ και κατάσταση (Οικολογική, Χημική και Συνολική) 1^{ης} Αναθεώρησης

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Οικολογική κατάσταση Εγκεκριμένου ΣΔΛΑΠ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικό- τερες επιπτώσεις	Εφαρμογή παρ/φου Π.Δ 51/2007	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας	Τεκμηρίωση	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 ^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ (Δίκτυο Παρακολούθησης)		
									ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ	ΧΗΜΙΚΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ
ΕΛ0626C0009N	Κόλπος Φανερωμένης	Μέτρια	γεωργία, κτηνοτροφία	ευτροφισμός, αποξυγόνωση	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μεσοπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ
ΕΛ0626C0010N	Δυτικός Σαρωνικός Κόλπος	Μέτρια	γεωργία, κτηνοτροφία	ευτροφισμός, αποξυγόνωση	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μεσοπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ
ΕΛ0626C0012N	Έσω (Κεντρικός) Σαρωνικός	Μέτρια	γεωργία, κτηνοτροφία	ευτροφισμός, αποξυγόνωση	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μεσοπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Οικολογική κατάσταση Εγκεκριμένου ΣΔΛΑΠ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικό- τερες επιπτώσεις	Εφαρμογή παρ/φου Π.Δ 51/2007	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας	Τεκμηρίωση	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 ^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ (Δίκτυο Παρακολούθησης)		
									ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ	ΧΗΜΙΚΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ
ΕΛ0626C0006N	Δυτικός Κόλπος Ελευσίνας	Ελλιπής	βιομηχανία (ουσίες προτεραιότητας, ειδικοί ρύποι), γεωργία, αστικά, κτηνοτροφία	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μακροπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ
ΕΛ0626C0007N	Ανατολικός Κόλπος Ελευσίνας	Ελλιπής	βιομηχανία (ουσίες προτεραιότητας, ειδικοί ρύποι), γεωργία, αστικά, κτηνοτροφία	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μακροπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ
ΕΛ0626C0008H	Ακτές Περάματος – Πειραική	Ελλιπής	βιομηχανία (ουσίες προτεραιότητας, ειδικοί ρύποι), αστικά	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μακροπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ
ΕΛ0626C0011N	Έσω (Κεντρικός) Σαρωνικός - Ψυτάλλεια	Ελλιπής	βιομηχανία (ουσίες προτεραιότητας, ειδικοί ρύποι), αστικά	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μακροπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ

7.1.2 Υπόγεια Υδατικά Συστήματα ΥΔ Αττικής

Πίνακας 7-3: Υπόγεια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν σύμφωνα με την παρ. 4.4 ως προς την κακή ποιοτική (χημική) κατάσταση στο εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ και κατάσταση (Ποιοτική /Χημική και Ποσοτική) 1^{ης} Αναθεώρησης

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 ^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	
							ΠΟΙΟΤΙΚΗ (ΧΗΜΙΚΗ) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΕΛ0600050²⁶ (Στα πλαίσια της 1 ^{ης} Αναθεώρησης έχει χωριστεί στα παρακάτω δύο ΥΥΣ)	Μεγάρων Αλεποχωρίου	γεωργία, κτηνοτροφία υπεραντλήσεις	επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποιοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να αποδώσουν έως το 2015 λόγω του χρόνου που απαιτείται για να τεθούν σε εφαρμογή. Τα προτεινόμενα μέτρα αν εφαρμοστούν συστηματικά εκτιμάται ότι θα έχουν μακροπρόθεσμη απόδοση έως το 2027, λόγω της κοκκώδους σύστασης του συστήματος.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
ΕΛ0600051	Μεγάρων – Αλεποχωρίου (α)	γεωργία, κτηνοτροφία υπεραντλήσεις	επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027		ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
ΕΛ0600052	Μεγάρων – Αλεποχωρίου (β)					Έχει επιτευχθεί ο στόχος της «καλής ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ

²⁶ Η διάκριση των δύο υποσυστημάτων έγινε βάσει των γεωμορφολογικών συνθηκών, των υφιστάμενων πιέσεων και της ποιοτικής διαφοροποίησης και τρωτότητας των υδροφορέων (για αναλυτικές πληροφορίες βλ. Υποστηρικτικό τεύχος 1^{ης} Αναθεώρησης Π7, ΥΔ06)

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 ^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	
							ΠΟΙΟΤΙΚΗ (ΧΗΜΙΚΗ) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΕΛ0600090	Θριάσιου Πεδίου	γεωργία, βιομηχανία, ανεπεξέργαστα αστικά λύματα υπεραντλήσεις	επιβάρυνση με θρεπτικά, με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποιοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να αποδώσουν έως το 2015 λόγω του χρόνου που απαιτείται για να τεθούν σε εφαρμογή. Τα προτεινόμενα μέτρα αν εφαρμοστούν συστηματικά εκτιμάται ότι θα έχουν μακροπρόθεσμη απόδοση έως το 2027, λόγω της κοκκώδους σύστασης του συστήματος.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
ΕΛ0600110	Λεκάνης Κηφισού (Λεκανοπεδίου Αθήνας)	γεωργία, βιομηχανία αστικοποίηση	επιβάρυνση με θρεπτικά, με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποιοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να αποδώσουν έως το 2015 λόγω του χρόνου που απαιτείται για να τεθούν σε εφαρμογή. Τα προτεινόμενα μέτρα αν εφαρμοστούν συστηματικά εκτιμάται ότι θα έχουν μακροπρόθεσμη απόδοση έως το 2027, λόγω της κοκκώδους σύστασης του συστήματος.	ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ
ΕΛ0600130	Μαραθώνα (β)	γεωργία, υπεραντλήσεις	Επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποιοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να αποδώσουν έως το 2015 λόγω του χρόνου που απαιτείται για να τεθούν σε εφαρμογή. Τα προτεινόμενα μέτρα αν εφαρμοστούν συστηματικά εκτιμάται ότι θα έχουν μακροπρόθεσμη απόδοση έως το 2027, λόγω της κοκκώδους σύστασης του συστήματος.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 ^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	
							ΠΟΙΟΤΙΚΗ (ΧΗΜΙΚΗ) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΕΛ0600150²⁷ (Στα πλαίσια της 1 ^{ης} Αναθεώρησης έχει χωριστεί στα παρακάτω δύο ΥΥΣ)	Μεσογαίας	γεωργία, ανεπεξέργαστα αστικά λύματα υπεραντλήσεις	επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποιοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να αποδώσουν έως το 2015 λόγω του χρόνου που απαιτείται για να τεθούν σε εφαρμογή. Τα προτεινόμενα μέτρα αν εφαρμοστούν συστηματικά εκτιμάται ότι θα έχουν μακροπρόθεσμη απόδοση έως το 2027, λόγω της κοκκώδους σύστασης του συστήματος.	ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ
ΕΛ0600151	Μεσογαίας (α)	γεωργία, ανεπεξέργαστα αστικά λύματα υπεραντλήσεις	επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4			ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ
ΕΛ0600152	Μεσογαίας (β)	γεωργία, ανεπεξέργαστα αστικά λύματα υπεραντλήσεις	επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4			ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ
ΕΛ0600190	Σαλαμίνας (α)	γεωργία, ανεπεξέργαστα αστικά λύματα υπεραντλήσεις	επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποιοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να αποδώσουν έως το 2015 λόγω του χρόνου που απαιτείται για να τεθούν σε εφαρμογή. Τα προτεινόμενα μέτρα αν εφαρμοστούν συστηματικά εκτιμάται ότι θα έχουν μακροπρόθεσμη απόδοση έως το 2027, λόγω της κοκκώδους σύστασης του συστήματος.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ

²⁷ Η διάκριση των δύο υποσυστημάτων έγινε βάσει των γεωμορφολογικών συνθηκών, των υφιστάμενων πιέσεων και της ποιοτικής διαφοροποίησης και τρωτότητας των υδροφορέων (για αναλυτικές πληροφορίες βλ. Υποστηρικτικό τεύχος 1^{ης} Αναθεώρησης Π7, ΥΔ06)

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 ^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	
							ΠΟΙΟΤΙΚΗ (ΧΗΜΙΚΗ) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΕΛ0600200	Σαλαμίνας (β)	γεωργία, ανεπεξέργαστα αστικά λύματα υπεραντλήσεις	επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποιοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να αποδώσουν έως το 2015 λόγω του χρόνου που απαιτείται για να τεθούν σε εφαρμογή. Τα προτεινόμενα μέτρα αν εφαρμοστούν συστηματικά εκτιμάται ότι θα έχουν μακροπρόθεσμη απόδοση έως το 2027, λόγω της κοκκώδους σύστασης του συστήματος.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
ΕΛ0600210	Σαλαμίνας (γ)	γεωργία, ανεπεξέργαστα αστικά λύματα υπεραντλήσεις	επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποιοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση της συστηματικής εφαρμογής των μέτρων θεωρείται εφικτή η απορρύπανση του συστήματος πριν το 2027 λόγω της καρστικής δομής του. Έχει επιτευχθεί ο στόχος της «καλής ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ (λόγω συγχώνευσης στο ΕΛ0600190 διατηρούνται οι στόχοι επίτευξης που είχαν τεθεί στο Εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ)	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 ^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	
							ΠΟΙΟΤΙΚΗ (ΧΗΜΙΚΗ) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΕΛ0600190²⁸ (Στα πλαίσια της 1 ^{ης} Αναθεώρησης τα ως άνω ΥΥΣ ΕΛ0600190 ΕΛ0600200 ΕΛ0600210 έχουν συγχωνευτεί)	Σαλαμίνας	γεωργία, ανεπεξέργαστα αστικά λύματα υπεραντλήσεις	επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποιοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση της συστηματικής εφαρμογής των μέτρων θεωρείται εφικτή η απορρύπανση του συστήματος πριν το 2027 λόγω της καρστικής δομής του.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
ΕΛ0600220	Αίγινας (α)	γεωργία, ανεπεξέργαστα αστικά λύματα υπεραντλήσεις	επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποιοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να αποδώσουν έως το 2015 λόγω του χρόνου που απαιτείται για να τεθούν σε εφαρμογή. Τα προτεινόμενα μέτρα αν εφαρμοστούν συστηματικά εκτιμάται ότι θα έχουν μακροπρόθεσμη απόδοση έως το 2027, λόγω της κοκκώδους σύστασης του συστήματος.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ

²⁸ Η συγχώνευση των τριών αρχικών ΥΥΣ θεωρήθηκε επιβεβλημένη για λόγους που σχετίζονται με τη υδρογεωλογική δομή και την έκταση των αρχικών ΥΥΣ, καθώς επίσης την κατάσταση που παρουσιάζουν και τις πιέσεις που δέχονται (για αναλυτικές πληροφορίες βλ. Υποστηρικτικό τεύχος 1^{ης} Αναθεώρησης Π7, ΥΔ06)

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 ^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	
							ΠΟΙΟΤΙΚΗ (ΧΗΜΙΚΗ) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΕΛ0600230	Αίγινας (β)	γεωργία, ανεπεξέργαστα αστικά λύματα υπεραντλήσεις	επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποιοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να αποδώσουν έως το 2015 λόγω του χρόνου που απαιτείται για να τεθούν σε εφαρμογή. Τα προτεινόμενα μέτρα αν εφαρμοστούν συστηματικά εκτιμάται ότι θα έχουν μακροπρόθεσμη απόδοση έως το 2027, λόγω της κοκκώδους σύστασης του συστήματος.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
ΕΛ0600240	Αίγινας (γ)	γεωργία, ανεπεξέργαστα αστικά λύματα υπεραντλήσεις	επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποιοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση της συστηματικής εφαρμογής των μέτρων θεωρείται εφικτή η απορρύπανση του συστήματος πριν το 2027 λόγω της καρστικής δομής του.	ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ
ΕΛ0600200²⁹ (Στα πλαίσια της 1 ^{ης} Αναθεώρησης τα ως άνω ΥΥΣ ΕΛ0600220 ΕΛ0600230 ΕΛ0600240 έχουν συγχωνευτεί)	Αίγινας	γεωργία, ανεπεξέργαστα αστικά λύματα υπεραντλήσεις	επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποιοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση της συστηματικής εφαρμογής των μέτρων θεωρείται εφικτή η απορρύπανση του συστήματος πριν το 2027 λόγω της καρστικής δομής του.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ

²⁹ Η συγχώνευση των τριών αρχικών ΥΥΣ θεωρήθηκε επιβεβλημένη για λόγους που σχετίζονται με τη υδρογεωλογική δομή και την έκταση των ΥΥΣ, καθώς επίσης με την κατάσταση που παρουσιάζουν (για αναλυτικές πληροφορίες βλ. Υποστηρικτικό τεύχος 1^{ης} Αναθεώρησης Π7, ΥΔ06)

Πίνακας 7-4: Υπόγεια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν σύμφωνα με την παρ. 4.4 ως προς την κακή ποσοτική κατάσταση στο εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ και κατάσταση (Ποιοτική /Χημική και Ποσοτική) 1^{ης} Αναθεώρησης

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 ^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	
							ΠΟΙΟΤΙΚΗ (ΧΗΜΙΚΗ) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΕΛ0600090	Θριάσιου Πεδίου	γεωργία και υπεραντλήσεις	ανατροπή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποσοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση άμεσης και συνεχούς εφαρμογής των μέτρων είναι δυνατή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης έως το 2021.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
GR0600040	Ανατολικών Γερανείων - Μαυροβουνίου	γεωργία και υπεραντλήσεις	ανατροπή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποσοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση της συστηματικής εφαρμογής των μέτρων θεωρείται εφικτή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης πριν το 2021 λόγω της καρστικής δομής του συστήματος.	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
						Έχει επιτευχθεί ο στόχος της «καλής ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ		
ΕΛ0600050	Μεγάρων Αλεποχωρίου	γεωργία και υπεραντλήσεις	ανατροπή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποσοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση άμεσης και συνεχούς εφαρμογής των μέτρων είναι δυνατή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης έως το 2027.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
ΕΛ0600051	Μεγάρων – Αλεποχωρίου (α)		ανατροπή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027		ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 ^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	
							ΠΟΙΟΤΙΚΗ (ΧΗΜΙΚΗ) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΕΛ0600052	Μεγάρων – Αλεποχωρίου (β)					Έχει επιτευχθεί ο στόχος της «καλής ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
ΕΛ0600130	Μαραθώνα (β)	γεωργία και υπεραντλήσεις	ανατροπή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποσοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση άμεσης και συνεχούς εφαρμογής των μέτρων είναι δυνατή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης έως το 2027.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
ΕΛ0600190	Σαλαμίνας (α)	γεωργία και υπεραντλήσεις	ανατροπή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποσοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση άμεσης και συνεχούς εφαρμογής των μέτρων είναι δυνατή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης έως το 2027.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
ΕΛ0600200	Σαλαμίνας (β)	γεωργία και υπεραντλήσεις	ανατροπή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποσοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση άμεσης και συνεχούς εφαρμογής των μέτρων είναι δυνατή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης έως το 2027.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 ^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	
							ΠΟΙΟΤΙΚΗ (ΧΗΜΙΚΗ) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΕΛ0600210	Σαλαμίνας (γ)	γεωργία και υπεραντλήσεις	αναστροφή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποσοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση της συστηματικής εφαρμογής των μέτρων θεωρείται εφικτή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης πριν το 2021 λόγω της καρστικής δομής του συστήματος.	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
ΕΛ0600190 (Στα πλαίσια της 1 ^{ης} Αναθεώρησης τα ως άνω ΥΥΣ ΕΛ0600190 ΕΛ0600200 ΕΛ0600210 έχουν συγχωνευτεί)	Σαλαμίνας	γεωργία και υπεραντλήσεις	αναστροφή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποσοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση άμεσης και συνεχούς εφαρμογής των μέτρων είναι δυνατή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης έως το 2027.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
ΕΛ0600220	Αίγινας (α)	γεωργία και υπεραντλήσεις	αναστροφή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποσοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση άμεσης και συνεχούς εφαρμογής των μέτρων είναι δυνατή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης έως το 2027.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 ^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	
							ΠΟΙΟΤΙΚΗ (ΧΗΜΙΚΗ) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΕΛ0600230	Αίγινας (β)	γεωργία και υπεραντλήσεις	ανατροπή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποσοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση άμεσης και συνεχούς εφαρμογής των μέτρων είναι δυνατή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης έως το 2021 λόγω και της ρωγμώδους δομής του.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
ΕΛ0600200 (Στα πλαίσια της 1 ^{ης} Αναθεώρησης τα ως άνω ΥΥΣ ΕΛ0600220 ΕΛ0600230 έχουν συγχωνευτεί- *περιλαμβάνεται και το ΕΛ0600240)	Αίγινας	γεωργία και υπεραντλήσεις	ανατροπή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποσοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, είναι τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση άμεσης και συνεχούς εφαρμογής των μέτρων είναι δυνατή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης έως το 2027.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ

7.2 Αξιολόγηση εξαιρέσεων Εγκεκριμένων ΣΔΛΑΠ στα πλαίσια της 1^{ης} Αναθεώρησης Εξαιρέσεων Άρθρου 4.4 του ΥΔ Αττικής (ΕΛ06)

Αναφορικά με τους ως άνω πίνακες, ο στόχος της «καλής οικολογικής και χημικής κατάστασης» επιτεύχθηκε για ένα (1) Επιφανειακό Υδατικό Σύστημα (ΕΥΣ). Σύμφωνα με τα στοιχεία του δικτύου παρακολούθησης, η οικολογική κατάσταση του **Ρ. Παλιομιαούλη (ΕΛ0626R000002009N)** από «**ΜΕΤΡΙΑ**» αναβαθμίστηκε σε «**ΚΑΛΗ**» και επιπλέον σύμφωνα με τις μετρήσεις προέκυψαν συμπεράσματα για τη χημική του κατάσταση, η οποία κρίνεται επίσης «**ΚΑΛΗ**». Συνεπώς το ΥΣ έχει πετύχει τον στόχο της ΟΠΥ και η εξαίρεσή του δεν είναι πια απαραίτητη στην παρούσα ή στην επόμενη αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ.

Όσον αφορά στα Υπόγεια Υδατικά Συστήματα (ΥΥΣ) σε δύο (2) εξ' αυτών επιτεύχθηκε ο στόχος της «**ΚΑΛΗΣ**» ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του δικτύου παρακολούθησης, το ΥΥΣ **Ανατολικών Γερανείων - Μαυροβουνίου (ΕΛ0600040)** (κακής ποσοτικής κατάστασης), έχει πετύχει τον στόχο της ΟΠΥ και η εξαίρεσή του δεν είναι πια απαραίτητη στην παρούσα ή στην επόμενη αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ.

Βασικός στόχος για τα παραπάνω ΕΥΣ και ΥΥΣ, παραμένει η **διατήρηση** της «**ΚΑΛΗΣ**» κατάστασης, ο οποίος θα αξιολογηθεί στον επόμενο διαχειριστικό κύκλο (2021-2027).

Επιπλέον το ΥΥΣ **Σαλαμίνας (γ) (ΕΛ0600210)**, παρόλο που έχει επιτύχει τον στόχο της «καλής ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης», λόγω ένταξης /συγχώνευσης του κατά την 1^η Αναθεώρηση στο ΥΥΣ Σαλαμίνας (ΕΛ0600190) «κακής ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης» παραμένει στις εξαιρέσεις και διατηρούνται οι στόχοι επίτευξης που είχαν τεθεί στο Εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ, με χρονικό ορίζοντα το 2027.

Για τα υπόλοιπα επιφανειακά και υπόγεια Υδατικά Συστήματα ως χρονικός ορίζοντας επίτευξης της «καλής κατάστασης» έχει ορισθεί από το Εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ το διάστημα 2021-2027. Με δεδομένο ότι δεν έχουν πετύχει ακόμα τον στόχο της ΟΠΥ, η εξαίρεσή τους παραμένει ως έχει (στο πλαίσιο του άρθρου 4 παράγραφος 4) και διατηρούνται οι στόχοι επίτευξης που είχαν τεθεί στο Εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ.

Δεν υπάγονται στις εξαιρέσεις του Άρθρου 4.5 (καθορισμός λιγότερο αυστηρών στόχων), καθώς διαφαίνεται ότι το σύνολο των επιφανειακών υδατικών συστημάτων μπορεί να επιτύχει μακροπρόθεσμα το στόχο της «καλής κατάστασης»/ «καλού δυναμικού».

7.3 Εξαιρέσεις Άρθρου 4.4 που προέκυψαν στα πλαίσια της 1^{ης} Αναθεώρησης

7.3.1 Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα ΥΔ Αττικής

7.3.1.1 Ποτάμια Υδατικά Συστήματα

Πίνακας 7-5. Ποτάμια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν σύμφωνα με την παρ. 4.4 ως προς την οικολογική τους κατάσταση σύμφωνα με τα αποτελέσματα της 1^{ης} Αναθεώρησης

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Ομαδοποίηση	Οικολογική κατάσταση Εγκεκριμένου ΣΔΛΑΠ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικό- τερες επιπτώσεις	Εφαρμογή παρ/φου Π.Δ 51/2007	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας	Τεκμηρίωση	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 ^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ (Δίκτυο Παρακολούθησης)		
										ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ	ΧΗΜΙΚΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ
ΕΛ0626R000208006N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 6	Ναι	Άγνωστη	υψηλή ένταση πιέσεων που σχετίζονται με ουσίες προτεραιότητας, ειδικούς ρύπους κλπ. Υψηλή ένταση φόρτισης BOD, N, P. Υψηλή ένταση απολήψεων	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μεσοπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Ομαδοποίηση	Οικολογική κατάσταση Εγκεκριμένου ΣΔΛΑΠ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Εφαρμογή παρ/φου Π.Δ 51/2007	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας	Τεκμηρίωση	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 ^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ (Δίκτυο Παρακολούθησης)		
										ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ	ΧΗΜΙΚΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ
ΕΛ0626R000300013N	Ρ. ΠΙΚΡΟΔΑΦΝΗΣ	Ναι	Άγνωστη	υψηλή ένταση πιέσεων που σχετίζονται με ουσίες προτεραιότητας, ειδικούς ρύπους κλπ	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μεσοπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ
ΕΛ0626R000204004N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 4	Ναι	Καλή	υψηλή ένταση φόρτισης BOD, N, P	ευτροφισμός, αποξυγόνωση	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μεσοπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ
ΕΛ0626R000100011N	Ρ. ΡΑΦΗΝΑΣ 3	Ναι	Άγνωστη	μεσαία ένταση πιέσεων που σχετίζονται με ουσίες προτεραιότητας, ειδικούς ρύπους κλπ. Υψηλή ένταση φόρτισης BOD, P	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μεσοπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Ομαδοποίηση	Οικολογική κατάσταση Εγκεκκριμένου ΣΔΛΑΠ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Εφαρμογή παρ/φου Π.Δ 51/2007	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας	Τεκμηρίωση	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 ^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ (Δίκτυο Παρακολούθησης)		
										ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ	ΧΗΜΙΚΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ
ΕΛ0626R000210007N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 7	Όχι	Άγνωστη	Μεσαία ένταση φόρτισης BOD. Μεσαία ένταση απολήψεων	αποξυγόνωση	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μεσοπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΚΑΛΗ	ΕΛΛΙΠΗΣ
ΕΛ0626R000202003N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 3	Όχι	Καλή	Μεσαία ένταση πιέσεων που σχετίζονται με ουσίες προτεραιότητας, ειδικούς ρύπους κλπ. Υψηλή ένταση φόρτισης BOD, P	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μεσοπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ

7.3.1.2 Παράκτια Υδατικά Συστήματα

Πίνακας 7-6. Παράκτια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν σύμφωνα με την παρ. 4.4 ως προς την άγνωστη κατάστασή τους σύμφωνα με τα αποτελέσματα της 1^{ης} Αναθεώρησης

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Ομαδοποίηση	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εφαρμογή παρ./φου Π.Δ 51/2007	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας	Τεκμηρίωση	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 ^{ης} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ (Δίκτυο Παρακολούθησης)		
								ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ	ΧΗΜΙΚΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ
ΕΛ0626C0001N	Νότιος Ευβοϊκός - Μαρκόπουλο	Όχι	Υψηλή ένταση πιέσεων που σχετίζονται με ουσίες προτεραιότητας, ειδικούς ρύπους κλπ.	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μεσοπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΚΑΛΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ
ΕΛ0626C0014N	Νησίδα_1	Ναι	Μεσαία ένταση άλλων πιέσεων	παρ.4 Άρθρο 4	Τεχνικοί λόγοι	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται βραχυπρόθεσμα ως προς την εφαρμογή τους και μεσοπρόθεσμα ως προς την απόδοσή τους.	ΥΨΗΛΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ

Βάσει της σταδιακής διαδικασίας για την αξιολόγηση κατάλληλου τύπου εξαίρεσης (άρθρα 4.4 - 4.7) και των όσων αναφέρονται στις παραπάνω παραγράφους, προέκυψαν εξαιρέσεις μόνο του άρθρου 4.4 καθώς διαφαίνεται, με την εφαρμογή του προγράμματος μέτρων, ότι το σύνολο των επιφανειακών υδατικών συστημάτων μπορεί να επιτύχει μακροπρόθεσμα το στόχο της «καλής κατάστασης»/ «καλού δυναμικού».

7.3.1 Υπόγεια Υδατικά Συστήματα ΥΔ Αττικής

Δεν προέκυψαν επιπλέον εξαιρέσεις για τα Υπόγεια Υδατικά Συστήματα του ΥΔ Αττικής.

8. Προγραμματιζόμενα και νέα έργα/ δραστηριότητες/τροποποιήσεις με τα κοινωνικο-οικονομικά οφέλη που εξυπηρετούνται στο Υδατικό Διαμέρισμα Αττικής (ΕΛ06)

Όσον αφορά στα νέα και προγραμματιζόμενα νέα έργα/ δραστηριότητες/ τροποποιήσεις η διαδικασία υπαγωγής στο άρθρο 4.7 ορίζεται ως ακολούθως:

- Ο φορέας που προγραμματίζει την υλοποίηση έργων που αναφέρονται παραπάνω καταρτίζει κατάλληλο φάκελο τεκμηρίωσης ο οποίος περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που περιγράφονται στην μεθοδολογία «Προσδιορισμός των “εξαιρέσεων” της παραγράφου 7, του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (4.7), περί νέων τροποποιήσεων». Τα στοιχεία του φακέλου θα πρέπει να είναι σύμφωνα με την τελευταία έκδοση της μεθοδολογίας η οποία είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της ΕΓΥ κατά την κατάθεση του φακέλου.
- Ο φάκελος κατατίθεται στην Αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων, η οποία εξετάζει το περιεχόμενό του. Η Διεύθυνση Υδάτων δύναται να ζητήσει επιπλέον ή/και συμπληρωματικά στοιχεία εφόσον κρίνει ότι είναι απαραίτητα για την τεκμηρίωση υπαγωγής των ΥΣ που επηρεάζονται στο Άρθρο 4.7 σύμφωνα με τις προβλέψεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και του εγκεκριμένου Σχεδίου Διαχείρισης.
- Η Διεύθυνση Υδάτων εισηγείται στο Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης την υπαγωγή ή όχι στο Άρθρο 4.7 των υδατικών συστημάτων που επηρεάζονται από το προγραμματιζόμενο έργο, μετά τη σύμφωνη γνώμη της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων και εκδίδεται η κατάλληλη απόφαση.
- Η υπαγωγή υδατικών συστημάτων στο Άρθρο 4.7 περιγράφεται στο επόμενο Σχέδιο Διαχείρισης όπου παρατίθενται και τα απαραίτητα στοιχεία τεκμηρίωσης.

Η εφαρμογή της διαδικασίας αυτής ισχύει από την έγκριση της 1^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης και αφορά σε προγραμματιζόμενα έργα για τα οποία δεν έχει κατατεθεί φάκελος περιβαλλοντικής αδειοδότησης ή σε περιπτώσεις που βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας δεν απαιτείται Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων, δεν έχει κατατεθεί αίτημα για χορήγηση άδειας κατασκευής, εγκατάστασης ή λειτουργίας στους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς.

Στην παρούσα αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ Αττικής δεν τίθενται εξαιρέσεις για νέα και προγραμματιζόμενα έργα αξιοποίησης υδατικών πόρων. Μέχρι την επόμενη αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ τα νέα έργα θα σχεδιάζονται και αξιολογούνται με βάση τα ως άνω οριζόμενα.